

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΤΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ :
ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ :
ΓΚΙΟΚΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΚΟΚΚΙΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	2569
----------------------	------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠ/ΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

1.1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
1.2	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	2
1.3	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ Ν/1979/21-3-1979.....	3
1.4	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ Ν1958/91.....	5
1.4.1	ΓΕΝΙΚΑ.....	5
1.4.2	ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ.....	6
1.4.3	ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ.....	8
1.4.3.1	ΓΕΝΙΚΑ.....	8
1.4.3.2	ΣΥΣΤΑΣΗ.....	9
1.4.3.3	ΣΚΟΠΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ Α.Ε.....	11
1.4.3.4	ΈΔΡΑ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ Α.Ε.....	11
1.4.3.5	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ Α.Ε. - ΕΜΒΛΗΜΑ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΑ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ.....	12
1.4.3.6	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ Α.Ε.....	12
1.4.3.7	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ.....	17
1.4.3.8	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ.....	18
1.4.3.9	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ Α.Ε.....	18
1.4.3.10	ΈΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ Α.Ε.....	20
1.4.3.11	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ.....	21
1.4.4	Π.Α.Ε (Ποδοσφαιρική Ανώνυμη Εταιρία).....	22
1.4.4.1	ΓΕΝΙΚΑ.....	22
1.4.4.2	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Π.Α.Ε.....	23
1.4.4.3	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ Α΄, Β΄ ΚΑΙ Γ΄ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΣΕ Π.Α.Ε.....	24
1.4.4.4	ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΣΤΗΝ Γ΄ ΕΘΝΙΚΗ.....	24
1.4.4.5	ΥΠΟΒΙΒΑΣΜΟΣ Π.Α.Ε ΑΠΟ ΤΗΝ Γ΄ ΕΘΝΙΚΗ.....	25
1.4.5	ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΗΜΙΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ.....	25
1.4.5.1	ΟΡΙΣΜΟΙ.....	25
1.4.5.2	ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ ΜΕ ΤΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ.....	26
1.4.5.3	ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΈΚΤΑΚΤΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟΥΣ ΑΘΛΗΤΕΣ.....	27
1.4.5.4	ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΑΘΛΗΤΩΝ.....	29
1.4.5.5	ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΘΛΗΤΩΝ.....	30
1.4.5.6	ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ.....	30
1.4.5.7	ΕΙΔΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ.....	31
1.4.5.8	ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΗ.....	32
1.4.5.9	ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΕΣ.....	33
1.4.6	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ.....	34
1.4.6.1	ΓΕΝΙΚΑ ΕΝΩΣΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΩΝ Α.Ε. (Ε.Π.Α.Ε.).....	34
1.4.6.2	ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ Ε.Π.Α.Ε.....	35
1.4.6.3	ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Π.Α.Ε.....	36
1.4.6.4	ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ Ε.Π.Α.Ε.....	37

1.4.6.5	ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ Ε.Π.Α.Ε.....	37
1.4.6.6	ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ.....	38
1.4.6.7	ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΟΥ ΑΣΚΕΙ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΤΙΣ Π.Α.Ε.	39
1.4.6.8	ΕΛΕΓΚΤΕΣ.....	40
1.4.6.9	ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ (Ε.Σ.).....	41
1.4.6.10	ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΠΑΕ.....	42

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΕΝΙΚΑ ΤΩΝ Α.Ε.

2.1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	43
2.2	ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 43 ΤΟΥ Ν.2190/1920.....	44
2.3	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΕΡΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	46
2.3.1	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ Π. Π. ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	47
2.3.2	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ Π. Π. Σ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	47
2.3.3	ΛΟΠΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ε.Γ.Λ.Σ.	48
2.4	ΑΣΩΜΑΤΑ (ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ) ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	49
2.4.1	ΓΕΝΙΚΑ.....	49
2.4.2	ΑΠΟΣΒΕΣΗ - ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ - ΑΣΩΜΑΤΩΝ Ή ΑΥΛΩΝ ΠΑΓΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	50
2.4.2.1	ΥΠΕΡΑΞΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	51
2.4.2.2	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ.....	51
2.4.2.3	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΕΥΣΗΣ ΟΡΥΧΕΙΩΝ - ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ- ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ.....	52
2.4.2.4	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	52
2.4.2.5	ΛΟΙΠΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ.....	52
2.5	ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ.....	53
2.5.1	ΓΕΝΙΚΑ.....	53
2.5.1.1	ΕΞΟΔΑ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	53
2.5.1.2	ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΡΥΧΕΙΩΝ - ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ.....	53
2.5.1.3	ΕΞΟΔΑ ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ.....	53
2.5.1.4	ΕΞΟΔΑ ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ & ΕΚΔΟΣΗΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΣ.....	54
2.5.1.5	ΕΞΟΔΑ ΚΤΗΣΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.....	54
2.5.1.6	ΕΞΟΔΑ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ.....	54
2.5.1.7	ΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.....	54
2.5.1.8	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΟΜΟΛΟΓΩΝ.....	54
2.5.1.9	ΣΥΝ/ΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΑ ΓΙΑ ΚΤΗΣΕΙΣ ΠΑΓΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	54
2.5.2	ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΠΟΛΥΕΤΟΥ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ.....	54
2.5.2.1	ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ Α' ΕΓΚΥΣΗΣ- ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΕΦ. ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗΣ ΟΜ/ΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ.....	54
2.5.2.2	ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΡΥΧΕΙΩΝ - ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ - ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ.....	54
2.5.2.3	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΩΝ.....	55
2.5.2.4	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΟΜΟΛΟΓΩΝ.....	55
2.5.2.5	ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΠΙΣΤΩΣΗ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΑ ΓΙΑ ΚΤΗΣΕΙΣ Π.Σ.....	55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ
ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΗ

3.1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	56
3.2	ΤΩΡΙΝΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ.....	56
3.2.1	ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ.....	56
3.2.2	ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΗ.....	60
3.3	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ.....	61
3.4	Ο ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΗΣ ΩΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ.....	62
3.5	Ο ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΗΣ ΩΣ ΠΑΠΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΗΣ Π.Α.Ε.....	64
3.6	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΛΥΣΗ.....	66

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV
Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ Π.Α.Ε.

4.1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	68
4.2	ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ Π.Α.Ε.....	69
4.2.1	ΕΣΟΔΑ.....	69
4.2.1.1	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ.....	69
4.2.1.2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ.....	74
4.2.1.3	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΧΟΡΗΓΟΥΣ (SPONSORING).....	75
4.2.1.4	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ Ο.Π.Α.Π.....	78
4.2.1.5	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΙΑΝΙΚΗ ΠΩΛΗΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΦΙΡΜΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ.....	79
4.2.1.6	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΑ.....	79
4.2.2	ΟΦΕΙΛΕΣ - ΧΡΕΗ ΤΩΝ Π.Α.Ε.....	82
4.3	ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	85
4.3.1	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ - ΚΑΘΕΤΗ Κ' ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ.....	87
4.3.2	ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ.....	109
4.3.2.1	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ.....	109
4.3.2.2	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	110
4.3.2.3	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΧΛΕΥΣΕΩΣ.....	111
4.3.3	ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....	113

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αντί προλόγου

Η εργασία αυτή πραγματοποιήθηκε με κάποιες δυσκολίες λόγω της φύσης του αντικειμένου (πολυπλοκότητα των λογιστικών των Π.Α.Ε. και ανύπαρκτη ελληνική βιβλιογραφία). Παρά τις δυσκολίες αυτές την προσπάθεια μας την διευκόλυνε η προθυμία όσων ζητήσαμε την βοήθεια τους. Ιδιαίτερη προθυμία και υπομονή έδειξαν, οι υπάλληλοι της Ε.Π.Α.Ε., οι βιβλιοθηκάριοι των μεγάλων Τραπεζών και ιδιαίτερα της Τράπεζας της Ελλάδος, οι βιβλιοθηκάριοι των Τ.Ε.Ι. Αθηνών και Πειραιώς, οι υπάλληλοι του ελεγκτικού γραφείου Arthur Andersen, οι υπάλληλοι της Π.Α.Ε. Ολυμπιακός σε κάποια διευκρίνιση που τους ζητήσαμε τέλος, ευχαριστούμε την εισηγήτρια του θέματος Παπαδάτου Θεοδώρα που όποτε την χρειαστήκαμε ήταν στην διάθεση μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την εργασία μας αυτή, θα προσπαθήσουμε να προσεγγίσουμε το καθεστώς που διέπει της Αθλητικές Ανώνυμες Ποδοσφαιρικές εταιρίες, όσον αφορά το νομικό, διοικητικό, λογιστικό και οικονομικό τους πλαίσιο, δεδομένου ότι το ποδόσφαιρο είναι το πιο δημοφιλές άθλημα στο κόσμο και με αφορμή τα όσα γράφονται και λέγονται κυρίως από τον τύπο για προβληματικές ποδοσφαιρικές Α.Ε και για παρατυπίες και παράοικονομία στο ελληνικό επαγγελματικό ποδόσφαιρο.

«Το ποδόσφαιρο είναι το όπιο των λαών» είχε πει ο Αλμερ Κάμι. Και πράγματι πρόκειται για ένα μεγάλο φαινόμενο, που έχει ξεφύγει τουλάχιστον εδώ και μία εικοσαετία από τα στενά όρια του σπορ.

Το ποδόσφαιρο είναι ένα γεγονός που καθηλώνει δισεκατομμύρια θεατές στους δέκτες των μουντιάλ και που παραλύει τη ζωή ολόκληρων πόλεων σε κάθε ντέρμπι.

Μπάλα λοιπόν, Η στρογγυλή θεά μετατρέπει απλούς ανθρώπους σε χούλιγκαν, αθλητές σε αντικείμενα λατρείας. Και το ποδόσφαιρο δεν είναι μόνο αυτά είναι και ο πνεύμονας όλου του υπόλοιπου αθλητισμού, εφόσον μέσω των εισπράξεων του ΠΡΟΠΟ συντηρούνται και αναπτύσσονται όλα τα αθλήματα.

Το ποδόσφαιρο παγκοσμίως λοιπόν, είναι η μηχανή παραγωγής σταρ και χρήματος. Στην Ελλάδα όμως τα πράγματα διατηρούν κάποια ιδιαίτερη αναρχία. Γιατί δυστυχώς για να παραφράσουμε τον Αείμνηστο Γέρο της

Δημοκρατίας που είχε πει ότι «όταν οι άνθρωποι ευημερούν, τότε οι άνθρωποι δυστυχούν» - στο ελληνικό ποδόσφαιρο όταν ευημερούν οι παράγοντες δυστυχούν οι άνθρωποι και οι αριθμοί.

Θα επιχειρήσουμε, μέσα από την εργασία μας λοιπόν, να δούμε πως λειτουργούν τα πράγματα γύρω από τις Ποδοσφαιρικές Α.Ε. θα δούμε το νομικό καθεστώς που διέπει γενικά τις αθλητικές εταιρίες και ειδικότερα της Π.Α.Ε. Τον τρόπο σύνταξης των οικονομικών τους καταστάσεων και αποτίμησης των περιουσιακών τους στοιχείων.

Τα έσοδα και έξοδα τους για να μπορέσουμε να βγάλουμε συμπέρασμα για την λειτουργία τους, την βιωσιμότητα τους ως εταιρίες τα κέρδη ή τις ζημιές τους.

1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η νομοθετική παρέμβαση για την διαμόρφωση των όρων οργάνωσης και ανάπτυξης του επαγγελματισμού στον αθλητισμό δεν αποτελεί ελληνική επινοήση αλλά διεθνή πραγματικότητα. Στην Ιταλία ο νόμος 91/1981, στην Γαλλία ο νόμος 610/1984, στην Ισπανία το πλέον πρόσφατο νομοσχέδιο, όπως αυτό ενεκρίθη από την Γερουσία στην σύνοδο 19/9/1990, αλλά και ικανός αριθμός νόμων, κανονιστικών διατάξεων πράξεων και διαταγμάτων τόσο στις προαναφερθείσες όσο και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες αποτελούν παραδείγματα αυτής της πραγματικότητας.

Ο επαγγελματισμός στον αθλητισμό δεν αποτελεί φαινόμενο μόνο των τελευταίων χρόνων. Με κύριο μοχλό ανάπτυξης το ποδόσφαιρο άρχισε να διαμορφώνεται κατ' αρχάς στην Αγγλία και μετέπειτα σ' όλη την ηπειρωτική Ευρώπη ήδη από τις αρχές του αιώνα. Η ραγδαία ανάπτυξη του επαγγελματισμού στον αθλητισμό τα τελευταία χρόνια προσδίδει στις αθλητικές έννομες σχέσεις ευρύτερες κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις με αποτέλεσμα να καθίσταται αναγκαία η νομοθετική παρέμβαση για την

ρύθμισή τους. Επειδή δε η σύζευξη επαγγελματισμού και αθλητισμού προσδίδει στην επαγγελματική αθλητική δραστηριότητα ένα « SUT - GENESIS» χαρακτήρα, δεν είναι επαρκής για την ρύθμιση των έννομων σχέσεων που αναπτύσσονται κατά την άσκηση της η εφαρμογή της νομοθεσίας που ρυθμίζει την εν γένει επιχειρηματική και επαγγελματική δράση, με αποτέλεσμα να καθίσταται απαραίτητη η ειδική νομοθετική ρύθμιση των σχέσεων αυτών.

Η πρώτη συστηματική παρέμβαση που έγινε στον χώρο του επαγγελματικού αθλητισμού στην Ελλάδα έγινε με τον ν 879/79 και αφορούσε αποκλειστικά το επαγγελματικό ποδόσφαιρο, που τότε αποτελούσε το μόνο αθλητικό χώρο όπου ο επαγγελματισμός είχε αναπτυχθεί σε τέτοιο βαθμό που να απαιτείται νομοθετική παρέμβαση για την ρύθμισή τους. Μέχρι το 1979 η οργάνωση του ήταν κατά βάση ερασιτεχνική, οι σχέσεις των αθλητών με τα σωματεία τους περιστασιακές και ανοργάνωτες και οι αμοιβές χαμηλές και ασταθείς. Η εξέλιξη αυτή είχε σημαντικές επιπτώσεις στην αγορά εργασίας των αθλητών, στην λειτουργία των αθλητικών επιχειρήσεων και στην μορφή χρηματοδότησης των επαγγελματικών αθλημάτων.

1.3 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ Ν/1979/21-3-1979

Ο Ν 879/21-3-1979 « Περὶ Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιριών» ορίζει ότι στο πρωτάθλημα της Α΄ Εθνικής κατηγορίας συμμετέχουν μόνο σωματεία τα οποία διατηρούν τμήματα αμειβομένων ποδοσφαιριστών, εφόσον αυτά έχουν οργανωθεί υπό μορφή ποδοσφαιρικά Ανωνύμων εταιριών (Π.Α.Ε.)

Έτσι οι Ποδοσφαιρικές Α.Ε. καθίστανται αρμόδιες για την σύσταση, οργάνωση και διοίκηση των επαγγελματικών Ποδοσφαιρικών Ομάδων καθώς και για την οργάνωση ποδοσφαιρικών αγώνων και δίφορων εκδηλώσεων στα πλαίσια των επίσημων ή φιλικών διοργανώσεων, σύμφωνα με τους κανονισμούς Πρωταθλημάτων Εθνικής κατηγορίας και τους σκοπούς και τις αποφάσεις της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (Ε.Π.Ο.).

Παράλληλα , ιδρύεται η ένωση Ποδοσφαιρικών Ανώνυμων Εταιρειών (ΕΠΑΕ) με σκοπό την οργάνωση και διεξαγωγή του πρωταθλήματος ποδοσφαίρου Α! Εθνικής κατηγορίας μεταξύ των εταιρειών, την επίλυση κάθε ζητήματος που ανακύπτει από την διεξαγωγή των αγώνων, την οργάνωση φιλικών αγώνων και την ρύθμιση σχέσεων μεταξύ των επαγγελματικών ποδοσφαιριστών και των εταιριών.

Με την ίδια νομοθετική ρύθμιση προβλέπεται επίσης ότι με Π.Δ. καθορίζεται ο αριθμός των ποδοσφαιριστών κατά Π.Α.Ε., οι όροι και ο χρόνος διενέργειας τους, η διαδικασία και τα αρμόδια για την έγκριση τους όργανα.

Στην συνέχεια με μια σειρά από διατάγματα ρυθμιστικά θέματα για την οργάνωση και λειτουργία της ΕΠΑΕ για τις κατηγορίες και τον αριθμό των ποδοσφαιριστών κατά ΠΑΕ για θέματα εγγράφων, μεταγραφών και αποδεσμεύσεων των επαγγελματικών ποδοσφαιριστών και τη σύσταση νέων οργάνων στα πλαίσια της ΕΠΑΕ (πειθαρχική επιτροπή διαιτησίας επαγγελματικού ποδοσφαίρου, επιτροπή επί λύσεως οικονομικών διαφορών επαγγελματικού ποδοσφαίρου ,Ανακριτική πενταμελής επιτροπή, επιτροπή διορισμού διαιτητών ποδοσφαίρου κα.).

Από το 1979 που συστάθηκε ο Ν879 περί ΠΑΕ, οι συσσωρευμένες εμπειρίες από την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν το επαγγελματικό ποδόσφαιρο έχουν οδηγήσει στην κοινή διαπίστωση ότι το ισχύον νομικό καθεστώς χρήζει συμπληρώσεων και βελτιώσεων για να γίνει δυνατή η αναγκαία προώθηση της ενότητας, σ..... και σταθερότητας του επαγγελματικού ποδοσφαίρου, ο εκσυγχρονισμός της οργανωτικής του δομής, η διαφάνεια των διαδικασιών του και η δημιουργία προϋποθέσεων αυτόνομης οικονομικής ανάπτυξης των κύριων φορέων του, των ποδοσφαιρικών ανώνυμων εταιρειών.

Ο νομοθέτης καλείται όχι μόνο να διορθώσει ή να συμπληρώσει και να βελτιώσει τυχόν παραλείψεις και κενά του προηγούμενου νομοθετικού καθεστώτος στο επαγγελματικό ποδόσφαιρο, αλλά συγχρόνως να προβλέψει ρυθμίσεις και να προσαρμόσει το καθεστώς αυτό στις εξελίξεις και τις ανάγκες

της νέας κοινωνικής και αθλητικής πραγματικότητας όπως αυτή διαμορφώθηκε με την παρούσα

1.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ Ν1958/91

1.4.1 ΓΕΝΙΚΑ

Για την ρύθμιση των παραπάνω θεμάτων το νομοσχέδιο πρέπει να επιχειρήσει μία σύνθετη παρέμβαση στον χώρο του επαγγελματικού αθλητισμού, υπό το πρίσμα της αναμφισβήτητης σήμερα διάκρισης της αθλητικής δραστηριότητας σε ερασιτεχνική μη ερασιτεχνική και αμειβόμενη και επαγγελματική. Η παρέμβαση κινείται προς δύο κατευθύνσεις.

Στην πρώτη επιχειρείται η διάκριση και η ρύθμιση των ευρύτερων πεδίων της παρέμβασης που είναι τα εξής:

- 1) Καθορισμός του νομικού πλαισίου επαγγελματικής δραστηριότητας στον αθλητισμό
- 2) Καθορισμός του νομικού πλαισίου οργάνωσης του επαγγελματικού ποδοσφαίρου

Στην δεύτερη επιχειρείται η διάκριση και η ρύθμιση του επαγγελματικού αθλητισμού ως προς τις οργανωτικές του μονάδες δηλαδή τα φυσικά και νομικά πρόσωπα από τις έννομες σχέσεις των οποίων διαμορφώνεται το όλο πλέγμα δομής, οργάνωσης και ανάπτυξης του επαγγελματισμού στον αθλητισμό και οι οποίες κατατάσσονται στις εξής κατηγορίες:

- 1) Ο αθλητής επαγγελματίας
- 2) Ο πρωτοβάθμιος οργανωτικός φορέας, δηλαδή η αθλητική ανώνυμη εταιρεία ή τμήμα αμειβομένων αθλητών του αθλητικού σωματείου.

Και

- 3) Ο δευτεροβάθμιος οργανωτικός φορέας, δηλαδή η αρχή που οργανώνει και διοικεί την επαγγελματική δραστηριότητα σε κάθε κλάδο άθλησης.

Ως απορία των παραπάνω αναγκών παρέμβασης και ρύθμισης των θεμάτων του επαγγελματικού αθλητισμού καταρτίσθηκε και ψηφίσθηκε ο νόμος 1958/5/12/1991 με τον οποίο καταργείται ο προηγούμενος νόμος του 1979.

1.4.2 ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ

Στο πρώτο τμήμα του πρώτου μέρους προβλέπεται η διαδικασία με την οποία μπορεί να καθοριστεί ο κλάδος άθλησης όπου συμμετέχουν αθλητές με αμοιβή καθώς και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα σωματεία που ανήκουν στον κλάδο αυτό υποχρεούνται να ιδρύσουν και να οργανώσουν τμήματα αμειβομένων αθλητών.

Κύριο χαρακτηριστικό αυτών των διαδικασιών είναι ότι για την ενεργοποίηση τους απαιτείται συνεργασία Πολιτείας και αθλητικών ομοσπονδιών.

Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του Αρμόδιου για θέματα Αθλητισμού υπουργού, μετά από εισήγηση η γνώμη της αθλητικής ομοσπονδίας, μπορεί να καθορίζεται ο κλάδος άθλησης και οι κατηγορίες των αγώνων πρωταθλημάτων αυτού, στην διεξαγωγή των οποίων επιτρέπεται η συμμετοχή αθλητών με αμοιβή. Στην εισήγηση η γνωμοδότηση της αθλητικής ομοσπονδίας πρέπει να περιλαμβάνονται και οικονομοτεχνικά στοιχεία βιωσιμότητας του κλάδους άθλησης στους αγώνες του οποίου ζητείται να επιτραπεί η συμμετοχή αθλητών με αμοιβή.

Τα σωματεία στα οποία επιτρέπεται να διατηρούν τμήμα αθλητών με αμοιβή έχουν υποχρέωση να ιδρύσουν και να οργανώσουν ειδικό τμήμα αμειβομένων αθλητών.

Για την ίδρυσή τους απαιτείται:

- 1) Απόφαση της γενικής συνέλευσης των μελών του σωματείου λαμβανομένη με την παρουσία του ημίσεως των μελών και με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, ύστερα από εκτίμηση των οικονομοτεχνικών στοιχείων βιωσιμότητας του τμήματος.

2) Έγκριση της αθλητικής ομοσπονδίας

3) Ειδική αναγνώριση από την Γενική γραμματεία αθλητισμού, ύστερα από έλεγχο της νομιμότητας και εκτιμήσεις της βιωσιμότητας του τμήματος.

Τα τμήματα αμειβομένων αθλητών έχουν οικονομική και διαχειριστική αυτοτέλεια και τηρούν ίδια βιβλία αποφάσεως της διοίκησης, ίδια βιβλία εσόδων - εξόδων και καταρτίζουν ίδιο προϋπολογισμό και ισολογισμό του τμήματος που δημοσιεύεται σύμφωνα με όσα ισχύουν για την δημοσίευση των ισολογισμών των ανώνυμων εταιρειών. Το οικονομικό έτος αυτών αρχίζει 1 Ιουλίου και τελειώνει στις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους.

Επιτρέπεται ο διορισμός τριμελούς επιτροπής διοίκησης ύστερα από απόφαση του Δ.Σ. των τμημάτων εγκρινόμενη από την Γ.Σ. αυτού.

Σημαντικό είναι ότι απαγορεύεται τα αθλητικά σωματεία να διαθέτουν τις επιχορηγήσεις που περνούν από την γενική γραμματεία αθλητισμού για τα ερασιτεχνικά τους τμήματα για ανάγκες του τμήματος αμειβομένων αθλητών. Κανένα από τα σωματεία δεν επιτρέπεται να διατηρούν τμήμα αμειβομένων αθλητών όταν δεν διατηρεί συγχρόνως και τουλάχιστον (2) ομάδες ερασιτεχνών αθλητών, εφήβων και παιδιών, οι οποίες θα δραστηριοποιούνται στον ίδιο κλάδο άθλησης.

Την ανάληψη των δαπανών των τμημάτων αμειβομένων αθλητών είναι δυνατόν να αναλάβει φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδα αυτών, ύστερα από δημοσίευση στο ημερήσιο τύπο ανακοίνωσης τους σωματείο για εκδήλωση του ενδιαφέροντος.

Η ανάθεση γίνεται με σύμβαση με την οποία είναι δυνατόν το πρόσωπο να αναλαμβάνει την ολική ή μερική κάλυψη των δαπανών.

Με την σύμβαση καθορίζεται και η συμμετοχή του αναλαμβάνοντα τις δαπάνες στην διοικητική οργάνωση και λειτουργία του τμήματος καθώς και στην διαχειριστική λειτουργία αυτών. Πλην αντίθετα συμφωνίας ή διοίκηση του τμήματος παραμένει στο διοικητικό συμβούλιο του σωματείου. Αν συμφωνηθεί την διοίκηση να την έχει το νομικό ή φυσικό πρόσωπο που

αναλαμβάνει τις δαπάνες, τότε το τμήμα αμειβομένων αθλητών δεν μπορεί να πάρει καμία κρατική επιχορήγηση.

Τέλος τα σωματεία που συγκροτούν τμήματα αμειβομένων αθλητών, συγκροτούν κατά κατηγορία πρωταθλήματος και μέσα στα πλαίσια της αθλητική ομοσπονδίας ολομέλεια, η οποία έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) την εισήγηση προς το ΔΣ της ομοσπονδίας σε θέματα διοίκησης και διαχείρισης του αθλήματος.

β) την διαπραγμάτευση με τους αθλητές για τον καθορισμό των γενικών όρων της σύμβασης παροχής υπηρεσιών αυτών, περιλαμβανομένων και των οικονομικών σχέσεων αυτών με τα σωματεία και την αντιμετώπιση ασφαλιστική φύσεως ζητημάτων.

γ) κάθε άλλη αρμοδιότητα που της ανατίθεται από την οικεία αθλητική ομοσπονδία ή από ειδικές διατάξεις.

Τα τμήματα αμειβομένων αθλητών είναι δυνατόν να υποκαθιστούν από αθλητικές ανώνυμες εταιρίες.

Από το Ν1958 (δεύτερο τμήμα) στον οποίο και αναφερόμαστε προβλέπεται η δυνατότητα ίδρυσης αθλητικών ανώνυμων εταιριών, καθώς και οι σχέσεις των εταιριών αυτών με τα σωματεία και η οργάνωση τους σε επαγγελματικές ενώσεις.

1.4.3 ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

1.4.3.1 ΓΕΝΙΚΑ

Τα τμήματα αμειβομένων αθλητών που διατηρεί κάθε αθλητικό σωματείο μπορούν να μετατραπούν σε αθλητικές Α.Ε. με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του αρμόδιου για θέματα αθλητισμού υπουργού.

Για να γίνει η διαδικασία της μετατροπής θα πρέπει να υπάρχει εισήγηση ή γνώμη της οικείας ένωσης των σωματείων που διατηρούν τμήματα αμειβομένων αθλητών και, εφ' όσον δεν υπάρχει της οικείας αθλητικής

ομοσπονδίας, διατυπωμένη ύστερα από αίτηση ή γνώμη των ενδιαφερομένων σωματείων.

Για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία των αθλητικών ανώνυμων εταιρειών εφαρμόζονται οι διατάξεις του Νόμου 1958, συμπληρωματικά Δε προς αυτές λειτουργούν οι διατάξεις περί εμπορικών Α.Ε., καθώς και οι διατάξεις της αθλητικής νομοθεσίας στο μέτρο που δεν συγκρούονται με τις διατάξεις του Ν1958.

Επίσης, σύμφωνα με το ίδιο διάταγμα επιτρέπεται να εισάγονται περαιτέρω ρυθμίσεις, κατά παρέκκλιση, τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων της νομοθεσίας περί εμπορικών εταιριών ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του κάθε αθλήματος.

Έτσι ύστερα από εισήγηση ή γνώμη της οικείας αθλητικής ένωσης ή της αθλητικής ομοσπονδίας, που πρέπει πάντα να συνοδεύεται από οικονομοτεχνικά στοιχεία βιωσιμότητας των υπό ίδρυση αθλητικών εταιριών και ύστερα από την έκδοση του προεδρικού διατάγματος, μπορούν να προχωρήσουν οι διαδικασίες για την ίδρυση της αθλητικής Α.Ε.

1.4.3.2 ΣΥΣΤΑΣΗ

Για την σύσταση αθλητικής Α.Ε. απαιτείται απόφαση της Γ.Σ. του σωματείου. Για την λήψη της απόφασης αυτής απαιτείται η παρουσία των μισών τουλάχιστον μελών και η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων.

Σε περίπτωση έλλειψης απαρτίας η γενική συνέλευση επαναλαμβάνεται σε πέντε (5) ημέρες οπότε για την απαρτία αρκεί η παρουσία οσωνδήποτε μελών.

Η απόφαση της Γ.Σ. ενέχει και εξουσιοδότηση του Δ.Σ. του σωματείου για να προχωρήσουν στην διαδικασία ίδρυσης της εταιρίας σύμφωνα με την εκάστοτε νομοθεσία.

Η σύσταση αυτή επέγεται και η υποκατάσταση της ιδρυόμενης εταιρείας στις υποχρεώσεις του αθλητικού σωματείου το οποίο την ίδρυσε και οι οποίες

δημιουργήθηκαν από την δραστηριότητα του αθλητικού τμήματος που περιήλθε στην εταιρία και προκύπτουν από τα επίσημα βιβλία του σωματείου, προς το δημόσιο, κάθε νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και προς οποιονδήποτε τρίτο. Δεν περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις που αφορούν την δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων, εφόσον οι αθλητικές εγκαταστάσεις του σωματείου δεν μεταβιβάζονται στην αθλητική Α.Ε. κατά την δημιουργία της.

Όπως ορίζεται από τον Ν.1958 άρθρο 9 απαγορεύεται η εισφορά από το αθλητικό σωματείο στην εταιρεία των αθλητικών τους εγκαταστάσεων ως εισφορά σε είδος στο μετοχικό της κεφάλαιο.

Το αθλητικό σωματείο δεσμεύεται να εκμισθώνει στην εταιρεία τις αθλητικές του εγκαταστάσεις, σε περίπτωση που αυτή ζητήσει για την κάλυψη των αναγκών συμμετοχής την παραχώρηση της χρήσης τους για την κάλυψη των αναγκών συμμετοχής της σε επίσημες ή φιλικές διοργανώσεις, των αναγκών προπόνησης και προετοιμασίας των αθλητών της, καθώς και όλων των αγωνιστικών της αναγκών. Κατά τα λοιπά, η εκμετάλλευση και η χρήση των εγκαταστάσεων αυτών ανήκουν στο αθλητικό σωματείο. Η μίσθωση των εγκαταστάσεων στην εταιρεία πρέπει να καλύπτει την διάρκεια μιας τουλάχιστον ή περισσότερων αθλητικών περιόδων και να συνομολογείται και να ανακοινώνεται στην διοργανώτρια του πρωταθλήματος αρχή πριν την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου. Το μίσθωμα αυτό είναι ίσο προς το εκάστοτε ισχύον ποσοστό μισθώματος για την χρήση των εθνικών γυμναστηρίων.

Επίσης, εκκρεμείς δίκες, οι οποίες αφορούν τις προαναφερόμενες ενοχικές υποχρεώσεις, συνεχίζονται έπ' ονόματι της εταιρίας, παθητικών νομιμοποιούμε χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή της δίκης.

Ακόμα, οι οφειλές των εταιριών που προκύπτουν εξοφλούνται σε (24) ίσες μηνιαίες δόσεις, η πρώτη από τις οποίες καταβάλλεται ύστερα από παρέλευση ενός χρόνου από την ίδρυση της εταιρίας.

Τυχόν συμφωνίες που ορίζουν μεγαλύτερο χρόνο εξόφλησης από τον προηγούμενο, εξακολουθούν να ισχύουν.

1.4.3.3 ΣΚΟΠΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ Α.Ε.

Ο σκοπός της αθλητικής Α.Ε. είναι η δημιουργία οργάνωση και διοίκηση επαγγελματικών αθλητικών ομάδων καθώς και η οργάνωση φιλικών ή επίσημων αθλητικών αγώνων επαγγελματικού χαρακτήρα καθώς και η οργάνωση φιλικών ή επίσημων αθλητικών αγώνων επαγγελματικού χαρακτήρα καθώς και η οργάνωση διάφορων εκδηλώσεων που αφορούν το αντίστοιχο άθλημα, σύμφωνα πάντα με τους κανονισμούς και τις αποφάσεις τις οικείες επαγγελματικής ένωσης εφόσον αυτή υπάρχει και της αθλητικής ομοσπονδίας.

Ο σκοπός αυτός της εταιρίας πρέπει να περιέχεται ρητά στο καταστατικό της , με τρόπο σαφή, όπως ισχύει και στις εμπορικές Α.Ε.

Επίσης το καταστατικό της εταιρείας πρέπει να περιέχει, με ποιινή ακυρότητας, ρητό όρο ότι αυτή αποδέχεται ανεπιφύλακτα το καταστατικό ,τους κανονισμούς και τις αποφάσεις των οργάνων των υπερκείμενων αθλητικών αρχών και των λοιπών αρμόδιων αρχών ή οργάνων.

1.4.3.4 ΕΔΡΑ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ Α.Ε.

Η έδρα της αθλητικής Α.Ε. πρέπει να συμπίπτει κατά την ίδρυση της με την έδρα του ιδρυτικού αθλητικού σωματείου.

Μεταγενέστερη μεταφορά της έδρας του σωματείου δεν συνεπάγεται αυτοδικαίως και μεταφορά της έδρας της αθλητικής Α.Ε.

Σε περίπτωση που αποφασίζεται από την Γ.Σ. της εταιρίας η μεταβολή της έδρας της δεν επιτρέπεται να ορίζεται ως νέα έδρα αυτής δήμος που βρίσκεται η έδρα της εταιρίας κατά τον χρόνο της ίδρυσης της.

1.4.3.5 ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ Α.Ε. - ΕΜΒΛΗΜΑ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΑ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ

Στην επωνυμία της εταιρίας πρέπει να αναφέρεται υποχρεωτικά ο τίτλος του ιδρυτικού αθλητικού σωματείου καθώς επίσης και τις λέξεις «Αθλητική Ανώνυμη εταιρία»

Η εταιρία χρησιμοποιεί υποχρεωτικά και το έμβλημα (σήμα) και τα διακριτικά εμφανίσεως (χρώματα) του ιδρυτικού αθλητικού σωματείου.

Η χρήση αυτή δεν περιορίζει τα δικαιώματα του σωματείου στον τίτλο, το σήμα και τα διακριτικά εμφανίσεως αλλά μπορεί να τα χρησιμοποιεί ακώλυτα και ελεύθερα σ' όλα τα ερασιτεχνικά του τμήματα εφόσον εξακολουθούν να ανήκουν σ' αυτό.

1.4.3.6 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ Α.Ε.

Σύμφωνα με τον 2190/20 Ανωνύμων Εμπορικών Εταιριών.

Το μετοχικό κεφάλαιο μιας Α.Ε. είναι η ποσότητα δραχμών που ορίζει το καταστατικό ότι πρέπει να καταβάλουν οι μέτοχοι στην εταιρία, είτε, σε μετρητά είτε σε άλλα περιουσιακά στοιχεία, και καθορίζει το ελάχιστο όριο της αξίας των οικονομικών αγαθών που πρέπει να βρίσκονται στην διάθεση της εταιρίας.

Το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε ισότιμα μερίδια, τις μετοχές και η κάλυψη του γίνεται με την καταβολή της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής. Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται είτε από τους ιδρυτές οι οποίοι αναλαμβάνουν την υποχρέωση να καταβάλουν την αξία όλων των μετοχών (ιδιωτική κάλυψη) είτε με δημόσια εγγραφή. Στην περίπτωση αυτή το κοινό καλείται να καλύψει μέρος του μετοχικού κεφαλαίου αγοράζοντας μετοχές της Α.Ε., από τις τράπεζες ή το χρηματιστήριο.

Όλες οι Α.Ε., των οποίων η κάλυψη των μετοχών τους έγινε με δημόσια εγγραφή είναι υποχρεωμένη σ' ένα χρόνο να ζητήσουν την εισαγωγή των μετοχών τους στο χρηματιστήριο αξιών.(άρθρο 8^ο ν.2190/20).

Το κεφάλαιο πρέπει να αντιπροσωπεύει ποσά τουλάχιστον 10.000.000 και να είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά την σύσταση της εταιρίας.

Ο ίδιος νόμος επιτρέπει την μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου. Σαν μερική καταβολή εννοούμε την καταβολή τμήματος από την αξία κάθε μετοχής και όχι η καταβολή τμήματος του όλου εταιρικού κεφαλαίου. Δεν επιτρέπεται δηλαδή κατά την σύσταση της εταιρίας η ολοσχερής εξόφληση των υπολοίπων. Αν έχουμε μερική καταβολή κατά την σύσταση της εταιρίας πρέπει να καταβληθεί τουλάχιστον το 1/4 της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 100 δρχ ή μεγαλύτερη των 30.000 δρχ. Η καταβολή αυτή του 1/4 της αξίας κάθε μετοχής θα πρέπει να καλύπτει το κατώτερο όριο του μετοχικού κεφαλαίου δηλαδή τα 10.000.000 δρχ.

Και το υπόλοιπο της αξίας κάθε μετοχής δηλαδή τα (3/4) μπορεί να αποπληρωθεί σε όχι μεγαλύτερο χρονικό των 10 ετών. Οι μετοχές μέχρι να αποπληρωθούν πρέπει να είναι ονομαστικές, δηλαδή να αναγράφεται πάνω σ' αυτές το όνομα του κατόχου τους.

Εκτός από τις ονομαστικές μετοχές, άλλα είδη μετοχών που μπορούν να εκδοθούν είναι οι ανώνυμες μετοχές, δηλαδή αυτές, πάνω στις οποίες δεν αναγράφεται το όνομα του κατόχου τους, και οι προνομιούχες μετοχές και οι μετοχές επικαρπίας.

Οι προνομιούχες μετοχές δίνουν το προνόμιο της απόληψης του πρώτου μερίσματος πριν από τις κοινές που ανέρχεται στο 6% του Μ.Κ. , και στην προνομιακή απόδοση της αξίας εκκαθαρίσεως της εταιρίας. Ακόμη μπορεί να οριστεί ότι σε περίπτωση που δεν θα γίνει διανομή μερίσματος σε μία ή περισσότερες χρήσεις, στις προνομιακές μετοχές θα καταβάλλονται μερίσματα και για τις χρήσεις αυτές. οι προνομιούχες μετοχές εκδίδονται με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Στην περίπτωση των μετοχών επικαρπίας οι κάτοχοι τους απολαμβάνουν και αυτοί κάποια προνόμια, εκτός από την απόληψη του πρώτου μερίσματος. Αυτές εκδίδονται στην περίπτωση που το κεφάλαιο της Α.Ε. αποσβήνεται τμηματικά με την απόδοση της ονομαστικής αξίας της μετοχής στους μετόχους.

Οι αθλητικές Α.Ε. έχουν κάποιες ιδιαιτερότητες και διαφορές όσων αφορά το κεφάλαιο τους από της εμπορικές Α.Ε. Έτσι σύμφωνα με τον ν. 1958 τον μετοχικό κεφάλαιο των αθλητικών Α.Ε. καθορίζεται είτε από ειδικές διατάξεις, είτε με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του αρμόδιου για θέματα αθλητισμού υπουργού.

Σε καμία περίπτωση όμως δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ελάχιστου ορίου που ορίζει ο νόμος για τις εμπορικές Α.Ε. (δηλ. 10.000.000)

Το μετοχικό κεφάλαιο μιας αθλητικής Α.Ε. διαφέρει ανάλογα με την κατηγορία στην οποία αγωνίζεται η ομάδα της εταιρίας.

Το μετοχικό κεφάλαιο της αθλητικής Α.Ε. διαιρείται σε ίσα μερίδια, τις μετοχές οι οποίες είναι υποχρεωτικά ονομαστικές. Η ονομαστική αξία κάθε μετοχής ορίζεται στο καταστατικό δεν επιτρέπεται όμως να είναι μεγαλύτερη των πέντε χιλιάδων (5.000)δρχ. κατά μετοχή.

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας, καλύπτεται με δημόσια εγγραφή χωρίς να υπάρχει η υποχρέωση για εισαγωγή των μετοχών στο χρηματιστήριο, όπως ορίζει ο νόμος για τις εμπορικές Α.Ε.

Η καταβολή της αξίας κάθε μετοχής γίνεται αμέσως και ολοσχερώς σε μετρητά. Δεν μπορεί δηλαδή να γίνει μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, ούτε εισφορά σε είδος. Για την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου έχουν δικαίωμα προτίμησης τα μέλη του ιδρυτικού της εταιρίας σωματείου. Οι μετοχές που αποκτώνται μ' αυτόν από τα μέλη του σωματείου είναι αμεταβίβαστες για μία τριετία.

Ακόμα η χρήση του τίτλου του ιδρυτικού αθλητικού σωματείου από την αθλητική Α.Ε. θεωρείται αυτοδίκαιη με την σύσταση της εταιρίας εισφορά σε είδος και αντιπροσωπεύει το 10% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου.

Αυτό ισχύει υπό την προϋπόθεση ότι το ιδρυτικό αθλητικό σωματείο διατηρεί ενεργώς και μετά την σύσταση της εταιρίας και άλλα αθλητικά τμήματα εκτός από αυτό που περιήλθε στην εταιρία. Υπό την προϋπόθεση αυτών εκδίδονται στο όνομα του ιδρυτικού αθλητικού σωματείου και παραδίδονται σ' αυτό ονομαστικές μετοχές που αντιπροσωπεύουν το 10% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.

Οι μετοχές αυτές είναι αμεταβίβαστες και προνομιούχες. Το προνόμιο συνιστάται στην απόληψη από το ιδρυτικό αθλητικό σωματείο σταθερού ποσού υπό την μορφή πάγιου κατά χρήση μερίσματος, το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό 10% των καθαρών κατά χρήση εισπράξεων της εταιρίας από αγώνες.

Καθαρές εισπράξεις είναι αυτές που πραγματοποιούνται από κάθε φύσης αγώνες της εταιρίας και προκύπτουν από το οικείο φύλλο εκκαθάρισης, ύστερα από έλεγχο της διοργανώτριας αρχής. Αν τα διανεμόμενα σε ορισμένη εταιρική χρήση κέρδη της εταιρίας είναι τόσα, ώστε το ποσό που καταβάλλεται στο ιδρυτικό σωματείο ως μέρισμα τότε το σωματείο έχει δικαίωμα στην διαφορά. Τα μερίσματα που αποκτά το σωματείο απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος τύπου προνόμιο σε μετοχές πλην του προνομίου που δίνεται στο σωματείο.

Απαγορεύεται μια αθλητική εταιρία να παρέχει οποιαδήποτε κατηγορία και οπωσδήποτε πριν από την έναρξη της νέας αγωνιστικής περιόδου.

Ακόμα ο νόμος 1958 (άρθρο 12 παρ. 2) ορίζει ότι σε περίπτωση παράβασης της διάταξης περί αύξησης του Μ.Κ. σε περίπτωση ανόδου της ομάδας σ' ανώτερη κατηγορία, συνεπάγεται αυτόματα υποβιβασμό αυτής στην αμέσως επόμενη κατηγορία.

Και στην περίπτωση της αύξησης του Μ.Κ. της αθλητικής Α.Ε., το 10% του νέου μετοχικού κεφαλαίου θεωρείται καλυπτόμενο αυτοδικώς από το ιδρυτικό της εταιρείας αθλητικό σωματείο, στο οποίο παραδίδονται οι εκδιδόμενες στο όνομα του μετοχές, που αντιπροσωπεύουν το 10% του κεφαλαίου της αύξησης, ως αντάλλαγμα για την εισφορά του τίτλου του σωματείου. Η αξία των εκδιδόμενων στο όνομα του σωματείου μετοχών

καλύπτεται από τους εγγραφόμενους για την κάλυψη του κεφαλαίου της αύξησης μετόχους και καταβάλλεται ταυτόχρονα με την καταβολή της αξίας των μετοχών.

Ακόμα η εταιρία υποχρεούται να προβεί σε αύξηση του Μ.Κ. της στην περίπτωση κατά την οποία το παθητικό υπερβαίνει το ύψος του κεφαλαίου της, η εταιρία έχει υποχρέωση να προβεί σε αύξηση του τουλάχιστον μέχρι του ποσού του παθητικού σε προθεσμία έξι μηνών.

ΜΕΤΟΧΟΙ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ

Σε μια αθλητική Α.Ε. μέτοχοι μπορούν να είναι μόνο φυσικά πρόσωπα ελληνικής υπηκοότητας ή ομογενείς, φορείς του δημοσίου τομέα, καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή οργανισμοί ή εταιρίες. Όταν όμως στο κεφάλαιο αυτών η ξένη συμμετοχή δεν υπερβαίνει το 25% και τα μέλη των οποίων βάση των καταστατικών που τους διέπουν έχουν απολύτως γνωστή ταυτότητα.

Απαγορεύεται και είναι απολύτως άκυρη η απόκτηση μετοχών αθλητικής Α.Ε. από: αθλητές με ενεργό δράση, προπονητές, διαιτητές, παρατηρητές διαιτησίας του αντίστοιχου αθλήματος και προκειμένου για το ποδόσφαιρο απαγορεύεται να απαιτήσουν μετοχές και όσοι εκμεταλλεύονται γραφεία ΠΡΟΠΟ, καθώς επίσης και από συζύγου ή συγγενείς πρώτου βαθμού των προσώπων αυτών.

Επίσης απαγορεύεται η απόκτηση μετοχών μιας εταιρίας από άλλη εταιρία ή από μετόχους της όταν πρόκειται για το ίδιο άθλημα.

Όλες οι νομικές πράξεις ή οι διαπραγματεύσεις των μετοχών μιας εταιρίας, που αφορούν την μεταβίβαση των μετοχών, πρέπει να γνωστοποιούνται από την εταιρία στην οικεία επαγγελματική ένωση και εφ'όσον δεν υπάρχει στην οικεία επαγγελματική ομοσπονδία.

1.4.3.7 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ

Τα αποθεματικά είναι τμήμα των κερδών της εταιρίας τα οποία δεν έχουν διανεμηθεί ή κεφαλαιοποιηθεί και παραμένουν στην εταιρία.

Τα αποθεματικά δεν αυξάνουν το Μ.Κ. Αναγράφονται στο παθητικό σκέλος του ισολογισμού. Για να υπάρξουν κέρδη στην εταιρία για διανομή πρέπει η καθαρή ενεργητική της περιουσία να ξεπερνάει το Μ.Κ., τα χρέη και το αποθεματικό.

Τα αποθεματικά διακρίνονται σε τακτικά, έκτακτα και αφανή. Ο σχηματισμός του τακτικού αποθεματικού επιβάλλεται σε κάθε Α.Ε. από τον Ν 2190/20. Για τον σκοπό αυτό, σε κάθε εταιρική χρήση αφαιρείται ποσό από τα καθαρά κέρδη μέχρι το αποθεματικό να φθάσει το 1/3 του Μ.Κ.

Το τακτικό αποθεματικό χρησιμοποιείται για την εξίσωση, πριν την διανομή κάθε μερίσματος του χρεωστικού υπολοίπου που τυχόν υπάρχει στον λογαριασμό κερδών - ζημιών, χρησιμοποιείται δηλαδή για την κάλυψη ζημιών. Σύμφωνα με τον νόμο 1958 (άρθρο 14) επιβάλλεται και στις αθλητικές Α.Ε. η δημιουργία αποθεματικού στις αθλητικές Α.Ε. υφίστανται ανεξαρτήτως του ύψους του αποθεματικού σε σχέση με το κεφάλαιο της εταιρίας.

Οι εμπορικές εταιρίες σχηματίζουν και έκτακτο αποθεματικό προαιρετικά με πρόσληψη από το καταστατικό ή αν το έχει αποφασίσει η Γ.Σ. το οποίο χρησιμοποιείται για την αυτοχρηματοδότηση της εταιρίας στην περίπτωση μη κερδοφόρων χρήσεων και το οποίο μπορεί να μετατραπεί σε μετοχικό κεφαλαίο (άρθρο 1v148/67).

Και οι αθλητικές Α.Ε εκτός από το τακτικό αποθεματικό που σχηματίζουν έχουν και τα κέρδη από μεταγραφές αθλητών τα οποία απαγορεύεται να διανεμηθούν στους μετόχους. Τα ποσά αυτά εγγράφονται σε ειδικό λογαριασμό του παθητικού και χρησιμοποιούνται για να καλύψουν δαπάνες δημιουργίας ή βελτίωσης εγκαταστάσεων, απόκτησης νέων αθλητών και λειτουργίας της εταιρίας.

Τα ποσά που έχουν κατατεθεί στην εταιρία ως δάνεια από τους μετόχους και τα μέλη του Δ.Σ. δεν μπορούν να απαιτούνται αν η εταιρία δεν πραγματοποιήσει κέρδη κατά το τελευταίο οικονομικό έτος πριν την λήξη τους.

Σ' αυτήν την περίπτωση ανανεώνονται μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους και επιστρέφονται μόνο ένα υπάρχον κέρδη. Από την διάταξη αυτή εξαιρούνται οι ταμειακές διευκολύνσεις για την αντιμετώπιση εκτάκτων ή επείγουσών αναγκών.

1.4.3.8 ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

Η χρήση της αθλητικής Α.Ε. αρχίζει την 1 Ιουλίου κάθε έτους και λήγει την 30η Ιουνίου του επομένου έτους. Εκτός και αν έχει οριστεί κάτι διαφορετικό (πράγμα που επιτρέπεται από το Ν 1958 άρθρο 5) ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του αθλήματος.

Η πρώτη μετά την σύσταση της εταιρίας χρήση διαρκεί έως το τέλος της επόμενης, του χρόνου ίδρυσης, χρήσης.

1.4.3.9 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ Α.Ε.

Το διοικητικό συμβούλιο της ανώνυμης εταιρίας είναι συλλογικό όργανο και εκπροσωπεί την εταιρία και διευθύνει της εταιρικές της υποθέσεις.

Το διοικητικό συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίσει για όλα τα θέματα που αφορούν την διοίκηση της εταιρίας και την διαχείριση της περιουσίας της εταιρίας. Η εξουσία του δίνεται από τον νόμο, αλλά το καταστατικό και η Γ.Σ. μπορεί να την περιορίσει.

Τα μέλη του Δ.Σ. πρέπει να είναι τουλάχιστον τρία και κατά κανόνα εκλέγονται από την Γ.Σ.

Όσον αφορά της εμπορικές Α.Ε. κατά την ίδρυσή τους και μέχρι την πρώτη Γ.Σ. το Δ.Σ. ορίζεται από το καταστατικό.

Ακόμα μέτοχος ή μέτοχοι, εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό μπορούν να ορίσουν μέλη του Δ.Σ., εφόσον αυτό προβλέπεται από το καταστατικό, μέχρι το 1/3 του όλου αριθμού των μελών.

Και στις αθλητικές Α.Ε. το πρώτο διοικητικό συμβούλιο εκλέγεται από το καταστατικό της εταιρίας, και το οποίο αποτελείται τουλάχιστον από 5 μέλη, το οποίο έχει, ιδίως ως αποστολή την τήρηση των διατυπώσεων που επιβάλλονται κατά την ίδρυσή της εταιρίας, την βεβαίωση καταβολής του κεφαλαίου και την προπαρασκευή άμεσης σύγκλησης της Γ.Σ. των μετοχών της για την εκλογή του τακτικού διοικητικού Συμβουλίου το βραδύτερο σε χρονικό διάστημα 6 μηνών από την έγκριση του καταστατικού της.

το ιδρυτικό της εταιρίας αθλητικό σωματείο έχει δικαίωμα διορισμού ενός (1) συμβούλου στο Δ.Σ. της εταιρίας. Το δικαίωμα αυτό θα πρέπει να προβλέπεται υποχρεωτικά στο καταστατικό της αθλητικής Α.Ε.

Ο νόμος 2190/20 (άρθρο 19) ορίζει για τις εμπορικές Α.Σ.Ε. ότι η θητεία των μελών του Δ.Σ. τους δεν μπορεί να είναι μικρότερη από μια εταιρική χρήση ή μεγαλύτερη των έξι χρόνων.

Για τις αθλητικές Α.Ε. ο νόμος 1958 ορίζει ότι η θητεία των μελών του Δ.Σ. της εταιρίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο εταιρικές χρήσεις. Δεν απαγορεύεται όμως η επανεκλογή των ατόμων που έχουν ήδη διατελέσει μέλη του Δ.Σ. της εταιρίας.

Απαγορεύεται να διοριστούν μέλη του Δ.Σ. αθλητικής Α.Ε. άτομα που :

α) Έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση σε στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση.

β) Οποιος έχει στερηθεί την φίλαθλη ιδιότητα του και για όσο χρόνο διαρκεί αυτή η στέρηση.

γ) Οποιος έχει καταδικαστεί για αδικήματα βίας στους αθλητικούς χώρους και φαρμακοδιέγερσης καθώς και για στάση, εσχάτη προδοσία, ανθρωποκτονία, κλοπή, υπεξαίρεση, δόλια χρεοκοπία, δωροδοκία, δωροληψία,

συκοφαντική δυσφήμιση, λιποταξία, παραχάραξη, πλαστογραφία κ.λ.π (άρθρα 336 -353) του ποινικού κώδικα καθώς και για την παράβαση της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά.

Ακόμα μέτοχος που αποκτά είτε ο ίδιος, είτε μαζί με την σύζυγό του ή τα τέκνα του μετοχές που αντιπροσωπεύουν το 51% ή μεγαλύτερου ποσοστού στο Μ.Κ. της εταιρίας οφείλει να δικαιολογήσει επαρκώς την προέλευση των χρημάτων του που καταβλήθηκαν για την απόκτηση των μετοχών, καταθέτοντας τα στοιχεία στο ελεγκτικό συμβούλιο της οικείας επαγγελματική ένωσης. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που μέτοχος ή μέλος του Δ.Σ. της εταιρείας παρέχει δάνειο προς την εταιρία ή το σωματείο.

Σε περίπτωση παράβαση της υποχρέωσης αυτής δηλαδή της μη επαρκής δικαιολόγησης προέλευσης των χρημάτων, τότε ο μέτοχος στερείται του δικαιώματος να καταλάβει οποιοδήποτε αξίωμα στην εταιρία.

Ακόμα δεν επιτρέπεται να είναι μέλη του Δ.Σ. άτομα στα οποία έχει επιβληθεί πειθαρχική ποινή για παράβαση του Ν 1958 περί αθλητικών εταιριών ή γενικά για παράβαση της αθλητικής νομοθεσίας δύο(2) τουλάχιστον φορές μέσα σε δύο έτη. Το κώλυμα αυτό ισχύει κάθε φορά για μία πλήρη τριετία από την επιβολή της δεύτερης ποινής.

1.4.3.10 ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ Α.Ε.

Σύμφωνα με τον νόμο 2190 /1920 άρθρο 53, την γενική εποπτεία μιας Α.Ε. την έχει ο αρμόδιος υπουργός εμπορίου και διενεργείται με εκπρόσωπο του, ο οποίος είναι υπάλληλος του υπουργείου εμπορίου.

Όσον αφορά όμως τις αθλητικές Α.Ε. η εποπτεία διενεργείται από εκπρόσωπο του αρμοδίου για θέματα αθλητισμού υπουργού, υπάλληλο της γενικής γραμματείας αθλητισμού.

Εκτός από την γενική εποπτεία της Α.Ε. από τον αρμόδιο υπουργό, διενεργείται και ένας τακτικός έλεγχος και όταν πρόκειται για αθλητική Α.Ε. αυτή γίνεται από έναν ή δύο ορκωτούς λογιστές (άρθρο 40 του ν.2190/1920)

1.4.3.11 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ

Στις αθλητικές ομοσπονδίες, στις οποίες υπάρχει επίσημο αγώνισμα επαγγελματικού χαρακτήρα, φορέας του οποίου είναι αθλητική εταιρία, συνιστώνται ενώσεις, οι οποίες αποτελούνται αποκλειστικά και υποχρεωτικά από τις αθλητικές εταιρίες που συμμετέχουν σ' αυτό το αγώνισμα.(άρθρο 5 ου ν. 1958)

Οι ενώσεις αυτές έχουν νομική προσωπικότητα και απολαύουν διοικητικής και διαχειριστικής αυτονομίας ως προς την εσωτερική τους οργάνωση και λειτουργία σχετικά με την αντίστοιχη αθλητική ομοσπονδία, της οποίας αποτελούν μέλη.

Για να ιδρυθεί μια επαγγελματική ένωση θα πρέπει να εγκριθεί το καταστατικό της και οι κανονισμοί της από την γενική γραμματεία αθλητισμού, ύστερα πάντα από την εισήγηση οικείας αθλητικής ομοσπονδίας.

Κατά την ίδρυση της επαγγελματικής ένωσης θα πρέπει το καταστατικό να περιλαμβάνει και ειδικό πειθαρχικό κανονισμό που θα την διέπει.

Οι αρμοδιότητες των επαγγελματικών ενώσεων είναι οι εξής:

α. Η διοίκηση και η διαχείριση του οικείου επαγγελματικού χαρακτήρα, αγώνισματος μέσα στα πλαίσια των νόμων του κράτους, του καταστατικού και των σκοπών της αντίστοιχης αθλητικής ομοσπονδίας.

β. Η οργάνωση και η διεξαγωγή του αγώνισματος σε συντονισμό με την αντίστοιχη αθλητική ομοσπονδία, όπως επίσης και η επίλυση οποιουδήποτε ζητήματος προκύπτει από την διεξαγωγή των αγώνων αυτών, εφ' όσον δεν υπάγεται σ' άλλο όργανο.

γ. Ο καθορισμός των γενικών όρων της σύμβασης παροχής υπηρεσιών των αθλητών, περιλαμβανομένων και των οικονομικών σχέσεων αυτών με τις

εταιρίες. Η ένωση επίσης αναλαμβάνει και την επίλυση των οικονομικών σχέσεων αυτών με τις εταιρίες. Η ένωση, επίσης αναλαμβάνει και την επίλυση των οικονομικών διαφορών των εταιριών με τους αθλητές και τους προπονητές.

δ. Η θέσπιση πειθαρχικών κανόνων και κανόνων διαχείρισης και λειτουργίας των εταιριών μελών τους καθώς και η εποπτεία και ο έλεγχος για την τήρηση των κανόνων αυτών.

ε. Η άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας με βάση τους κανονισμούς του ν1958 και των οικείων καταστατικών.

στ. Τέλος, οι επαγγελματικές ενώσεις είναι αρμόδιες για οποιοδήποτε θέμα το οποίο τους ανατίθεται, από τις οικείες αθλητικές ομοσπονδίες ή από ειδικές διατάξεις κανονιστικών γενικά πράξεων.

1.4.4 Π.Α.Ε (Ποδοσφαιρική Ανώνυμη Εταιρία)

1.4.4.1 ΓΕΝΙΚΑ

Οι Π.Α.Ε. είναι εταιρίες, των οποίων η ίδρυση , οργάνωση και η λειτουργία τους διέπεται από τους κανονισμούς του Ν 1958 /5/8/91 «περί αθλητικών ανωνύμων εταιριών».

Οι ΠΑΕ είναι ανώνυμες εταιρίες, οι οποίες κατέχουν ποδοσφαιρικές ομάδες με τις οποίες διεξάγουν το επαγγελματικό ποδόσφαιρο.

Το πρωτάθλημα του επαγγελματικού ποδοσφαίρου χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες:

- Στο πρωτάθλημα της Α΄ εθνικής κατηγορίας
- Στο πρωτάθλημα της Β΄ εθνικής κατηγορίας
- Στο πρωτάθλημα της Γ΄ εθνικής κατηγορίας

Στο πρωτάθλημα της Α΄ και Β΄ κατηγορίας συμμετέχουν μόνο ομάδες Π.Α.Ε. Στο πρωτάθλημα της Γ΄ κατηγορίας μπορούν να συμμετέχουν Π.Α.Ε ή σωματεία που διατηρούν τμήματα αμειβομένων ποδοσφαιρικών ετών.

Ίδρυση Π.Α.Ε.

Για την ίδρυση μιας ποδοσφαιρικής ανώνυμης εταιρίας ισχύουν όσα αναφέραμε γενικά για τις αθλητικές Α.Ε. σύμφωνα με τον Ν.1958 / 91.

1.4.4.2 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Π.Α.Ε.

Το Μ.Κ. διαφοροποιείται ανάλογα με την κατηγορία στην οποία αυτή βρίσκεται. Έτσι : Για την Α΄ εθνική κατηγορία.

Το Μ.Κ. των Π.Α.Ε που βρίσκονται στην Α΄ εθνική κατηγορία δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο των (120.000.000) εκατόν είκοσι εκατομμυρίων δρχ.

■ Για την Β΄ εθνική κατηγορία.

Το Μ.Κ. των Π.Α.Ε. που βρίσκονται στη Β΄ εθνική κατηγορία δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο των (80.000.000δρχ) ογδόντα εκατομμυρίων δρχ.

■ Για την Γ΄ εθνική κατηγορία

Το Μ.Κ. των Π.Α.Ε που βρίσκονται στην Γ΄ εθνική κατηγορία δεν μπορεί να είναι μικρότερο των (50.000.000) πενήντα εκατομμυρίων δρχ.

Το ελάχιστο αυτό όριο για κάθε κατηγορία πρέπει να καταβάλλεται αμέσως και ολοσχερώς με την σύσταση της εταιρίας ή την αύξηση αντίστοιχα του κεφαλαίου της.

1.4.4.3 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ Α΄,Β΄ ΚΑΙ Γ΄ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΣΕ Π.Α.Ε

Αθλητικά σωματεία τα οποία αποκτούν το δικαίωμα να αγωνιστούν στην Α΄ και Β΄ εθνική κατηγορία, οφείλουν να ολοκληρώσουν την διαδικασία οργάνωσης του τμήματος αμειβομένων ποδοσφαιριστών του σε Π.Α.Ε, έως το τέλος της αγωνιστικής περιόδου κατά την οποία ανέρχονται και συμμετέχουν στο πρωτάθλημα της Α΄ ή Β΄ κατηγορίας.

Σε περίπτωση μη εκπρόθεσμης εκπλήρωσης αυτής της υποχρέωσης, έχουν ως συνέπεια του υποβιβασμού τους στην αμέσως επόμενη κατηγορία πρωταθλήματος απ' αυτήν που αγωνίζονταν.

Αθλητικά σωματεία που μετέχουν στο πρωτάθλημα της Γ΄ εθνικής κατηγορίας μπορεί να μετέχουν σ' αυτή είτε με την μορφή σωματείου που διατηρεί τμήμα αμειβομένων αθλητών είτε με την μορφή Π.Α.Ε.

1.4.4.4 ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΣΤΗΝ Γ΄ ΕΘΝΙΚΗ.

α) να διαθέτει στην πόλη, που με την ιδρυτική πράξη ορίστηκε ως έδρα του, γήπεδο με χλοοτάπητα και χωρητικότητα τουλάχιστον τριών χιλιάδων (3.000)θέσεων καθημένων θεατών και να πλήρη όλους τους όρους ασφάλειας για την ομαλή διεξαγωγή των αγώνων.

β) να υποβάλλει τεκμηριωμένα στοιχεία προσόδων και γενικά οικονομικής κατάστασης, που εγγυώνται την βιωσιμότητα του. πρέπει ακόμα να υποβάλει παραστατικό, που να αποδεικνύει τη σύσταση ειδικού λογαριασμού για τις ανάγκες του τμήματος αμειβομένων ποδοσφαιριστών, σε αναγνωρισμένη τράπεζα, καθώς και την κατάθεση στον λογαριασμό αυτό ποσού ίσου τουλάχιστον προς το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο που πρέπει να έχει μια Π.Α.Ε. Γ΄ εθνικής κατηγορίας.(άρθρο 48)

1.4.4.5 ΥΠΟΒΙΒΑΣΜΟΣ Π.Α.Ε ΑΠΟ ΤΗΝ Γ' ΕΘΝΙΚΗ

Π.Α.Ε που υποβιβάζονται από την Γ' εθνική κατηγορία του επαγγελματικού ποδοσφαίρου, διαλύονται και τίθενται σε εκκαθάριση σύμφωνα με τις ισχύουσες για τις ανώνυμες εταιρίες διατάξεις. (άρθρο 50).

Όλα όσα ίσχυαν για τις Π.Α.Ε με τον νόμο 879/1979 καταργούνται και έχει ισχύσει ο νόμος 1958/5/8/91. Όλες οι προϋπόθεσης για τις οποίες ορίζει ο νόμος αυτός για τις Π.Α.Ε. αυτές έχουν υποχρέωση να τις έχουν ικανοποιήσει μέχρι την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου 1992-1993.

1.4.5 ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΩΝ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΗΜΙΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ

ΑΘΛΗΤΩΝ

1.4.5.1 ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι αθλητές διακρίνονται σε αθλητές με αμοιβή και επαγγελματίες ή ημιεπαγγελματίες αθλητές.

Σύμφωνα με τον ν. 1958 περί αθλητικών εταιριών:

Αθλητής με αμοιβή είναι εκείνος που συνδέεται με συμβόλαιο παροχής υπηρεσιών με αθλητικό σωματείο, που διατηρεί τμήμα αμειβομένων αθλητών.

Επαγγελματίας ή ημιεπαγγελματίας αθλητής είναι αυτός που συμβάλλεται με συμβόλαιο παροχής υπηρεσιών με αθλητική Ανώνυμη Εταιρία.

1.4.5.2 ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ ΜΕ ΤΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ.

■ Διατάξεις που την διέπουν

Η σύμβαση παροχής υπηρεσιών αθλητή με αμοιβή ή επαγγελματία ή μη επαγγελματία αθλητή αποτελεί ιδιόμορφη σύμβαση παροχής αθλητικών υπηρεσιών, η οποία διέπεται από τις διατάξεις του ν. 1958 «περί αθλητικών εταιριών - αμειβομένων».

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παραπάνω όλα τα θέματα που αφορούν το περιεχόμενο των σχέσεων των αθλητών με αμοιβή, καθώς και των επαγγελματιών και ημιαπαγγελματιών αθλητών με τα σωματεία και τις εταιρίες ρυθμίζονται με ειδικό κανονισμό για κάθε άθλημα, και το οποίο καταρτίζεται με κοινή συμφωνία των Δ.Σ., της οικείας επαγγελματικής ένωσης, της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας και του οικείου συνδικαλιστικού οργάνου των αθλητών.

Ειδικότερα ρυθμίζονται:

α) οι όροι και οι προϋποθέσεις απόκτηση της ιδιότητας του αθλητή με αμοιβή ή επαγγελματία η ημιαπαγγελματία αθλητή.

β) ο τύπος και το περιεχόμενο και η χρονική διάρκεια του μεταξύ τους συναπτόμενου συμβολαίου, η διαδικασία ανανέωσης, διακοπής και λύσης αυτού, με βάση ιδίως κριτήρια ηλικία και προέλευσης του αθλητή.

γ) οι παροχές προς τους αθλητές και ο τρόπος καταβολής τους.

δ) η διαδικασία και τα όργανα επίλυσης των κάθε είδους διαφορών μεταξύ των αθλητών και των εταιριών ή σωματείων.

ε) υποχρεώσεις των αθλητών απέναντι στα σωματεία και τις εταιρίες.

Οι διατάξεις του κανονισμού αυτού μπορούν να καταγγέλλονται από τα συμβαλλόμενα μέρη μετά την συμπλήρωση διετίας από την έναρξη της εφαρμογής τους.

Σύμφωνα με τον ν. 1958 καθορίζονται θέματα που αφορούν τις σχέσεις αθλητών και εταιριών όπως:

1.4.5.3 ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟΥΣ

ΑΘΛΗΤΕΣ

Οι τακτικές αποδοχές των αθλητών καθορίζονται ελεύθερα με το συμβόλαιο που υπογράφεται μεταξύ αυτών και του αντίστοιχου σωματείου ή εταιρίας.

Με βάση τις διατάξεις του Ν 1958 /(5-8-91) και τον ειδικό κανονισμό που καταρτίζεται από το Δ.Σ. κάθε εταιρίας, την οικεία επαγγελματική ένωση, την αθλητική ομοσπονδία και το οικείο συνδικαλιστικό όργανο των αθλητών καθορίζονται τα κατώτερα και τα ανώτατα όρια τακτικών αποδοχών των αθλητών ανά κατηγορία πρωταθλήματος. Σε περίπτωση υποβιβασμού της εταιρίας ή του σωματείου. Οι τακτικές και έκτακτες παροχές στους αθλητές αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τα δεδομένα της κατηγορίας στην οποία γίνεται ο υποβιβασμός.

Επίσης στους αθλητές εκτός από τις τακτικές αποδοχές τους παρέχεται ως δώρο Χριστουγέννων χρηματικό ποσό ίσο προς τις τακτικές μηνιαίες αποδοχές τους, δώρο Πάσχα και επίδομα αδειας χρηματικό ποσό ίσο προς το μισό των τακτικών μηνιαίων αποδοχών τους.

Το ύψος των έκτακτων παροχών (πριμ) που καταβάλλονται στους αθλητές καθορίζονται μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού, ελεύθερα από τα σωματεία ή τις εταιρίες με απόφαση του Δ.Σ. αυτών.

Η απόφαση αυτή πρέπει να λαμβάνεται πριν την έναρξη των οικείων πρωταθλημάτων της κάθε αγωνιστικής περιόδου και κοινοποιείται υποχρεωτικά στην γενική γραμματεία αθλητισμού, την οικεία επαγγελματική ένωση, την αθλητική ομοσπονδία και τους αθλητές.

Η οικεία επαγγελματική ένωση ή εάν δεν υπάρχει αυτή η αθλητική ομοσπονδία είναι αυτή που καθορίζει τα κατώτατα και τα ανώτατα όρια

εκτάκτων εισφορών στους αθλητές. Ο καθορισμός αυτός των ορίων των έκτακτων εισφορών γίνεται κάθε έτος και πριν την έναρξη του οικείου πρωταθλήματος.

Απαγορεύεται στις εταιρίες ή στα σωματεία να καταβάλουν στους αθλητές τους έκτακτες εισφορές σε χρήμα ή σε είδος πέρα των καθορισμένων από την οικεία επαγγελματική ένωση (ν.1958/5/8/91) άρθρο (20).

Η παράβαση αυτού του κανονισμού συνιστά πειθαρχικά αδικήματα , καθώς και το αδίκημα της δωροδοκίας. Τα οποία έχουν ως συνέπεια την εφαρμογή κάποιων ποινών και στους αθλητές και στις εταιρίες ή τα σωματεία.

ΠΟΙΝΕΣ ΑΘΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Όσον αφορά τους αθλητές που εισπράττουν έκτακτες παροχές πέραν των νόμιμων διαγράφονται προσωρινά ή οριστικά από το οικείο μητρώο αθλητών με αμοιβή ή επαγγελματιών ή ημιεπαγγελματιών με απόφαση του οικείου δικαιοδοτικού οργάνου.

Οι εταιρίες ή τα σωματεία που δεν συμμορφώνονται με τα όρια έκτακτα παροχών αποκλείονται για όσο χρόνο διαρκεί η παράβαση από τους αγώνες του οικείου πρωταθλήματος ή κυπέλλου τους οποίους χάνουν υπέρ των αντιπάλων ύστερα από απόφαση του οικείου δικαίου.

Αλλά και στην περίπτωση παράλειψης του Δ.Σ. της οικείας επαγγελματικής ένωσης να γνωστοποιεί στο οικείο δικαιοδοτικό όργανο τις παραβάσεις τις οποίες προαναφέραμε συνιστά λόγο έκπτωσης του.

γενικότερα, στις εταιρίες και στα σωματεία που καταβάλουν εισφορές (τακτικές ή έκτακτες) πέραν του καθορισμένου από το συμβόλαιο και από όσα ορίζει ο νόμος επιβάλλονται σωρευτικά οι ακόλουθες ποινές:

α) Χρηματικό πρόστιμο, το οποίο πρέπει να είναι τουλάχιστον το διπλάσιο του ποσού το οποίο επιπλέον καταβλήθηκε. Εκτός από την εταιρία ή

το σωματείο ευθύνονται εις ολοκληρία και τα υπαίτια για την καταβολή αυτή πρόσωπα.

Το πρόστιμο πρέπει να καταβληθεί μέσα σε (10) ημέρες από την κοινοποίηση της απόφαση. Η εταιρία ή το σωματείο έχει το δικαίωμα να εισπράξει το πρόστιμο από τα υπαίτια για την καταβολή πρόσωπα, και να τα αντικαταστήσει από τα αξιώματα τα οποία κατέχουν μέσα στην ίδια χρονική προθεσμία.

Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία και μέχρι την πλήρη εφαρμογή της απόφασης που επιβάλλει να συμμετέχει στους αγώνες, στους οποίους χάνει αυτοδίκαια υπέρ των αντιπάλων της.

β) Στον πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ. της εταιρίας ή του σωματείου καθώς και σε κάθε άλλο πρόσωπο που σύμφωνα με το καταστατικό είναι αρμόδιο να εντέλλεται τις πληρωμές των αθλητών επιβάλλεται η προσωρινή απαγόρευση να κατέχουν αξιώματα της εταιρίας.

1.4.5.4 ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΑΘΛΗΤΩΝ

Οι αθλητές με αμοιβή καθώς και οι επαγγελματίες ή οι ημιεπαγγελματίες αθλητές, δικαιούται ετήσια άδεια (4) τεσσάρων εβδομάδων, σε χρόνο που καθορίζεται από την εταιρία ή το σωματείο ανάλογα με τις αγωνιστικές του υποχρεώσεις. Κατά τον χρόνο της άδειας καταβάλλονται στον αθλητή οι τακτικές αποδοχές αυτού καθώς και το επίδομα αδείας.

Η άδεια που δίνεται στον αθλητή είναι συνεχής.

Αν η εταιρεία ή το σωματείο ανακαλέσει τον αθλητή κατά την διάρκεια της άδειας στην έδρα του, έχει υποχρέωση να καταβάλει σ' αυτόν τις δαπάνες της μετακίνησης του αυτής και να χορηγήσει σ' αυτόν αριθμό ημερών άδεια ίσο προς τον χρόνο της διακοπής.

Εκτός της αδείας, ο αθλητής δικαιούται εικοσιτετράωρη (24) εβδομαδιαία ανάπαυση αν βέβαια το επιτρέπουν αυτό οι αγωνιστικές υποχρεώσεις της ομάδας στην οποία ανήκει.

1.4.5.5 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΘΛΗΤΩΝ

Οι αθλητές με αμοιβή και οι επαγγελματίες και οι ημιεπαγγελματίες αθλητές, υπάγονται στην ασφάλιση του κλάδου συντάξεων του (Ι.Κ.Α.) ιδρύματος κοινωνικών ασφαλίσεων εξαιρούνται όμως της ασφάλισης στους άλλους κλάδους αυτού.

Οι εισφορές των αθλητών προς το ΙΚΑ υπολογίζονται με βάση τις τακτικές μηνιαίες αποδοχές τους.

Ακόμα οι αθλητές ασφαλιζονται με φροντίδα της οικείας επαγγελματικής ένωσης και εφ' όσον δεν υπάρχει της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας σε ιδιωτικό ασφαλιστικό φορέα, για θάνατο ή ανικανότητα απασχόληση, προκαλούμενα από ατυχήματα που οφείλονται στην αθλητική τους δραστηριότητα, καθώς και για ασθένεια αυτού, της συζύγου του και των τέκνων τους. η δαπάνη για την ασφάλιση αυτή βαραίνει την επαγγελματική ένωση κατά τα δύο τρίτα (2/3) και τον ίδιο τον ασφαλιζόμενο αθλητή κατά το ένα τρίτο (1/3).

Τέλος, όσον αφορά την ασφάλιση των αθλητών, επιτρέπεται οι ενώσεις τους να συνιστούν αλληλοβοηθητικά ταμεία ασφάλισης.(ν. 1958/5/8/91, άρθρο 2)

1.4.5.6 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ

Η χρονική διάρκεια του συμβολαίου επαγγελματία αθλητή δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερη από (11) μήνες και μεγαλύτερη από (5) χρόνια. Το ίδιο ισχύει και για τον αθλητή με αμοιβή. Ενώ όσον αφορά, τον ημιεπαγγελματία αθλητή η χρονική διάρκεια του συμβολαίου καθορίζεται από έντεκα (11) μήνες έως (2) χρόνια.

Σε κάθε περίπτωση, η λήξη τις χρονικής διάρκειας του συμβολαίου πρέπει να συμπίπτει με την τελευταία πριν την έναρξη της μεταγραφικής περιόδου, ημέρα.

Με την προϋπόθεση ότι θα τηρηθούν τα καθορισμένα από τον ν.1958 άρθρο 28. χρονικά όρια, η διάρκεια του συμβολαίου καθορίζεται ελεύθεροι από τα συμβαλλόμενα μέρη. Κατ' εξαίρεση αν πρόκειται για εκπαιδευόμενο ή ημιεπαγγελματία προερχόμενο από το τμήμα εκπαιδευόμενων αθλητών, η χρονική διάρκεια του συμβολαίου καθώς και ο τύπος αυτού (ελεύθερο ή με αντάλλαγμα) καθορίζονται από την εταιρία στην οποία αυτός ανήκει.

Συμφωνία των συμβαλλόμενων για μονομερή ανανέωση του συμβολαίου από την εταιρία είναι άκυρη. Εξαιρούνται απ' αυτόν τον κανονισμό οι εκπαιδευόμενοι και οι ημιεπαγγελματίες αθλητές της εταιρίας.

Εξαιρούνται επίσης και οι αθλητές με αμοιβή που έχουν υπογράψει με το σωματείο συμβόλαιο με χρονική διάρκεια μικρότερη των 5 ετών για την μέχρι συμπλήρωση της πενταετίας χρόνο.

Σύμφωνα των συμβαλλομένων, κατά την υπογραφή του αρχικού συμβολαίου, για ανανέωση αυτού για χρόνο πέραν της πενταετίας είναι άκυρη.

1.4.5.7 ΕΙΔΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ Ή ΜΕ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑ

Ελεύθερα συμβόλαια είναι αυτά που κατά την λήξη τους ο αθλητής είναι ελεύθερος να μετεγγραφεί σε οποιαδήποτε εταιρία της προτίμησης του, χωρίς υποχρέωση παροχής στην αντισυμβαλλόμενη εταιρία οποιουδήποτε ανταλλάγματος είτε από αυτόν είτε από την εταιρία, στην οποία μετακινείται

Συμβόλαια με αντάλλαγμα είναι αυτά τα οποία κατά την υπογραφή τους, καταχωρείται σ' αυτά σύμφωνα μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, που αναφέρει ότι με την λήξη του συμβολαίου και προκειμένου να μετεγγραφεί ο αθλητής σε άλλο αθλητικό σωματείο ή εταιρία έχει υποχρέωση παροχής στο

συμβαλλόμενο σωματείο ή την εταιρία χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου καθορίζεται στο συμβόλαιο.

Επιτρέπεται σύμφωνα με τον Ν. 1958/5/8/91 να υπογράφονται συμβόλαια με αντάλλαγμα και μεταξύ των αθλητών με αμοιβή και των σωματείων τους, καθώς επίσης και μεταξύ των επαγγελματιών αθλητών και των εταιριών τους.

Όσον αφορά τους αθλητές με αμοιβή στην περίπτωση που λήξει το συμβόλαιο τους και ο αθλητής δεν εκπληρώσει την υποχρέωσή της καταβολής του χρηματικού ποσού οφείλει να υπογράψει νέο συμβόλαιο με το αντισυμβαλλόμενο σωματείο, εφ'όσον αυτό του καταβάλει το κατά τα ανωτέρω καθοριζόμενο ποσό στο ήμισυ.

Ο επαγγελματίας αθλητής ο οποίος έχει ελεύθερο συμβόλαιο και το οποίο λύεται από δική του υπαιτιότητα, εγγράφεται στο πίνακα μετακινουμένων αθλητών, υποχρεωμένων να καταβάλει στην εταιρία στην οποία ανήκει ειδικώς συμφωνημένο χρηματικό ποσό (ν. 1958, άρθρο 29)

ΛΗΞΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ

Μετά την λήξη του συμβολαίου, η εταιρία και ο αθλητής μπορούν να υπογράψουν νέο συμβόλαιο με τους όρους που επιθυμούν.

Σε περίπτωση που η εταιρία και ο αθλητής δεν επιθυμούν την ανανέωση της συνεργασίας τους, ακολουθεί η μεταγραφή του αθλητή σε άλλη η εταιρία.

1.4.5.8 ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΗ

Για να μεταγραφεί ο αθλητής σε άλλη εταιρία ακολουθείται η εξής διαδικασία:

- Ο αθλητής εγγράφεται στο πίνακα μετακινούμενων ή υπό μεταγραφή αθλητών, που καταρτίζεται από την οικεία επαγγελματική ένωση και

εφ' όσον δεν υπάρχει από την οικεία αθλητική ομοσπονδία, (1) έναν τουλάχιστον μήνα πριν την έναρξη της μεταγραφικής περιόδου.

Εάν ο αθλητής είχε ελεύθερο συμβόλαιο διαπραγματεύεται την μεταγραφή του ελεύθερα με άλλη εταιρία, χωρίς καμία υποχρέωση.

Εάν όμως ο αθλητής είχε υπογράψει συμβόλαιο με αντάλλαγμα, διαπραγματεύεται ελεύθερα την μετεγγραφή του δεν μπορεί όμως να υπογράψει νέο συμβόλαιο πριν καταβάλλει στην εταιρία στην οποία άνηκε το συμφωνημένο από το συμβόλαιο χρηματικό ποσό.

Σε περίπτωση μη υπογραφής συμβολαίου με άλλη εταιρία έχει υποχρέωση να υπογραφεί νέο συμβόλαιο με την εταιρία στην οποία άνηκε, αντί χρηματικού ανταλλάγματος ίσο προς το μισό του ανταλλάγματος που ορίζει το συμβόλαιο.

Εφ' όσον βέβαιο η εταιρία στην οποία ανήκε, επιθυμεί την περαιτέρω συνεργασία, και του καταβάλλει το χρηματικό ποσό που ορίζει ο νόμος.

Τα χρηματικά ποσά που συμφωνούνται μεταξύ εταιρίας και αθλητής, υπέρ του αθλητή, κατά την υπογραφή του συμβολαίου καταβάλλονται ως εξής (1/3) αμέσως μετά την υπογραφή του συμβολαίου και τα (2/3) σε ισόποσες ετήσιες δόσεις στις (30) τριάντα Ιουνίου κάθε έτους. Με εξαίρεση την τελευταία δόση που πρέπει να καταβάλλεται στις 31 Μαρτίου.

1.4.5.9 ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΕΣ

Τους ποδοσφαιριστές και τα συμβόλαια που υπογράφουν με τις εταιρίες τους, τους διέπουν οι διατάξεις του Ν. 1958 που αναλύσαμε παραπάνω για όλους τους αθλητές.

Η τιμή τους καθορίζεται από την επιτροπή αποτίμησης της Ε.Π.Α.Ε. Η τιμή βέβαια ή το κόστος ενός ανθρώπου είναι καταρχάς δύσκολο να προσδιοριστεί αντικειμενικά.

Στην χώρα μας βρίσκεται σε έξαρση οι περιπτώσεις «εκτιμήσεων» της αθλητικής ανθρώπινης ζωής. Δεν του πουλάει η ομάδα, του ανταλλάσσει με άλλους δύο η ομάδα. Με αποθέωση τις ιστορίες που πρόσφατα ακούγονται, όταν ο ένας απειλούσε προκειμένου να του πουλήσει την ομάδα.

Έντεκα άτομα βασικούς και (4) τέσσερις αναπληρωματικούς. Το βασίλειο μου δηλαδή μια δεκαεξάδα συμπαθείς αλλά και αφελής ιστορίες των μεταγραφών κρύβουν τεράστια οικονομικά κέρδη.. Σημμένες ιστορίες, τις οποίες στηρίζουν οι αθλητές, τους οποίου στηρίζουν πανέξυπνοι μάνατζερ, τους οποίου στηρίζουν οργανώσεις φιλάθλων, τους οποίους στηρίζουν οι ίδιοι πρόεδροι.

Για τους ποδοσφαιριστές υπάρχει συγκεκριμένο συμβόλαιο παροχής υπηρεσιών που εκδίδεται με απόφαση της ένωσης επαγγελματικού ποδοσφαίρου (Ε.Π.Α.Ε.) η οποία δεσμεύει τις Π.Α.Ε. και τους αθλητές και είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του ν1958/91. Παραθέτουμε αντίτυπο αυτού παρακάτω.

1.4.6 ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

1.4.6.1 ΓΕΝΙΚΑ ΕΝΩΣΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΩΝ Α.Ε. (Ε.Π.Α.Ε.)

Σύμφωνα με τον νόμο 879/1979 « Περί ποδοσφαιρικών Α.Ε.» ιδρύεται η ένωση ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιριών (Ε.Π.Α.Ε.) η οποία είναι πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου που εδρεύει στην Αθήνα.

Η Ε.Π.Α.Ε. είναι τακτικό μέλος της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (Ε.Π.Ο.) και διέπεται από τις διατάξεις του νόμου 1958/5/8/91.

Η Ε.Π.Α.Ε. είναι τακτικό μέλος της ΕΠΟ και μετέχει στο Δ.Σ. της με πέντε (5) εκπρόσωπους της.

1.4.6.2 ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ Ε.Π.Α.Ε.

Σκοποί της Ε.Π.Α.Ε. είναι:

- 1) Η διοίκηση και η διαχείριση του επαγγελματικού ποδοσφαίρου μέσα στα πλαίσια των νομών του κράτους, του καταστατικού, των κανονισμών, των αποφάσεων και των σκοπών της ελληνικής ποδοσφαιρικής ομοσπονδίας (Ε.Π.Ο.)
- 2) Η οργάνωση και η διεξαγωγή των ποδοσφαιρικών πρωταθλημάτων της Α΄, Β΄ και Γ΄ εθνικής κατηγορίας, σύμφωνα με τους κανονισμούς που ισχύουν κάθε φορά, καθώς και η επίλυση οποιουδήποτε ζητήματος ανακύπτει από την διεξαγωγή των αγώνων των πρωταθλημάτων αυτών και δεν υπάγεται στην αρμοδιότητα άλλου οργάνου.
- 3) Η οργάνωση και διεξαγωγή των αγώνων πρωταθλητών παιδών και εφήβων - νέων, μεταξύ των τμημάτων εκπαιδευομένων αθλητών και εταιριών - μελών της, καθώς επίσης και η διοργάνωση φιλικών αγώνων.
- 4) Η εκπροσώπηση των Π.Α.Ε. στις σχέσεις τους με την Ε.Π.Ο. ή τρίτους η αντιμετώπιση ασφαλιστικών ζητημάτων ο καθορισμός των γενικών όρων της σύμβασης παροχής υπηρεσιών επαγγελματία ποδοσφαιριστή προς Π.Α.Ε. , με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας της Ε.Π.Ο., για την τήρηση του Μητρώου Επαγγελματιών Ποδοσφαιριστών και την έκδοση του δελτίου αναγνώρισης τους.
- 5) Η παραχώρηση δικαιωμάτων διαφημιστικής εκμεταλλεύσεως και προβολής δραστηριοτήτων της, που υπάγονται στην εκπλήρωση των σκοπών της και η προστασία και προαγωγή κάθε συλλογικού συμφέροντος των μελών της με κάθε νόμιμο τρόπο, ύστερα από σχετική εντολή από τις Π.Α.Ε για την εκπροσώπηση τους για την σύναψη συμφωνιών ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων αγώνων ή στιγμιότυπων τους μέσα στο πλαίσιο της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας και με επιφύλαξη ιδιαίτερα των διατάξεων που

διασφαλίζουν την ικανοποίηση των αναγκών ραδιοτηλεοπτικού ενημέρωσης του κοινού.

- 6) Η θέσπιση κανόνων διαχείρισης και λειτουργίας των Π.Α.Ε. και σωματείων μελών της, οι κυρώσεις καθώς και η εποπτεία και ο έλεγχος για την τήρηση των κανόνων αυτών.
- 7) Η ρύθμιση των οικονομικών σχέσεων και η επίλυση των οικονομικών διαφορών μεταξύ των Π.Α.Ε. και των ποδοσφαιριστών τους.
- 8) Η άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας υπό τους όρους του παρόντος και του καταστατικού και των κανονισμών της Ε.Π.Ο.
- 9) Η αντιμετώπιση κάθε άλλου ζητήματος αναγκαίου για την προαγωγή και την ανάπτυξη του επαγγελματικού ποδοσφαίρου της χώρας που δεν υπάγεται στην αρμοδιότητα άλλου οργάνου.

Για την εκπλήρωση των σκοπών της Ε.Π.Α.Ε. εκδιδόμενοι κανονισμοί, ψηφίζονται από την Γ.Σ. των μελών της και εγκρίνονται, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. της Ε.Π.Ο., με απόφαση του αρμόδιου για θέματα αθλητισμού υπουργού που δημοσιεύονται στην εφημερίδα της κυβερνήσεως.

1.4.6.3 ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Π.Α.Ε.

Μέλη της Ε.Π.Α.Ε., καθίστανται οι Π.Α.Ε. ή τα σωματεία που κατά του οικείου κανονισμούς έχουν δικαίωμα συμμετοχής στα ποδοσφαιρικά πρωταθλήματα της Α', Β' και Γ' εθνικής κατηγορίας.

Τα μέλη διακρίνονται σε τακτικά και πάρεδρα ως ακολούθως :

α) Τακτικά μέλη είναι οι Π.Α.Ε. και τα σωματεία που συμμετέχουν στα πρωταθλήματα της Α' και Β' εθνικής κατηγορίας.

β) Πάρεδρα μέλη είναι οι Π.Α.Ε. και τα σωματεία που συμμετέχουν στο πρωτάθλημα της Γ' εθνικής.

Αποβάλλουν την ιδιότητα τους ως μέλη της Ε.Π.Α.Ε., οι Π.Α.Ε. που υποβιβάζονται από την Γ' εθνική κατηγορία σε κατηγορία ερασιτεχνικού ποδοσφαίρου.

1.4.6.4 ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ Ε.Π.Α.Ε.

Πόροι της Ε.Π.Α.Ε. είναι:

- α) Οι πρόσοδοι από την περιουσία της
- β) Οι κάθε φύσεως εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες προς αυτήν.
- γ) Το προϊόν από τα χρηματικά πρόστιμα και τα παράβολα συμμετοχής των Π.Α.Ε. και των σωματείων στους αγώνες που διοργανώνονται απ' αυτήν.
- δ) Ποσοστό από τις εισπράξεις των αγώνων που διοργανώνονται απ' αυτήν καθοριζόμενο με απόφαση της.
- ε) Τα έσοδα που προέρχονται από αγώνες που γίνονται από ομάδες που έχουν συγκροτηθεί απ' αυτήν
- στ) Ποσοστό 5% από τις εισπράξεις λόγω αναμετάδοσης από την τηλεόραση οποιουδήποτε αγώνα αρμοδιότητας της.
- ζ) Κάθε άλλο έσοδο που προέρχεται από ανάπτυξη δραστηριοτήτων για την εκπλήρωση των σκοπών της.

1.4.6.5 ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ Ε.Π.Α.Ε.

Όργανα της Ε.Π.Α.Ε. είναι ιδίως η γενική συνέλευση, η συνέλευση κατηγορίας, το διοικητικό συμβούλιο, η εκτελεστική επιτροπή και η εξελεγκτική επιτροπή.

Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του αρμόδιου για θέματα αθλητισμού υπουργού, ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. της Ε.Π.Ο. καθορίζονται:

- 1) Οι ειδικότερες αρμοδιότητες της Ε.Π.Α.Ε.
- 2) Η εκπροσώπηση αυτής
- 3) Η σύνθεση, η συγκρότηση, η θητεία και οι ειδικότερες αρμοδιότητες των οργάνων της Ε.Π.Α.Ε.
- 4) Η σύσταση των οργάνων (συλλογικών ή ατομικών) για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ε.Π.Α.Ε.
- 5) Η παροχή ή μη αποζημίωσης στα όργανα της Ε.Π.Α.Ε.
- 6) Κάθε άλλο θέμα που αφορά στην οργάνωση και λειτουργία της Ε.Π.Α.Ε. και των οργάνων αυτής.

Η Ε.Π.Α.Ε με απόφαση του Δ.Σ. της μπορεί να συστήνει και άλλα όργανα αποφασιστικής ή γνωμοδοτικής αρμοδιότητας, εφ' όσον κατά την κρίση του είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των σκοπών της Ε.Π.Α.Ε.

Με κανονισμούς που εκδίδει η ίδια η Ε.Π.Α.Ε. με απόφαση του Δ.Σ. της, καθορίζονται:

- 1) Η οργανωτική της διάρθρωση, η λειτουργία της και η οικονομική της διάρθρωση
- 2) Οι όροι που διέπουν την πρόσληψη και κατάσταση της πάσης φύσεως προσωπικού της Ε.Π.Α.Ε. καθώς και οι αποδοχές και οι αποζημιώσεις αυτού
- 3) Ο τρόπος διεξαγωγής της εσωτερικής υπηρεσίας της Ε.Π.Α.Ε.

1.4.6.6 ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Στην ΕΠΑΕ συνίστανται ελεγκτικό συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από εννέα (9) μέλη με θητεία (2) ετών, που μπορεί να ανανεώνεται, με απόφαση του αρμόδιου για θέματα αθλητισμού υπουργού.

Τα μέλη του ελεγκτικού συμβουλίου, μπορούν να αυξάνονται μέχρι τον αριθμό των δεκαπέντε (15) μελών, ως ανώτατο όριο, με απόφαση επίσης του αρμόδιου για θέματα αθλητισμού υπουργού.

Έργο του (Ε.Σ.) είναι ο έλεγχος των Π.Α.Ε. για την τήρηση των διατάξεων του Ν 1958/5/8/91 «περί αθλητικών Α.Ε.», και έλεγχο για την εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων τους προς την ΕΠΑΕ , τους ποδοσφαιριστές, τους προπονητές, τα γυμναστήρια και το ιδρυτικό αθλητικό σωματείο.

1.4.6.7 ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΟΥ ΑΣΚΕΙ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΤΙΣ ΠΑΕ

Το Ε.Σ διενεργεί τους εξής ελέγχους:

α) Ετήσιο τακτικό

β) Έκτακτο, ύστερα από εντολή του αρμόδιου για θέματα αθλητισμού υπουργού ή του Δ.Σ. της Ε.Π.Α.Ε. ή του προέδρου του Δ.Σ. αυτής ή στις περιπτώσεις που το ίδιο κρίνει ως αναγκαίο έχοντας όμως αιτιολογημένη την απόφαση του.

γ) Μηνιαίο έλεγχος: για την εφαρμογή κυρίως των διατάξεων του Ν 1958/91 που ορίζουν τις νόμιμες τακτικές ή έκτακτες αμοιβές των αθλητών τους. Ακόμα το Ε.Σ. ελέγχει:

- Τον προϋπολογισμό των εσόδων και των εξόδων που υποβάλουν εταιρίες ή τα αθλητικά σωματεία στην Ε.Π.Α.Ε. κάθε χρόνο πριν την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου
- Την εξόφληση των οφειλών των Π.Α.Ε. που πρέπει να πραγματοποιεί πριν την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου
- Την υποβολή των μηνιαίων πινάκων εσόδων και εξόδων στην Ε.Π.Α.Ε.
- Το κατά ποσό έχουν γνωστοποιηθεί στην Ε.Π.Α.Ε. οι χρηματικές καταβολές που έχουν γίνει προς τις Π.Α.Ε. από μέλη της διοικήσεως τους ή από μετόχους ή από τρίτους.

- Για το αν οι Π.Α.Ε. έχουν προβεί σε αντικατάσταση μελών των οργάνων διοίκησης τους , τα οποία κηρύχθηκαν έκπτωτα του αξιώματός τους.
- Τον ειδικό λογαριασμό που τηρεί κάθε Π.Α.Ε. σε μια τράπεζα, στον οποίο καταβάλλεται εκτός από το ίδιο κεφάλαιο και τα αποθεματικά, τα ποσά που προέρχονται από αύξηση του κεφαλαίου της ή από χρηματικές καταβολές ή κάθε είδους ταμειακές διευκολύνσεις
- Όσον αφορά τις σχέσεις των Π.Α.Ε. με τους αθλητές το (Δ.Σ) ελέγχει για τήρηση των διατάξεων που απαγορεύουν : α) Την προσέγγιση αθλητή που ανήκει σ' άλλη εταιρία αυτό όνομα του δεν έχει γραφτεί στο κατάλογο των υπ' μεταγραφή αθλητών. β) Την υπογραφή ιδιωτικών συμφωνητικών μεταξύ εταιρία και αθλητή (προφορική ή γραπτή)και γ) Την παροχή δάνειων παροχή δάνειων προς τους αθλητές.

1.4.6.8 ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Διορίζονται ελεγκτές της ΕΠΑΕ άτομα τα οποία πρέπει να έχουν τα ακόλουθα προσόντα:

- α) Πτυχίο (ΑΕΙ) οικονομικής κατεύθυνσης ή ισότιμου αλλοδαπής
- β) Αποδεδειγμένη τουλάχιστον δεκαετή (10) πείρα ως λογιστής ή ελεγχτής.

Τα πέντε μέλη της ελεγκτικής επιτροπής επιλέγονται από κατάλογο που περιέχει τουλάχιστον τον διπλάσιο αριθμό και που προτείνεται από την επαγγελματική ένωση Λογιστών - Ελεγκτών και τα οποία έχουν τα τυπικά προσόντα που προαναφέραμε.

Ως μέλη του (Ε.Σ) δεν μπορούν να οριστούν άτομα που είναι μέτοχοι Π.Α.Ε. ή μέλη των ιδρυτικών σωματείων που ίδρυσαν την Π.Α.Ε. ή να μετέχουν στη διοίκηση των Π.Α.Ε. ή των σωματείων αυτών ούτε να έχουν καμία εξάρτηση από τα άτομα αυτά.

1.4.6.9 ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ (Ε.Σ.)

Το Ε.Σ συντάσσει έκθεση ελέγχου που υποβάλλεται υποχρεωτικά:

- α) Στον αρμόδιο για θέματα αθλητισμού υπουργό
- β) Στο Δ.Σ. της Ε.Π.Α.Ε.
- γ) Στην Γ.Σ. των μετοχών της Π.Α.Ε., τη οποία ο έλεγχος αφορά.
- δ) Στο Δ.Σ. της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (Ε.Π.Ο.).

Το Ε.Σ. σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων, έχει υποχρέωση να περιλάβει στην έκθεσή του τις, κατά την κρίση του, ενδεικνυόμενες ενέργειες για την διαπίστωση των τυχόν διοικητικών, διαχειριστικών, πειθαρχικών ή ποινικών ευθυνών του ελεγχόμενου νομικού προσώπου ή των μελών των οργάνων διοίκησης αυτού.

Οι αποδέκτες της έκθεσης, έχουν υποχρέωση μέσα σε 10 ημέρες από την παραλαβή αυτής να διαβιβάσουν πλήρες αντίγραφο της, πρώτον στο δικαιοδοτικό όργανο της ΕΠΑΕ, για τον έλεγχο των παραβάσεων αρμοδιότητας του και την επιβολή των νόμιμων κυρώσεων και δεύτερον στον αρμόδιο εισαγγελέα στις περιπτώσεις, που πιθανολογούνται παραβάσεις νομικού χαρακτήρα.

Κατά τον έλεγχο που κάνουν τα μέλη του Ε.Σ. λαμβάνουν γνώση, οποιουδήποτε βιβλίου, λογαριασμού ή στοιχείου χρειάζονται ακόμα και των πρακτικών της Γ.Σ. των Δ.Σ.

Σε περίπτωση που κάποιο μέλος του Δ.Σ. ή υπάλληλος της Π.Α.Ε., η οποία ελέγχεται αρνείται να θέσει στην διάθεση των ελεγκτών τα βιβλία, τους λογαριασμούς, τους ισολογισμούς, ή άλλα έγγραφα της εταιρία, τότε

τιμωρείται από το δικαιοδοτικό όργανο της Ε.Π.Α.Ε. με ποινή αποκλεισμού από το οικείο πρωτάθλημα.

1.4.6.10 ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΠΑΕ

Στην Ε.Π.Α.Ε. λειτουργεί μονομελές δικαιοδοτικό όργανο το οποίο είναι αρμόδιο για την εκδίκαση των παραβάσεων και την επιβολή των ποινών οι οποίες προβλέπονται από τις διατάξεις του κανονισμού αγώνων ποδοσφαίρου.

Το δικαιοδοτικό όργανο ορίζεται δικαστικός λειτουργός εν ενεργεία ή εν συντάξει ή νομικός, ο οποίος έχει ειδική εμπειρία και για τα αθλητικά πράγματα και για το αθλητικό δίκαιο και δεν έχει την ιδιότητα μέλους Δ.Σ. ή μετόχου Π.Α.Ε. ή του ιδρυτικού αθλητικού σωματείου.

Οι αποφάσεις του δικαιοδοτικού οργάνου της Ε.Π.Α.Ε είναι αμέσως εκτελεστές και μπορούν να προσβληθούν μόνο από έφεση της δικαστικής επιτροπής εφέσεων της Ε.Π.Ο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΕΝΙΚΑ ΤΩΝ Α.Ε.

2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων μιας Α.Ε. κατά την σύνταξή του ισολογισμού τέλος χρήσης εφαρμόζονται οι διατάξεις τις φορολογικής και εμπορικής νομοθεσίας και του Ελληνικού Λογιστικού Σχεδίου.

Θα παραθέσουμε παρακάτω τους κανόνες αυτούς αποτιμήσεως των περιουσιακών στοιχείων ενσωμάτων και ασωμάτων, που διέπουν τις ανώνυμες εταιρίες και οι οποίες ισχύουν και για τις ποδοσφαιρικές Α.Ε., αν και οι τελευταίες έχουν ως σημείο ιδιαιτερότητας το ότι χρησιμοποιούν ως περιουσιακά στοιχεία στον ισολογισμό τους, ποδοσφαιριστές δηλαδή ανθρώπους. Εδώ μπορεί να μπει και το εξής ερώτημα:

μπορούν να αποτιμηθούν άνθρωποι, όπως αποτιμούνται για παράδειγμα τα αποθέματα;

Και εάν ναι γιατί δεν θεωρείται περιουσιακό στοιχείο όλων των ανώνυμων εταιριών τον ανθρώπινο δυναμικό τους;

Αν θεωρήσουμε ότι ο άνθρωπος μπορεί να είναι περιουσιακό στοιχείο μιας εταιρίας σε ποια τιμή αυτός θα αποτιμηθεί;

Πριν επιχειρήσουμε να προσεγγίσουμε μια απάντηση για τα παραπάνω ερωτήματα, θα παραθέσουμε τις διατάξεις που διέπουν την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων γενικότερα.

2.2 ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 43 ΤΟΥ Ν.2190/1920

Σύμφωνα με το άρθρο 43 του Ν 2190 /20 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 34 του Π.Δ. 409/86 τα ποσά των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων πρέπει να προκύπτουν από περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποτιμηθεί σύμφωνα με τους κανόνες αυτού.

Η αποτίμηση πρέπει να γίνεται με βάση την τιμή κτήσεων τους κόστους παραγωγής και με βάση των παρακάτω αρχών :

α) Θεωρείται ως δεδομένη η συνέχιση της δραστηριότητας της εταιρίας
β) Οι μέθοδοι αποτιμήσεως εφαρμόζονται πάγια, χωρίς μεταβολές από χρήση σε χρήση.

γ) Η αρχή της συντηρητικότητας εφαρμόζεται πάντοτε και ιδιαίτερα σε κάθε χρήση περιλαμβάνονται μόνο τα κέρδη που έχουν πραγματοποιηθεί μέσα σ' αυτή και λαμβάνονται υπόψη όλοι οι πιθανοί κίνδυνοι και όλες οι πιθανές ζημιές που αφορούν την κλειόμενη ή τις προηγούμενες χρήσεις, έστω και αν οι σχετικές ενδείξεις άρχισαν να διαφαίνονται μετά το τέλος της κλειόμενης χρήσεως, αλλά μέσα στην περίοδο περιπτώσεως των πράξεων κλεισίματος του ισολογισμού. Ακόμα λογίζονται οι απαραίτητες αποσβέσεις και προβλέψεις, ανεξάρτητα από το αν κατά την χρήση προκύπτει καθαρό κέρδος ή ζημιά.

δ) Τα έσοδα και τα έξοδα που αφορούν την χρήση λογίζονται σ' αυτή ανεξάρτητα από τον χρόνο είσπραξης ή πληρωμής τους.

ε) Τα περιουσιακά στοιχεία των λογαριασμών του ενεργητικού και του παθητικού αποτιμούνται χωριστά

στ) Τα ποσά ανοίγματος των λογαριασμών της χρήσεως συμφωνούν απόλυτα με τον ισολογισμό κλεισίματος της προηγούμενης χρήσεως.

Παρέκκλιση από τις παραπάνω αρχές, επιτρέπονται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Κάθε τέτοια παρέκκλιση αναφέρεται στο προσάρτημα,

κατάλληλα αιτιολογημένη, όπου παρατίθενται οι επιδράσεις της στην περιουσιακή διάθρωση, στην χρηματοοικονομική θέση και στα αποτελέσματα χρήσεως της εταιρίας.

Πριν αναλύσουμε την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, θα πρέπει να θεωρήσουμε ότι:

- Τιμή κτήσεως: Τιμή κτήσεως, είναι η τιμολογιακή αξία αγοράς ή εκτιμήσεως όταν πρόκειται για συγχώνευση ή αγορά σε είδος. Η τιμή κτήσεως προσαυξάνεται με τα ειδικά έξοδα αγοράς και μειώνεται με τις σχετικές εκπτώσεις.
- Κόστος παραγωγής ή ιδιοκατασκευής: Είναι η τιμή που προκύπτει από την αγορά των υλικών, α' υλών που χρησιμοποιήθηκαν στην παραγωγή, προσαυξημένη με γενικά έξοδα αγοράς και το κόστος κατασκευής που απαιτήθηκε για να φτάσουν τα προϊόντα στην κατάσταση στην οποία βρίσκονται κατά την απογραφή τους
- Απόσβεση: Περιουσιακό στοιχείο είναι ανάλογη της ετήσιας μείωσης της αξίας του, που οφείλεται είτε στην χρησιμοποίηση του, είτε στην Πάροδο του χρόνου είτε στην οικονομική απαξίωση του.
- Τρέχουσα τιμή: Είναι εκείνη στην οποία ο επιτηδευματίας δύναται να αγοράσει ή να παράγει το στοιχείο, κατά την ημέρα της απογραφής του

Σύμφωνα με το άρθρο 41 του Κ.Φ.Σ. όπως τροποποιήθηκε και συμπλήρωσε με το άρθρο 11 του Π.Δ. 356 /86 - τα περιουσιακά στοιχεία αποτιμούνται κατά την απογραφή : α) στην τιμή κτήσεως εφόσον αυτή είναι μικρότερη της τρέχουσα ή β) στην τρέχουσα τιμή, εφόσον αυτή είναι μικρότερη της τιμής κτήσεως.

2.3 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΙΑ

2.3.1 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Όπως αναφέραμε για την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων λογίζονται οι απαραίτητες αποσβέσεις τους, ανεξάρτητα αν κατά την χρήση προκύπτει κέρδος ή ζημιά.

Έτσι η κάθε επιχείρηση επιτυγχάνει με αυτό τον τρόπο να κάνει πιο σωστό και ακριβή προσδιορισμό των αποτελεσμάτων χρήσης ακριβή απεικόνιση της περιουσίας των επιχειρήσεων στους ισολογισμούς και του κόστους των προϊόντων και των υπηρεσιών.

Σύμφωνα με την νομοθεσία η αποσβεστέα αξία των περιουσιακών στοιχείων κατανέμεται σε κάθε λογιστική χρήση, κατά την διάρκεια της ωφέλιμης διάρκειας ζωής τους με ομοιόμορφο τρόπο. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τους προβλεπόμενους από την κείμενη νομοθεσία συντελεστές και είναι υποχρεωτικές.

Ο ν. 2190/20 ορίζει ότι τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμούνται στην αξία της τιμής κτήσης ή του κόστους ιδιοκατασκευής τους. η αξία αυτή προσαυξάνεται με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων και μειώνεται με τις αποσβέσεις που προβλέπονται (άρθρο 43, παρ 5^α).

- Το Π.Π.Σ. που αποσβήνεται πρέπει να χρησιμοποιείται στην επιχείρηση για τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται.
- τα εφαρμοζόμενα ποσοστά αποσβέσεων να μην υπερβαίνουν τα ανώτατα όρια που ορίζει ο φορολογικός νόμος. Συνεπώς σε περίπτωση που επιχειρήσει να εφαρμόσει συντελεστή ανώτερου από τον νόμιμο, οι επιπλέον αποσβέσεις, φορολογικά δεν αναγνωρίζονται προς

έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα, θεωρούνται αποθεματικά και προστίθενται στα φορολογικά κέρδη και υποβάλλονται σε φορολογία.

2.3.2 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Στα πλαίσια της φορολογικής νομοθεσίας οι αποσβέσεις διακρίνονται σε τακτικές και πρόσθετες.

Τακτικές αποσβέσεις είναι αυτές που υπολογίζονται με βάση τις διατάξεις του Π.Δ. 88/73 και αντανακλούν την ετήσια μείωση της λογιστικής αξίας των Π.Π.Σ. (λειτουργική, χρονική φθορά, οικονομική απαξίωση), έχουν την μορφή του οργανικού εξόδου και γι' αυτό συμμετέχουν στην διαμόρφωση τους κόστους των λειτουργιών.

Πρόσθετες αποσβέσεις είναι εκείνες που προβλέπονται από αναπτυξιακούς νόμους, οι οποίοι δίνουν την δυνατότητα σε ορισμένες επιχειρήσεις να τις υπολογίσουν μαζί με τις τακτικές ως φορολογικά κίνητρα για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Οι πρόσθετες αποσβέσεις αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης ισοδύναμα με τις τακτικές. Επειδή όμως δεν αντιπροσωπεύουν πραγματική μείωση της λογιστική αξίας των Π.Π.Σ. θεωρούνται ανόργανα έξοδα και δεν συμμετέχουν στην διαμόρφωση του λειτουργικού κόστους αλλά βαραίνουν κατευθείαν τα αποτελέσματα χρήσης. Οι πρόσθετες αποσβέσεις δεν έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα.

Ακόμα η φορολογική νομοθεσία ορίζει ότι για την διενέργεια των αποσβέσεων πρέπει να ισχύουν:

- 1) Οι αποσβέσεις αρχίζουν από το μήνα που τέθηκαν σε λειτουργία τα πάγια στοιχεία

- 2) Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης πάνω στην αξία κτήσης των στοιχείων προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων
- 3) Οι τακτικές αποσβέσεις παραγωγικών Π.Π.Σ ενσωματώνονται στο κόστος παραγωγής των έτοιμων προϊόντων.
- 4) Για να γίνουν οι αποσβέσεις οι επιχειρήσεις θα πρέπει να έχουν την πλήρη κυριότητα του Π.Π.Σ.

2.3.3 ΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ε.Γ.Λ.Σ.

Γενικές αρχές:

- 1) Η αποσβεστέα αξία των πάγιων περιουσιακών στοιχείων κατανέμεται σε κάθε λογιστική χρήση, σε ομοιόμορφο τρόπο
- 2) Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τους προβλεπόμενους συντελεστές από την κείμενη νομοθεσία
- 3) Δεν επιτρέπεται ο λογισμός αποσβέσεων με συντελεστές μεγαλύτερους από κείνους που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία
- 4) Η διενέργεια αποσβέσεων είναι υποχρεωτική
- 5) Ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται από την στιγμή που το πάγιο αρχίζει να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί
- 6) Οι αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων τα οποία παραμένουν σε αδράνεια για χρονικό διάστημα που διαρκεί συνέχεια πέρα από έξι μήνες υπολογίζονται για το διάστημα αυτό με μειωμένους συντελεστές.
- 7) Οι αποσβέσεις που διενεργούνται για κάθε λογιστική χρήση καταλογίζονται σ' αυτή με χρέωση των λογαριασμών σε «αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και με πίστωση των από το σχέδιο λογαριασμών προβλεπόμενων αντίθετων λογαριασμών 10.99,11.99,12.99,13.99,14.99 και 16.99

- 8) Οι καταχωρούμενες στο λογαριασμό σε τακτικές αποσβέσεις που θεωρείται ότι αφορούν το λειτουργικό κόστος, τελικά μεταφέρονται στον λογαριασμό 80.00 Γενικής εκμεταλλεύσεις
- 9) Οι προβλεπόμενες από αναπτυξιακά κίνητρα, πρόσθετες αποσβέσεις καταχωρούνται στην χρέωση του λογαριασμού 85 και τελικά μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.4 ΑΣΩΜΑΤΑ (ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ) ΣΤΟΙΧΕΙΑ

2.4.1 ΓΕΝΙΚΑ

Ασώματα ή άυλα περιουσιακά στοιχεία είναι τα ασώματα οικονομικά αγαθά τα οποία είναι δεικτικό χρηματικής αποτίμησης και είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενα συν/γής, είτε αυτά μόνο, είτε μαζί με την οικονομική μονάδα. Αυτά διακρίνονται στις εξής δύο κατηγορίες

- Δικαιώματα: όπως π.χ. διπλώματα ευρεσιτεχνίας εμποροβιομηχανικά σήματα ή πνευματική ιδιοκτησία
- Πραγματικές καταστάσεις: η πελατεία, η φήμη, η πίστη η ειδίκευση στην παραγωγή ορισμένων αγαθών.

Δηλαδή τα στοιχεία τα οποία σύνθετα, κατά κύριο λόγο, την εύνοια του γνωστού όρου της «υπεραξίας» (Goodwill, fonds de Commerce) της οικονομικής μονάδας και τα οποία προσδίδουν στην μονάδα που λειτουργεί παραγωγικά συνολική αξία μεγαλύτερη από εκείνη που προκύπτει από την αποτίμηση των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων.

Τα άυλα στοιχεία που αποκτούνται καταχωρούνται στους οικείους λογ/σμούς του 16 με την αξία κτήσης τους, ενώ αυτά που αποκτούνται από την οικονομική μονάδα απεικονίζονται λογιστικά, μόνο όταν για την δημιουργία τους πραγματοποιούνται έξοδα και εφόσον τα έξοδα αυτού αποσβένονται

τμηματικά και όχι εφάπαξ μέσα σε ένα χρόνο. Η αξία κτήσης αποτελείται από το ποσό που καταβλήθηκε στους τρίτους και από τα τυχόν ειδικά έξοδα απόκτησης (δικηγορικές αμοιβές, συμβολαιογραφικά κ.λ.π.)

Στη κατηγορία των αυλών ή ασωμάτων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνονται τα εξής στοιχεία:

- Υπεραξία επιχείρησης (Goodwill)
- Δικαιώματα ευρεσιτεχνίας
 - α) Άδειες παραγωγής και εκμεταλλεύσεις (Licences)
 - β) Σήματα, μέθοδοι (Know how)
 - γ) Πρότυπα, Σχέδια
- Δικαιώματα εκμετάλλευσης ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων
- Δικαιώματα χρήσης ενσωμάτων πάγιων στοιχείων
- Λοιπά δικαιώματα

2.4.2 ΑΠΟΣΒΕΣΗ - ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ - ΑΣΩΜΑΤΩΝ Ή ΑΥΛΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Τα ασώματα πάγια στοιχεία συμβάλουν και αυτά στην επίτευξη των σκοπών της επιχείρησης και εφόσον έχουν Ω.Δ.Ζ. μεγαλύτερη από ένα έτος υπόκεινται σε τμηματική απόσβεση. Απ' αυτά, άλλα έχουν περιορισμένη διάρκεια ζωής, σύμφωνα με τον νόμο ή με σύμβαση (π.χ. διπλώματα ευρεσιτεχνίας, δικαίωμα πνευματικής διαιτησίας, μισθωτικά δικαιώματα κ.λ.π.) ενώ άλλα δεν υπόκεινται σε χρονικό περιορισμό και διαρκούν όσο και η επιχείρηση (Σήματα, μυστικές μέθοδοι παραγωγής κ.λ.π.) .

Τα στοιχεία της δεύτερης κατηγορίας κανονικά δεν υπόκεινται σε απόσβεση, αφού η διάρκεια ζωής τους ταυτίζεται με την διάρκεια ζωής της επιχείρησης, η οποία πραγματικά είναι αόριστη εντούτοις, στην σύγχρονη οικονομική ζωή λόγω της ραγδαίας εξέλιξης της τεχνολογίας και του

ανταγωνισμού υπόκεινται και αυτά σε απόσβεση αρκεί κατά την απόκτηση τους ή και μεταγενέστερα να προκύψουν λόγοι που να περιορίζουν την Ω ΔΖ τους.

Σύμφωνα με την νομοθεσία για την απόσβεση των άυλων πάγιων στοιχείων κάθε κατηγορίας προβλέπονται τα εξής:

2.4.2.1 ΥΠΕΡΑΞΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας και είναι ίση με την διαφορά μεταξύ του ολικού τμήματος της αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών της στοιχείων. Σε περίπτωση συγχώνευσης η πραγματική αξία της επιχείρησης προσδιορίζεται με διαδικασία που ορίζει ο νόμος 2190/20, άρθρο 9.

Η απόσβεση γίνεται , είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες από μία χρήσεις οι οποίες δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα πέντε (5) έτη.

(Ν2190 άρθρο 43 παρ. 4β , Ε.Γ.Λ.Σ. παρ. 2.2.110 περ. 3, Ν.Δ. 3323/25 άρθρο 35 παρ. 1 εδαφ ιβ)

2.4.2.2 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Είναι τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτά η οικονομική μονάδα με αντάλλαγμα, είτε λόγο αγοράς, είτε λόγω παραγωγής από την ίδια, και με την κατοχή και αξιοποίηση των οποίων αποκτά πλεονεκτήματα μονοπωλιακής ή εξειδικευμένης δράσης στην αγορά, για το χρονικό διάστημα που διάρκεια π.χ. η προστασία του σχετικού δικαιώματος ή η γνώση του τρόπου παραγωγής ενός προϊόντος ή της μεθόδου κατεργασίας υλικών. Η απόσβεση γίνεται με ισόποσες ετήσιες αποσβέσεις, μέσα στον χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητας του κάθε στοιχείου. Πάντως , η απόσβεση πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι την λήξη του χρόνου της παρεχόμενης από τον νόμο προστασίας, σε περιπτώσεις που η προστασία αυτή έχει περιορισμένη διάρκεια.

(Ν 2190 άρθρο 43 παρ. 4γ, Ε.Γ.Λ.Σ. παρ. 2.2.110 περ. 4 Ν.Δ.3323/55 άρθρο 35 παρ. 1 εδαφ.ι, στ, η, ιβ).

2.4.2.3 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΟΡΥΧΕΙΩΝ - ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ- ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ

Πρόκειται για το κόστος κτήσης του εμπράγματος δικαιώματος της μεταλλειοκτησίας, καθώς και των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης λατομείων.

Η απόσβεση γίνεται είτε εφάπαξ μέσα στη χρήση που πραγματοποιήθηκε το κόστος (έξοδα) είτε εφάπαξ σε μία από τις επόμενες τέσσερις χρήσεις, είτε τέλος τμηματικά κατά τις χρήσεις αυτές (άρθρο 18 του Ν.4029/1959 « περί αργούντων μεταλλείων» στο οποίο παραπέμπει ο νόμος 2190 άρθρο 43 παρα4.α.).

2.4.2.4 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Πρόκειται για την αξία της εισφοράς κατά χρήση στην οικονομική μονάδα, ενσωμάτων παγίων στοιχείων , για ορισμένο χρόνο, η οποία καθορίζεται με νόμιμη διαδικασία έντιμη (άρθρο 9 του Ν2190).

Η απόσβεση γίνεται σε ισόποσες δόσεις μέσα στο χρόνο που καθορίζεται συμβατικά για την χρησιμοποίηση κάθε αυλού Πάγιου στοιχείου.

(Ν.2190 άρθρο 43 παρ.4 περ.δ, Ε.Γ.Λ.Σ. παρ.2.2.11. περ.6, Ν.Δ. άρθρο 35 παρ. 1 εδαφ. Ι, στ,η ,ιβ).

2.4.2.5 ΛΟΙΠΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Είναι τα άυλα στοιχεία όπως τα :

α)Μισθωτικά δικαιώματα: το ποσό που καταβάλλεται από την οικονομική μονάδα στο μισθωτή ακίνητου ως αποζημίωση των δικαιωμάτων του που απορρέουν από σχετική σύμβαση μίσθωσης και τον νόμο που ισχύει κάθε φορά. Η απόσβεση γίνεται σε ισόποσες ετήσιες δόσεις μέσα στον χρόνο ισχύος των μισθωτικών δικαιωμάτων.

β) Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας: Είναι το δικαίωμα του προσώπου πάνω στα προϊόντα της διάνοιας του, για το δημιουργό ισχύει εφόρου ζωής, ενώ για τον κληρονόμο προστατεύεται 50 έτη. Συνήθως, στην σύγχρονη οικονομική ζωή έχουν μικρότερη Ω.Δ.Ζ. από τον χρόνο προστασίας τους.

Η απόσβεση γίνεται μέσα στον χρόνο προστασίας ή μέσα στο χρόνο της Ω.Δ.Ζ., αφού η φορολογική νομοθεσία δεν ορίζει συντελεστή απόσβεσης.

2.5 ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

2.5.1 ΓΕΝΙΚΑ

Είναι εκείνα που γίνονται από την οικονομική μονάδα για την ίδρυση και οργάνωση της οικονομικής μονάδας, την απόκτηση διαρκών μέσων εκμετάλλευσης καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωση της. Τα έξοδα αυτά εξυπηρετούν την οικονομική μονάδα για μεγάλη χρονική περίοδο - οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος - και για τον λόγο αυτό αποσβένονται τμηματικά. Αποτελούν μία ιδιαίτερη κατηγορία του πάγιου ενεργητικού η οποία, επειδή δεν αντιπροσωπεύει πραγματικές αξίες, καλείται στην επιστήμη πλασματικό ενεργητικό. Στα έξοδα πολυετούς απόσβεσης ανήκουν οι εξής κατηγορίες εξόδων:

2.5.1.1 ΕΞΟΔΑ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ Πρόκειται για τα έξοδα κατάρτισης και δημοσίευσης του καταστατικού των οικονομικών μονάδων εταιρικής μορφής τα έξοδα δημόσιας προβολής, της ίδρυσης, τις καλύψεις του εταιρικού κεφαλαίου της εκπόνησης τεχνικών εμπορικών και οργανωτικών μελετών, καθώς και τα έξοδα διοίκησης που πραγματοποιούνται για την επέκταση της δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας

2.5.1.2 ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΡΥΧΕΙΩΝ - ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ

2.5.1.3 ΕΞΟΔΑ ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ: Έξοδοι που γίνονται για έρευνες σε άλλους κλάδους της οικονομικής μονάδας εκτός από ορυχεία - μεταλλεία - λατομεία.

2.5.1.4 ΕΞΟΔΑ ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ & ΕΚΔΟΣΗΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

Έξοδα που πραγματοποιούνται από την εταιρία για αύξηση του κεφαλαίου της και για έκδοση από αυτή ομολογία και δανείου

2.5.1.5 ΕΞΟΔΑ ΚΤΗΣΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ Έξοδα που γίνονται για απόκτηση των ενσωμάτων ή ασωμάτων ακινητοποιήσεων όπως συμβολαιογραφικά ή μεσιτικά έξοδα.

2.5.1.6 ΕΞΟΔΑ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

2.5.1.7 ΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

2.5.1.8 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ

2.5.1.9 ΣΥΝ/ ΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΑ ΓΙΑ ΚΤΗΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

2.5.2 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΠΟΛΥΕΤΟΥ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Η νομοθεσία για την απόσβεση των Ε.Π.Α. ορίζει τα εξής:

2.5.2.1 ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ Α΄ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ- ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

- Τα έξοδα κτήσης ακινήτων - Τα έξοδα αναδιοργάνωσης - Οι τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου:

Αποσβένονται είτε εφάπαξ, είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες από μία χρήσεις, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνουν τα πέντε έτη.

(Ν 2190 άρθρο 43 παρ. 3 παρ.4 περ.α, ΕΓΛΣ παρ 2.2.110 περ.23, Ν Δ 3323/1955 άρθρο 35 παρ 1 εδάφια α και β)

2.5.2.2 ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΡΥΧΕΙΩΝ - ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ - ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ. Αποσβένονται είτε εφάπαξ μέσα στην χρήση την οποία πραγματοποιήθηκαν, είτε εφάπαξ μέσα σε μία από τις τέσσερις επόμενες

χρήσεις, είτε τέλος, τμηματικά κατά τις χρήσεις αυτές (άρθρο 18 του ΝΔ 4029/1959)

2.5.2.3 ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

Η απόσβεση των δαπανών σε πάγιο εξοπλισμό για την διεξαγωγή επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνα γίνεται ισόποσα σε τρία χρόνια.

(εδαφ. ια παρ1 αρθρ. 35 του ΝΔ 3323/55).

2.5.2.4 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ

Αποσβένονται με τμηματικές ισόποσες δόσεις μέχρι την λήξη της προθεσμίας εξόφλησης του ομολογιακού δανείου.

(Ν 2190 άρθρο 43 παρ. 3 περ.β, Ε.Γ.Λ.Σ. ΠΑΡ 2.2.110 περ.23 και Ν.Δ. 3323/1955 άρθρο 35 παρ 1 εδαφ. η)

2.5.2.5 ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΠΙΣΤΩΣΗ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΑ ΓΙΑ ΚΤΗΣΕΙΣ Π.Σ.

Αποσβένονται τμηματικά, ανάλογα με την χρονική διάρκεια του δανείου ή της πίστωσης. Ο νόμος 2190/20, ορίζει ότι μέχρι την πλήρη απόσβεση των εξόδων πολυετούς απόσβεση απαγορεύεται οποιαδήποτε διανομή κερδών, εκτός αν το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων αυτών είναι μικρότερο από το άθροισμα των προαιρετικών αποθεματικών και το υπόλοιπο των κερδών εις νέο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

3.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην προηγούμενη ενότητα αναφερθήκαμε στα περιουσιακά στοιχεία των Π.Α.Ε. που λίγο ή πολύ είναι τα ίδια με των Α.Ε. όσον αφορά τόσο την αναγνώριση τους ως περιουσιακά στοιχεία όσο και για τον λογιστικό τους χειρισμό. Το σημείο που αποτελεί και το σκοπό αυτής της εργασίας αλλά και την ιδιαιτερότητα των Π.Α.Ε. σε σχέση με τις άλλες ανώνυμες εταιρείες είναι ο ποδοσφαιριστής τόσο απ' την πλευρά της αποτίμησης όσο και απ' την πλευρά της λογιστικής αντιμετώπισης του. Ένα θέμα που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και φιλοσοφικό με πολλές κοινωνικές και ψυχολογικές επιδράσεις. Βέβαια η μελέτη του σ' αυτή την ενότητα θα γίνει από την λογιστική - οικονομική του πλευρά αντικρούοντας την υπάρχουσα αντιμετώπιση και προτείνοντας άλλη λύση.

3.2. ΤΩΡΙΝΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

3.2.1. ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ

Σύμφωνα με το νόμο 879/79 τα ποδοσφαιρικά σωματεία μετατρέπονται σε Α.Ε. οπότε υποχρεούνται να δημοσιεύουν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις αρχές και τις διατάξεις που ισχύουν για τις Α.Ε. Μελετώντας κανείς αυτούς τους ισολογισμούς, που από πολλούς έχουν χαρακτηριστεί ως δαιδαλώδεις λαβύρινθοι που κάθε άλλο παρά αξιόπιστες πληροφορίες προσφέρουν, βλέπει ότι ο ποδοσφαιριστής - εργαζόμενος αποτελεί περιουσιακό στοιχείο και μάλιστα πάγιο. Σ' αυτό τουλάχιστον συμφωνούν οι Π.Α.Ε. ωστόσο διαφωνούν αν είναι ενσώματο ή ασώματο αφού Α.Ε.Κ και Παναθηναϊκός τους κατατάσσουν στα ασώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία ενώ ο Ολυμπιακός στα ενσώματα.

Σύμφωνα , όμως , με το νόμο 786/88 που ορίζει το κλαδικό λογιστικό σχέδιο των Π.Α.Ε. στο σημείο που αναφέρεται στον λογιστικό χειρισμό των μεταγραφών ή ανανεώσεων συμβολαίων (άρθρο 2 παράγραφος 2) ορίζει ότι τα κονδύλια αυτά καταχωρούνται στον λογαριασμό 16.90 << Έξοδα μεταγραφών και ανανεώσεων συμβολαίων ποδοσφαιριστών >>. Συνεπώς ο νόμος ορίζει ότι πρόκειται για ασώματο πάγιο περιουσιακό στοιχείο αφού ο τίτλος του πρωτοβάθμιου λογαριασμού ο 16 είναι << Ασώματες Ακινήτοποιήσεις και Έξοδα πολυετούς απόσβεσης >>.

Με δεδομένο ότι ο ποδοσφαιριστής είναι πάγιο όπως όλα τα πάγια που δέχονται φθορά ο νόμος δίνει το δικαίωμα στις εταιρείες να τον αποσβένουν . Έτσι ο ποδοσφαιριστής ανάλογα με τα χρόνια του συμβολαίου του αποσβένεται τμηματικά με το ποσό που αντιστοιχεί σε κάθε χρήση. Η καταχώριση της απόσβεσης γίνεται στον λογαριασμό 66.05.090 << Αποσβέσεις εξόδων μεταγραφών και ανανεώσεων συμβολαίων ποδοσφαιριστών >> . Ο λογαριασμός αυτός επηρεάζει (μειώνει) το μικτό αποτέλεσμα της χρήσης αλλά και το καθαρό . Τώρα ο λογαριασμός 16.90 κινείται αναλυτικά ως εξής :

1ο γεγονός : Η αγορά ή ανανέωση συμβολαίου κάποιου ποδοσφαιριστή. Σε αυτή την περίπτωση χρεώνεται ο λογαριασμός 16.90 σε τριτοβάθμιο επίπεδο με ανάλυση κατά ποδοσφαιριστή π.χ. 16.90.00 <<ΚΑΡΑΠΙΑΛΗΣ>> . Το κονδύλι με το οποίο χρεώνεται ο 16.90 είναι το ποσό που αναγράφεται στο συμβόλαιο και αποτελεί το συνολικό κόστος για την Π.Α.Ε.

2ο γεγονός : Απόσβεση κατά ποδοσφαιριστή στο τέλος της χρήσης. Το πως βρίσκεται το ποσό έχει ήδη αναφερθεί ενώ οι εγγραφές είναι χρέωση του 66.05.090 << Αποσβέσεις εξόδων μεταγραφών και ανανεώσεων συμβολαίων ποδοσφαιριστών >> σε πίστωση του αντίθετου του 16.90 τον 16.99.090 με ανάλυση κατά ποδοσφαιριστή π.χ. 16.99.090.00 <<ΚΑΡΑΠΙΑΛΗΣ>>

3ο γεγονός : Πώληση ποδοσφαιριστή . Αφού , λοιπόν , ο ποδοσφαιριστής αντιμετωπίζεται ως πάγιο θα έπρεπε να ακολουθηθεί και η λογιστική διαδικασία πώλησης παγίου κατά την πώληση του . Θα έπρεπε να , δηλαδή , να γίνει μεταφορά στον κύριο λογαριασμό π.χ, 16.90.00 <<ΚΑΡΑΠΙΛΛΗΣ>> των αποσβέσεων του που εμφανίζονται στον αντίθετο 16.99.090.00 . Στη συνέχεια θα χρεωθούν στον κύριο λογαριασμό κάποια έξοδα μεταγραφής που πιθανόν θα υπάρχουν και που επιβαρύνουν την Π.Α.Ε. Ακόμα το ποσό της πώλησης θα πρέπει να πιστωθεί στον κύριο λογαριασμό και όχι σε αποτελεσματικό λογαριασμό εσόδου . Μετά από αυτά ο 16.90.00 (κύριος λογαριασμός) θα περιλαμβάνει τα εξής :

16.90.XX

ΑΡΧΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

ΕΞΟΔΑ ΜΕΤΑΓΡΑΦΗΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ

- Σε περίπτωση που η χρέωση είναι ίση με την πίστωση ο λογαριασμός 16.90.XX του ποδοσφαιριστή κλείνει και δεν χρειάζεται καμία άλλη εγγραφή . Όταν γίνεται αυτό η Π.Α.Ε. δεν έχει ούτε κέρδος ούτε ζημιά απ' αυτή την μεταγραφή .
- Σε περίπτωση που η χρέωση είναι μεγαλύτερη από την πίστωση σημαίνει ότι η πώληση του ποδοσφαιριστή δεν ήταν συμφέρουσα και προέκυψε ένα έκτακτο και ανόργανο έξοδο . Αυτό θα εμφανιστεί στον λογαριασμό 81..... και όχι σε λογαριασμό της ομάδας 6 << οργανικά έξοδα κατ' είδος >> γιατί η πώληση παγίου δεν είναι μέρος της ομαλής λειτουργίας της επιχείρησης για να καταχωρηθεί σε λογαριασμό που θα επηρεάζει το μικτό αποτέλεσμά της χρήσης .
- Σε περίπτωση που η χρέωση είναι μικρότερη από την πίστωση τότε από την πώληση προέκυψε έκτακτο και ανόργανο κέρδος που θα εμφανιστεί στον 81..... Με αυτή την πράξη θα επηρεαστεί θετικά το

καθαρό αποτέλεσμα της όχι όμως και το μικτό αποτέλεσμα της χρήσης .

Τα παραπάνω θα 'πρεπε να γίνονται αφού δέχονται ότι ο ποδοσφαιριστής αποτελεί πάγιο περιουσιακό στοιχείο . Οι Π.Α.Ε. , όμως , κατά την πώληση των ποδοσφαιριστών ακολουθούν μία άλλη διαδικασία . Αν ο ποδοσφαιριστής πωληθεί ενώ το συμβόλαιο του έχει λήξει τότε ο 16.90 , ο λογαριασμός του ποδοσφαιριστή , κλείνει με τις αποσβέσεις . Τα έσοδα , που εισπράττει η ομάδα από την μεταγραφή , καταχωρούνται στον λογαριασμό 73.15-16 << Έσοδα από παραχωρήσεις ποδοσφαιριστών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό >>. Τώρα αν ο ποδοσφαιριστής πωληθεί πριν την λήξη του συμβολαίου τότε η Π.Α.Ε. πραγματοποιεί τις αποσβέσεις που απομένουν για να κλείσει ο λογαριασμός του (16.90) και τα έσοδα όπως και στην προηγούμενη περίπτωση καταχωρούνται στον λογαριασμό 73.15-16 .

Συγκρίνοντας κανείς την μέθοδο που εφαρμόζεται για την περίπτωση των ποδοσφαιριστών με την μέθοδο που εφαρμόζεται για τα πάγια παρατηρεί ότι το καθαρό αποτέλεσμα της χρήσης είναι το ίδιο . Η διαφορά με την μέθοδο που εφαρμόζεται για τον ποδοσφαιριστή είναι το μικτό αποτέλεσμα το οποίο είναι μεγαλύτερο. Πράγμα πλασματικό γιατί πιστεύουμε ότι κακώς πιστώνεται λογαριασμός οργανικού εσόδου τη στιγμή που πωλείται πάγιο . Κανονικά θα 'πρεπε να πιστωθεί λογαριασμός έκτακτου και ανόργανου αποτελέσματος γιατί μέρος της λειτουργίας των Π.Α.Ε. δεν είναι να αγοράζουν και να πωλούν ποδοσφαιριστές . Σκοπός τους είναι να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες τους για να παράγουν θέαμα το οποίο τους αποδίδει έσοδα .

Μία άλλη παρατυπία αυτής της μεθόδου είναι οι υπερβολικές αποσβέσεις που εμφανίζονται στον λογαριασμό 66 . Μία βασική αρχή της λογιστικής , η αυτοτέλεια των χρήσεων , αναιρείται αφού οι αποσβέσεις που κανονικά αφορούν επόμενες χρήσεις εμφανίζονται ως έξοδο της χρήσης κατά την οποία ο ποδοσφαιριστής πωλείται .

3.2.2. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΗ

Μετά την απόφαση ότι ο ποδοσφαιριστής είναι περιουσιακό στοιχείο των Π.Α.Ε. προκύπτει το πρόβλημα της αποτίμησης αυτού . Αποτίμηση σύμφωνα με τη λογιστική είναι ο προσδιορισμός της αξίας των περιουσιακών στοιχείων σε χρηματικές μονάδες . Σε αυτό το πρόβλημα οι Π.Α.Ε. ή μάλλον το κράτος αποφάσισε ότι ο καλύτερος τρόπος είναι η μέθοδος του ιστορικού κόστους . Έτσι στον ισολογισμό ο ποδοσφαιριστής εμφανίζεται με το ποσό που η ομάδα δαπάνησε για να τον <<αποκτήσει>> . Εμφανίζεται , δηλαδή , τόσο το ποσό που εισέπραξε ο ποδοσφαιριστής όσο και το ποσό που εισέπραξε η παλιά του ομάδα αν δεν είχε τελειώσει το συμβόλαιο του .

Εκτός απ' τα παραπάνω αποτίμηση των ποδοσφαιριστών γίνεται και στο τέλος της χρήσης , αν το ζητήσει η ομάδα , από μία επιτροπή αποτίμησης της Ε.Π.Α.Ε. Σκοπός αυτής της αποτίμησης είναι η εμφάνιση της υπεραξίας των ποδοσφαιριστών . Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται είναι τα παρακάτω :

- Τα ποσά που αναγράφονται στο συμβόλαιο υπέρ του ποδοσφαιριστή και υπέρ του σωματείου απ' το οποίο προήλθε συνεκτιμημένων και των ποσών που αναγράφονται σε συμβόλαια με αντάλλαγμα .
- Η ηλικία του ποδοσφαιριστή .
- Ο αριθμός συμμετοχών του ποδοσφαιριστή στους αγώνες της ομάδας του .
- Η πειθαρχική του κατάσταση .
- Τα ποσά των νομίμων αποδοχών (τακτικών και έκτακτων) του ποδοσφαιριστή κατά την τελευταία διετία από την Π.Α.Ε. στην οποία άνηκε και στην Ε.Π.Ο. , για την συμμετοχή του στις εθνικές ομάδες .
- Η συμμετοχή του ποδοσφαιριστή στις εθνικές ομάδες (ανδρών - ελπίδων - νέων) .

Όλα τα παραπάνω κριτήρια εντάσσονται σε μία εξίσωση έχοντας κάποιους συντελεστές που δίνουν μικρότερη ή μεγαλύτερη σημασία σε κάθε ένα από αυτά . Κάθε μία εξίσωση εμφανίζει την αξία του ποδοσφαιριστή και το αποτέλεσμα όλων των εξισώσεων εμφανίζει την αξία της ομάδας .

Πάντως αυτή η διαδικασία αποτίμησης μοιάζει αρκετά τραγελαφική . Γιατί , επιτροπή των ίδιων των Π.Α.Ε. (της Ε.Π.Α.Ε.) αποτιμά τους ποδοσφαιριστές όποιας Π.Α.Ε. της το ζητήσει και όποτε η Π.Α.Ε. το επιθυμεί επηρεάζοντας τις οικονομικές καταστάσεις της . Σχετικά μ' αυτό φέτος αποφασίσθηκε , από το υπουργείο εμπορίου , η επιτροπή αποτίμησης να αποτιμά τους ποδοσφαιριστές όλων των ομάδων κάθε χρόνο ανεξάρτητα αν το επιθυμούν ή όχι . Επίσης είναι γεγονός ότι η διαδικασία της αποτίμησης περιέχει στοιχεία υποκειμενικότητας που είναι ενάντια στις αρχές σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και γενικά της λογιστικής .

3.3. ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Μία από τις πιο διαδεδομένες μεθόδους αποτίμησης περιουσιακών στοιχείων και ιδιαίτερα παγίων είναι η μέθοδος του ιστορικού κόστους . Σαν μέθοδος θεωρείται ιδιαίτερα αποτελεσματική στην αποτίμηση ασώματων στοιχείων . Όμως σαν μέθοδος αποτίμησης του ανθρώπινου παράγοντα και για την περίπτωση μας του ποδοσφαιριστή , παρουσιάζει αρκετά προβλήματα - μειονεκτήματα .

Ένα από τα προβλήματα της μεθόδου είναι το πρόβλημα του σχηματισμού της καμπύλης απαξίωσης . Πώς θα μπορούσε να οριστεί η υπολειμματική αξία του ποδοσφαιριστή ; Πώς θα προσδιορισθεί το ποσοστό απαξίωσης (απόσβεσης) ενός ποδοσφαιριστή , και τέλος το

σπουδαιότερο , δηλ. αν και κατά πόσο οι τιμές που θα σχηματισθούν με την μέθοδο του ιστορικού κόστους έχουν οποιαδήποτε σε σχέση με την πραγματική αξία ενός ποδοσφαιριστή για την Π.Α.Ε. . Η απόσβεση που υπολογίζεται κάθε χρόνο αντικατοπτρίζει την πραγματική αξία του ποδοσφαιριστή ; Μπορούμε αλήθεια να μιλάμε για μείωση της αξίας του ποδοσφαιριστή με την πάροδο του χρόνου ιδιαίτερα αν αυτός βρίσκεται σε μικρή ηλικία ; Σ' αυτό το ερώτημα η απάντηση είναι ότι όσο ο ποδοσφαιριστής αποκτά εμπειρία και περισσότερη ενασχόληση με το άθλημα τόσο αυξάνεται η αξία του .Το πρόβλημα πάντως βρίσκεται στο ότι είναι πολύ δύσκολο να προσδιοριστεί η απαξίωση του ανθρώπινου παράγοντα και γι' αυτό οποιαδήποτε μέθοδος χρησιμοποιείται για τον σκοπό αυτό μπορεί να αποδειχτεί ότι είναι τελείως υποκειμενική και αυθαίρετη .

3.4. Ο ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΗΣ ΩΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ

Κατά καιρούς έχουν γίνει πολλές προσπάθειες να αποτιμηθεί ο άνθρωπος ως αξία για την επιχείρηση . Έχουν γίνει προσπάθειες αποτίμησης με τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία . Οι πιο διαδεδομένες μέθοδοι είναι :

- Το κόστος απόκτησης μειωμένο ή όχι από τις από τις υποτιμήσεις που υπέστη από τη στιγμή που εισήχθη στην επιχείρηση (καθαρή λογιστική αξία) .
- Η αξία χρήσης .
- Η τιμή που θα είχε σε περίπτωση μεταπώλησης .
- Η ιστορική αξία κτήσης .

Όσες προσπάθειες και αν έγιναν με αυτές τις μεθόδους αποτίμησης όλες παρουσιάζουν πολλές αδυναμίες και απορρίπτονται. Η αξιολόγηση του ανθρώπινου παράγοντα σημαίνει ότι θα πρέπει να δοθεί τελικά κάποια αξία στους ανθρώπους πράγμα που σημαίνει πώς θα πρέπει και οι άνθρωποι να θεωρηθούν σαν περιουσιακά στοιχεία. Πάντως, υπό τη συνήθη χρήση του όρου Π.Σ. οι άνθρωποι (ποδοσφαιριστές) δεν μπορούν να θεωρηθούν σαν Π.Σ. εφ' όσον τα Π.Σ. είναι πόροι που ανήκουν στην ιδιοκτησία μίας επιχειρήσεως η οποία μπορεί να τους πωλήσει ή να τους ανταλλάξει. Γύρω στο 1989 με την αποκάλυψη του σκανδάλου του Κωσκοτά - Τράπεζα Κρήτης και του Ολυμπιακού είχε ερωτηθεί ο τότε πρόεδρος της Τράπεζας αν γίνεται να κατασχεθεί ο ποδοσφαιριστής του Ολυμπιακού Λάγιος Ντέταρι ως περιουσιακό στοιχείο της Π.Α.Ε.. Βέβαια, η απάντηση ήταν ότι κανένας άνθρωπος δεν είναι κτήμα κανενός οπότε δεν αγοράζεται δεν πουλιέται και δεν κατάσχεται από κανένα. (Δημοσίευμα της εφημερίδας Ελευθεροτυπίας). Η άποψη, λοιπόν, ότι ο ποδοσφαιριστής είναι περιουσιακό στοιχείο έρχεται σε αντίθεση με τις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ας δούμε, όμως, στη συνέχεια πως η λογιστική ορίζει τα περιουσιακά στοιχεία:

Τα περιουσιακά στοιχεία διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, σ' αυτά που είναι δεκτικά άμεσης χρηματικής αποτιμήσεως και σ' αυτά που η αξία τους υπολογίζεται με έμμεσο τρόπο:

1. Περιουσιακά στοιχεία άμεσης χρηματικής αποτιμήσεως, αποτελούν π.χ. οι πρώτες ύλες, τα εμπορεύματα, τα προϊόντα, οι υπηρεσίες, οι απαιτήσεις, κ.α.

Τα στοιχεία αυτά καταγράφει και παρακολουθεί η λογιστική, κατ' είδος, χρηματική αξία και άλλα χαρακτηριστικά.

2. Περιουσιακά στοιχεία που η αξία τους υπολογίζεται έμμεσα, αποτελούν η κοινωνικοοικονομική σημασία του οικονομικού οργανισμού, η ικανότητα του προσωπικού του, η εμπιστοσύνη, σ' αυτούς που συναλλάσσεται, το φυσικό

του περιβάλλον, οι προοπτικές αναπτύξεως του και άλλα στοιχεία γενικά και ειδικά.

Τα στοιχεία αυτά, αν και η σημασία τους είναι πολύ πιο μεγάλη από τα δεκτικά άμεσης χρηματικής αποτιμήσεως, δεν καταγράφονται από τη λογιστική. Όμως, η οικονομική σημασία και η έκφραση τους, υπολογίζεται από την σύγχρονη επιστημονική λογιστική με βάση διάφορες παραμέτρους όπως ποσότητα παραγωγής, χρόνος εργασίας, το κέρδος κ.α. Με τη λογιστική λοιπόν καταγράφονται κατ' είδος και αξία, τα άμεσης χρηματικής αποτιμήσεως περιουσιακά στοιχεία και παρακολουθούνται στη στατική και δυναμική τους μορφή ενώ υπολογίζονται χωρίς να καταγράφονται, οι έμμεσα προσδιοριζόμενες χρηματικές αξίες άλλων στοιχείων.

Σ' αυτές τις έμμεσα προσδιοριζόμενες χρηματικές αξίες θα μπορούσε ίσως να καταταχθεί η αξία - προσφορά του ποδοσφαιριστή στην Π.Α.Ε.

3.5. Ο ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΗΣ ΩΣ ΠΑΓΙΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΗΣ Π.Α.Ε.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στην αρχή αυτής της ενότητας ο ποδοσφαιριστής αντιμετωπίζεται λογιστικά ως πάγιο στοιχείο και πιο συγκεκριμένα ασώματο. Αντιμετώπιση με πολλές αντιφάσεις σε σχέση με τις αρχές της λογιστικής για τα πάγια. Ας δούμε όμως στη συνέχεια τους ορισμούς που δίνει η λογιστική για τα πάγια :

Πάγια λοιπόν είναι τα αγαθά και τα δικαιώματα που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή, στην επιχείρηση, καθώς και τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις. Διακρίνονται στις εξής τρεις κατηγορίες :

- **Ενσώματα** πάγια στοιχεία. Είναι τα υλικά αγαθά που αποκτά η επιχείρηση με σκοπό να τα χρησιμοποιήσει ως μέσα δράσεως της, κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, οι οποία είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος.
- **Ασώματα** πάγια στοιχεία , που διακρίνονται σε :
 1. Ασώματες ακινητοποιήσεις ή άυλα πάγια στοιχεία.
 2. Έξοδα πολυετούς απόσβεσης.
- **Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.**

Τα ασώματα πάγια στα οποία κατατάσσονται οι ποδοσφαιριστές, σύμφωνα με τον Ν. 1958/91, δεν έχουν σαφή οριοθέτηση για ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να περιβάλλονται στους λογαριασμούς τους. Γι ' αυτό θα μελετήσουμε τους κανόνες που χρησιμοποιούνται διεθνώς για την αποτίμηση των άυλων Π.Σ. (International accounting standards). Αυτοί ορίζουν τα εξής :

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο πρέπει να αναγνωρίζεται ως στοιχείο όταν:

- Είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη - κέρδη συσχετισμένα με το στοιχείο θα εισρεύσουν στην επιχείρηση και.
- Το κόστος ενός στοιχείου στην επιχείρηση μπορεί να υπολογιστεί (μετρηθεί) αξιόπιστα και υπεύθυνα.

Τώρα, σχετικά με την καθιέρωση του ποδοσφαιριστή ως πάγιο σύμφωνα με τον ορισμό που δόθηκε παραπάνω κύριο χαρακτηριστικό στοιχείο ενός παγίου είναι η μακροχρόνια παραμονή του στην επιχείρηση. Μπορεί κανείς να πει με βεβαιότητα ότι ο ποδοσφαιριστής δεν θα τραυματιστεί τι στιγμή που το ποδόσφαιρο αποτελεί ένα από τα πιο σκληρά αθλήματα με πολλές πιθανότητες για τραυματισμούς. Συνεπώς γιατί να θεωρείται πάγιο ;

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Στη συνέχεια, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που δίνουν τα International Accounting Standards για την αναγνώριση των άυλων Π.Σ. η αξία του ποδοσφαιριστή δεν τηρεί ούτε τη μία ούτε την άλλη προϋπόθεση. Την πρώτη γιατί στην εποχή που διανύουμε για οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο κανείς δεν μπορεί να πει με βεβαιότητα ότι η απόκτηση του εγγυάται την εισροή κερδών ποσό μάλλον όταν μιλάμε για ανθρώπινο παράγοντα. Την δεύτερη γιατί, όπως αναφέρθηκε αναλυτικότερα και σε προηγούμενη ενότητα, το κόστος του στοιχείου (ποδοσφαιριστή) δεν μπορεί να προσδιοριστεί με βεβαιότητα.

3.6. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΛΥΣΗ

Μέχρι τώρα γινόταν κριτική για την όλη αντιμετώπιση με σκοπό να δείξουμε τις αδυναμίες της και στο τέλος να προτείνουμε μια άλλη λύση. Αυτή η λύση δεν είναι άγνωστη αντιθέτως έχει πολλές φορές προταθεί από πολλούς συγγραφείς της λογιστικής.

Πρόταση μας, λοιπόν, είναι ο άνθρωπος - ποδοσφαιριστής να αντιμετωπίζεται λογιστικά στις Π.Α.Ε. όπως και στις άλλες επιχειρήσεις δηλαδή σαν έξοδο. Οπότε λογιστικά θα χρεώνεται λογαριασμός λειτουργικού εξόδου με το ποσό που καταβάλλεται κάθε φορά για την πληρωμή του ποδοσφαιριστή και θα πιστώνεται το ταμείο ή λογαριασμός υποχρέωσης. Η χρέωση θα γίνεται με το ποσό που έχει σύμφωνα με το συμβόλαιο συμφωνηθεί και αφορά την χρήση που διανύεται. Βέβαια ο λογαριασμός του ποδοσφαιριστή (16.90...) που με τον ισχύον χειρισμό χρεώνεται, με αυτή την πρόταση δεν θα εμφανίζεται. Έτσι θα πάψει ο ποδοσφαιριστής να εμφανίζεται στον ισολογισμό και πιο συγκεκριμένα στο ενεργητικό των Π.Α.Ε. σαν περιουσιακό στοιχείο, τη στιγμή που δεν αποτελεί.

Υποστηρίζουμε αυτή την πρόταση γιατί εναρμονίζεται περισσότερο στα λογιστικά δεδομένα και στις αρχές της λογιστικής. Επίσης, δεν

παρεκκλίνει από την αντιμετώπιση που εφαρμόζεται και στις άλλες επιχειρήσεις. Κάποιοι από τους υποστηρικτές της ισχύουσας μεθόδου ισχυρίζονται ότι οι Π.Α.Ε. θα πρέπει να αντιμετωπίζονται διαφορετικά αφού ο ποδοσφαιριστής αποτελεί το κυριότερο << εργαλείο >> της λειτουργίας τους, που επηρεάζει την απόδοση της ομάδας και την γενικότερη εικόνα της. Ισχυρισμός που δεν ευσταθεί γιατί σε πολλές επιχειρήσεις, ιδιαίτερα στις παροχής υπηρεσιών, αυτό που έχει ιδιαίτερη αξία είναι ο καλός και έμπειρος υπάλληλος και όχι τα έπιπλα ή τα μηχανήματα. Συνεπώς οι Π.Α.Ε. δεν είναι οι μοναδικές επιχειρήσεις στις οποίες ο άνθρωπος κυριαρχεί. Ακόμα οι υποστηρικτές της ισχύουσας μεθόδου υποστηρίζουν ότι οι ποδοσφαιριστές διαφέρουν από τους άλλους εργαζομένους στο γεγονός ότι αυτοί υπογράφουν συμβόλαια παραμονής στην ομάδα και σ' αυτό τον ισχυρισμό η απάντηση είναι ανάλογη. Έχει αποδειχτεί ότι πολλές μεγάλες εταιρείες << αγοράζουν >> ικανά στελέχη από τους ανταγωνιστές τους με σκοπό να επιβιώσουν στον ανταγωνισμό και φυσικά μαζί τους υπογράφουν συμβόλαια που εμφανίζονται σε λογαριασμούς εξόδου.

Τέλος, προτείνουμε να αναγράφεται η αξία των ποδοσφαιριστών που υπολογίζει η επιτροπή αποτίμησης της Ε.Π.Α.Ε. στο τέλος του ισολογισμού ως πληροφοριακό στοιχείο για κάθε ενδιαφερόμενο και να μην επηρεάζονται τα κονδύλια του ισολογισμού. Αυτό εξάλλου είναι πρόταση της ένωσης των ποδοσφαιριστών Π.Σ.Α.Π..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην ενότητα αυτή γίνεται λεπτομερή αναφορά στην οικονομική κατάσταση των Π.Α.Ε. Παραθέτονται στοιχεία στατιστικά που αφορούν τα οικονομικά των εταιρειών και γίνεται ανάλυση των οικονομικών τους καταστάσεων για την τελευταία τριετία. Η ανάλυση γίνεται χρησιμοποιώντας τις μεθόδους κάθετης και οριζόντιας ανάλυσης επίσης γίνεται ανάλυση με τους κύριους αριθμοδείκτες αποδοτικότητας. Για λόγους σαφήνεια και καλύτερης οργάνωσης της μελέτης των ισολογισμών για την χρήση του 1996 δεν παραθέτονται με την μορφή που επιβάλλει ο νόμος (κλειόμενη και προηγούμενη χρήση) αλλά η δομή τους αφορά μόνο ένα χρόνο. Επίσης η μελέτη αφορά μόνο της τρεις μεγάλες Π.Α.Ε. (Ολυμπιακό, Παναθηναϊκό, Α.Ε.Κ.) για δύο λόγους. Πρώτα - πρώτα γιατί τα κονδύλια των ισολογισμών αυτών των ομάδων είναι αρκετά μεγάλα σε σχέση με τον άλλων Π.Α.Ε. και πολλές φορές προκαλούν την απορία του κόσμου για το πως βρίσκονται αυτά τα ποσά . Δεύτερο γιατί όπως είναι κοινά παραδεκτό αυτές οι ομάδες εξαιτίας της αγάπης που δείχνει προς αυτές ο κόσμος παρουσιάζουν τις περισσότερες λογιστικές ατασθαλίες με την ανοχή του κράτους. Τέλος, γίνεται αναπροσαρμογή σε ένα ισολογισμό (του Παναθηναϊκού το 1996) σύμφωνα με την λύση που προτείναμε στο κεφάλαιο 3.

4.2 ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ Π.Α.Ε.

4.2.1 ΕΣΟΔΑ

4.2.1.1. ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

Τα έσοδα των Π.Α.Ε. που πολλές φορές οι πρόεδροι διαλαλούν ότι δεν είναι αρκετά να καλύψουν τις δαπάνες, προέρχονται από διάφορες πηγές. Κύρια πηγή εσόδων είναι τα εισιτήρια των αγώνων τα οποία τα τελευταία χρόνια παρουσιάζουν σημαντική μείωση. Μελετώντας κανείς τον παρακάτω πίνακα (No1) θα παρατηρήσει ότι Μ/Ο εισιτηρίων ανά αγώνα την ποδοσφαιρική περίοδος 1979-80 ήταν 9.394 ενώ την αγωνιστική περίοδο 1995-96 ήταν 4.283. Μείωση της τάξης του 45,5% ή αλλιώς ο κόσμος που παρακολουθούσε αγώνες από το γήπεδο κατά την έναρξη του επαγγελματικού ποδοσφαίρου έχει μειωθεί κατά το ήμισυ την περίοδο 1995-96.

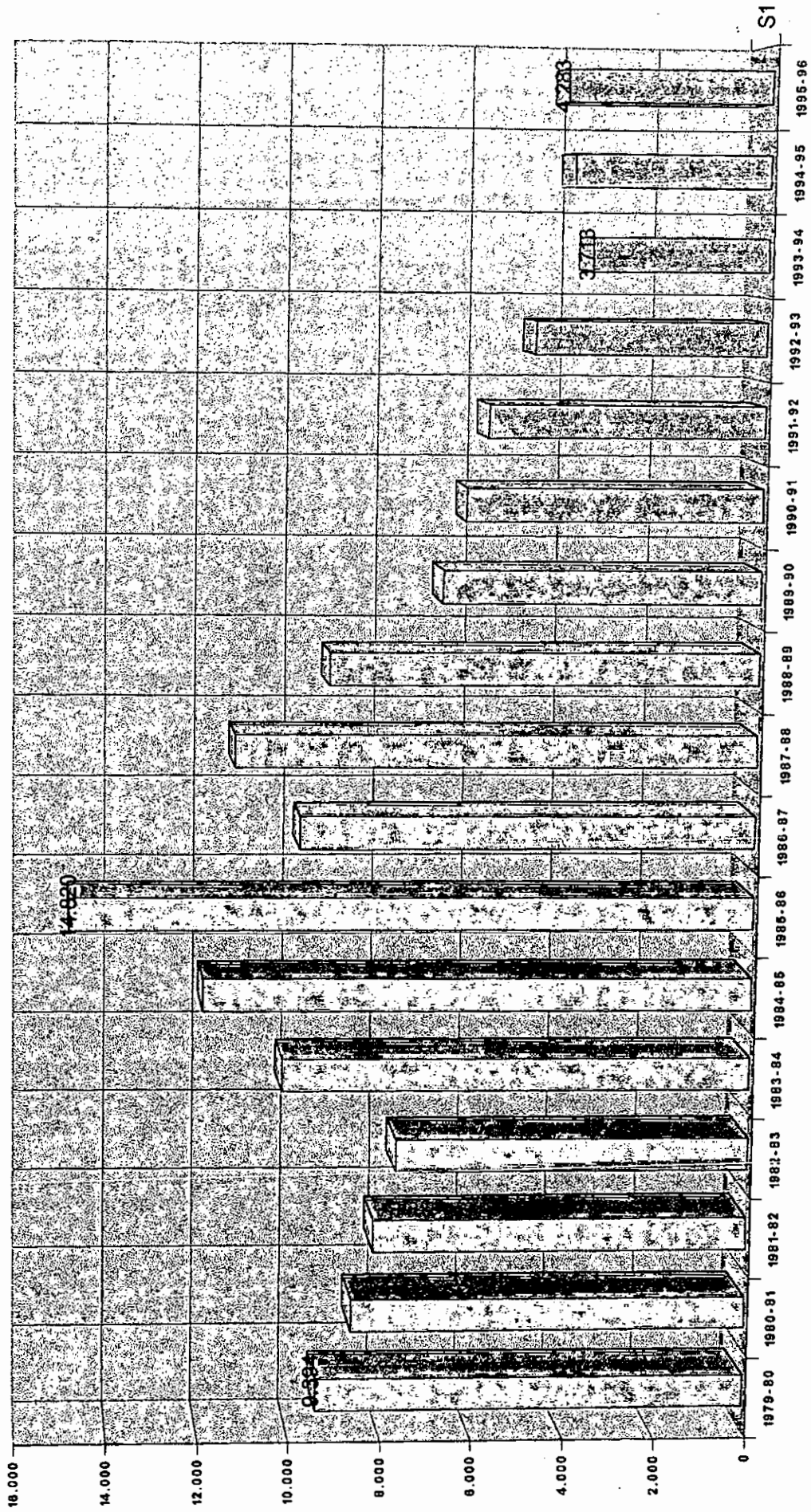
(ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 1)

**ΠΩΛΗΘΕΝΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ Α' ΕΘΝΙΚΗΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ**

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΑΓΩΝΕΣ	ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ	Μ.Ο./ΑΓΩΝΑ
1979-80	306	2.874.452	9.394
1980-81	306	2.640.071	8.628
1981-82	306	2.496.128	8.157
1982-83	306	2.347.218	7.671
1983-84	240	2.443.243	10.180
1984-85	240	2.861.871	11.924
1985-86	240	3.556.741	14.820
1986-87	227	2.229.979	9.824
1987-88	240	2.702.040	11.259
1988-89	240	2.215.995	9.233
1989-90	306	2.080.467	6.799
1990-91	306	1.934.777	6.323
1991-92	306	1.799.631	5.881
1992-93	306	1.502.103	4.909
1993-94	306	1.136.089	3.713
1994-95	306	1.264.582	4.133
1995-96	306	1.310.606	4.283

(ΠΗΓΗ : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ)

ΠΩΛΗΘΕΝΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ Α' ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ Μ.Ο. ΑΝΑ ΑΓΩΝΑ

Επίσης, σύμφωνα με το διάγραμμα το οποίο αντικατοπτρίζει τον πίνακα 1, η καλύτερη περίοδο από πλευρά αριθμού εισιτηρίων είναι η περίοδο 1985-86 που ο Μ/Ο ήταν 14.820 εισιτήρια ανά αγώνα ενώ η χειρότερη ήταν τα τελευταία χρόνια και πιο συγκεκριμένα την περίοδο 1993-94 με 3.173.

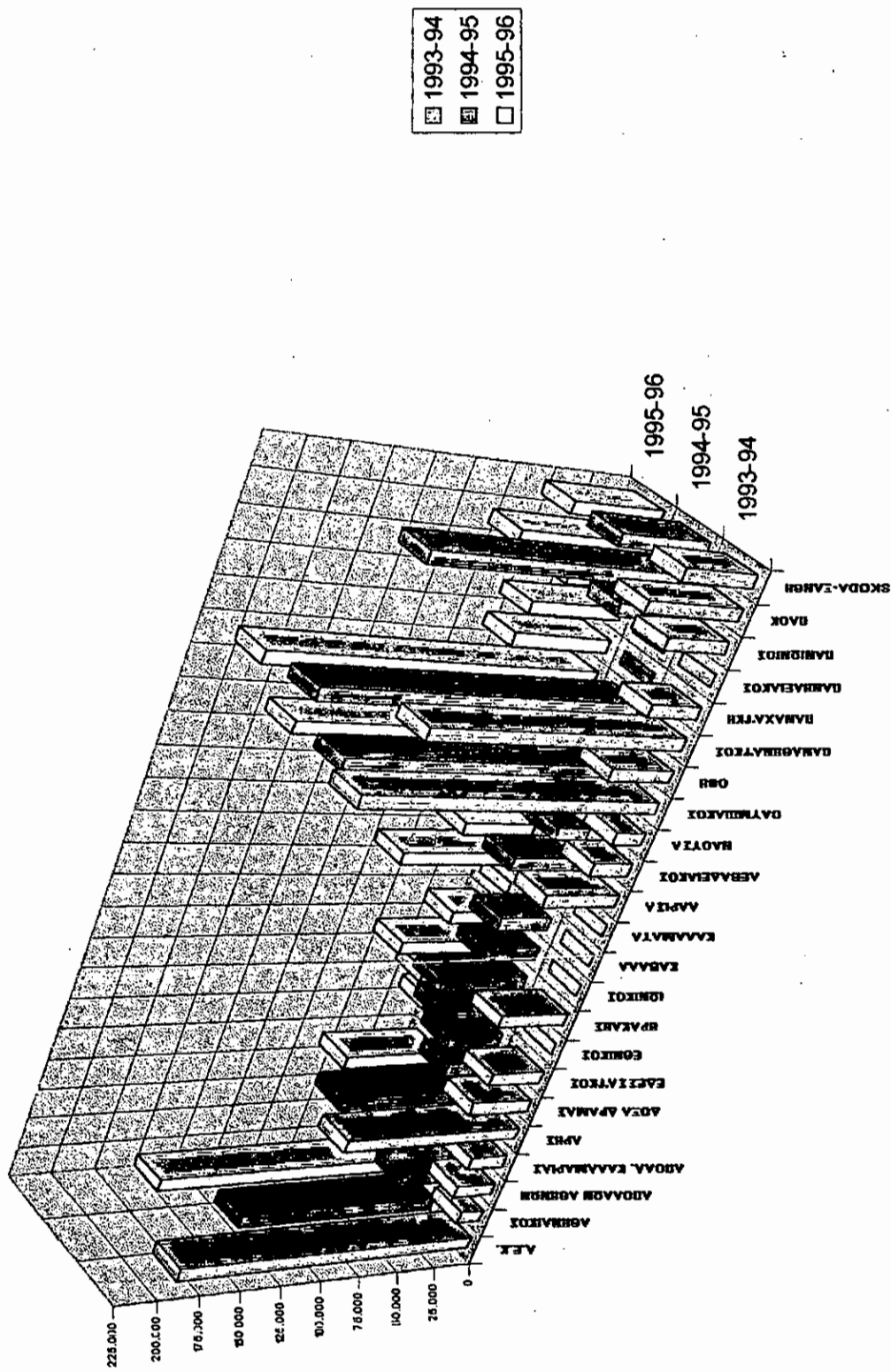
(ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 2)

ΠΩΛΗΘΕΝΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ Α' ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΩΝ 1993-94, 1994-95, 1995-96				
A/A	Π.Α.Ε.	1993-94	1994-95	1995-96
1	Α.Ε.Κ.	186.217	126.567	156.107
2	ΑΘΗΝΑΙΚΟΣ	14.844	29.192	30.114
3	ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΘΗΝΩΝ	24.888	44.940	38.747
4	ΑΠΟΛΛ. ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	23.765	0	0
5	ΑΡΗΣ	112.086	90.615	63.586
6	ΔΟΞΑ ΔΡΑΜΑΣ	38.575	28.890	0
7	ΕΔΕΣΣΑΓΓΚΟΣ	33.557	35.167	25.235
8	ΕΘΝΙΚΟΣ	0	47.571	34.950
9	ΗΡΑΚΛΗΣ	43.945	55.680	57.389
10	ΙΩΝΙΚΟΣ	0	34.546	30.737
11	ΚΑΒΑΛΑ	0	33.699	0
12	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	0	0	79.019
13	ΛΑΡΙΣΑ	48.386	41.601	45.782
14	ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ	26.010	20.680	0
15	ΝΑΟΥΣΑ	19.407	0	0
16	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	184.945	169.812	174.940
17	ΟΦΗ	39.730	45.502	57.927
18	ΠΑΝΑΘΗΝΑΓΓΚΟΣ	160.676	198.845	206.049
19	ΠΑΝΑΧΑΓΓΚΗ	31.521	0	62.968
20	ΠΑΝΗΛΕΙΑΚΟΣ	0	0	60.272
21	ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ	39.895	39.981	44.550
22	ΠΑΟΚ	60.713	164.611	83.719
23	ΣΚΟΔΑ-ΞΑΝΘΗ	46.929	56.683	58.515
	ΣΥΝΟΛΑ	1.136.089	1.264.582	1.310.606

(ΟΙ Π.Α.Ε. ΜΕ 0 ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΔΕΝ ΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΤΗΣ Α' ΕΘΝΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΥΤΗ)

Στον πίνακα Νο 2 εμφανίζεται ποιες ομάδες κóβουν τα περισσότερα εισιτήρια στην Α' Εθνική και ποιες είναι μεταβολές αυτών στις τελευταίες τρεις αγωνιστικές περιόδους ανά Π.Α.Ε. Για περισσότερη σαφήνεια παραθέτουμε και το ανάλογο διάγραμμα. Πάντως οι τρεις μεγάλες ομάδες κατέχουν και εδώ τα πρωτεία εναλλάσσοντας την πρώτη θέση.

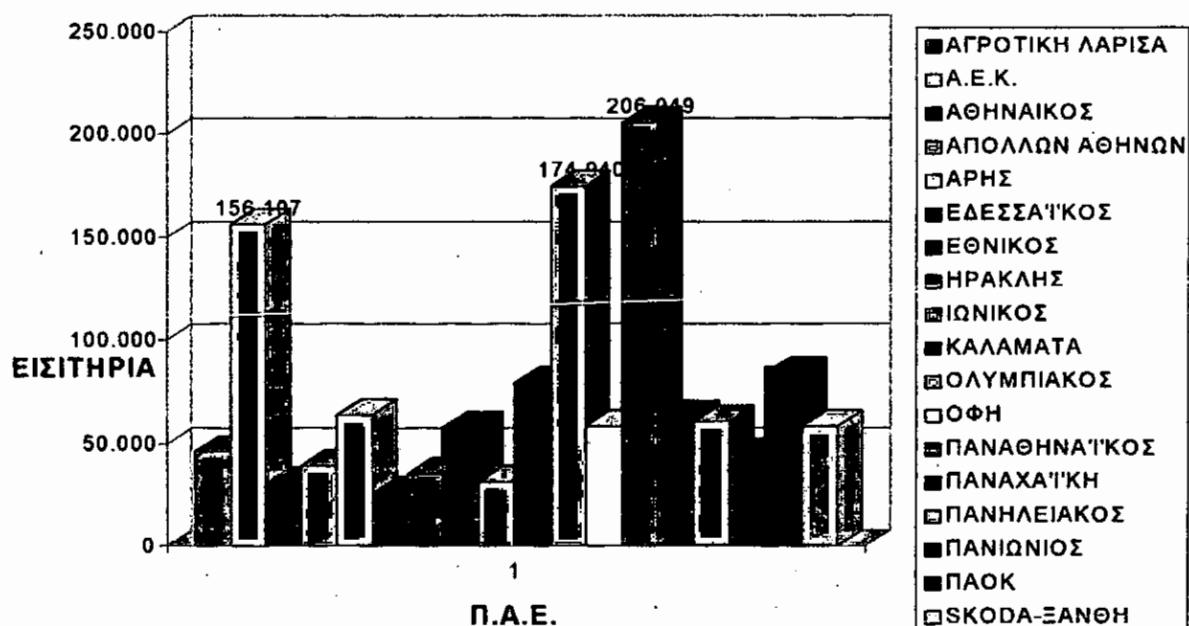
**ΣΥΓΚΡΗΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΔΩΝ
1993-94, 1994-95, 1995-96**

(ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 3)

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ - ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1995-96				
Α' ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ				
Α/Α	Π.Α.Ε.	ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ	ΚΑΘΑΡΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ
1	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΛΑΡΙΣΑ	45.782	43.272.593	76.336.500
2	Α.Ε.Κ.	156.107	208.160.240	341.082.100
3	ΑΘΗΝΑΙΚΟΣ	30.114	35.002.058	60.297.700
4	ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΘΗΝΩΝ	38.747	39.343.100	68.380.300
5	ΑΡΗΣ	63.586	63.515.968	109.258.000
6	ΕΔΕΣΣΑΪΚΟΣ	25.235	25.629.226	46.908.000
7	ΕΘΝΙΚΟΣ	34.950	30.759.249	62.296.000
8	ΗΡΑΚΛΗΣ	57.389	54.017.121	101.117.300
9	ΙΩΝΙΚΟΣ	30.737	24.006.926	46.861.200
10	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	79.019	152.713.948	233.611.900
11	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	174.940	216.959.582	360.753.500
12	ΟΦΗ	57.927	57.498.599	102.795.900
13	ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	206.049	241.318.600	359.717.200
14	ΠΑΝΑΧΑΪΚΗ	62.968	73.520.105	123.948.700
15	ΠΑΝΗΛΕΙΑΚΟΣ	60.272	112.066.326	177.942.000
16	ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ	44.550	47.094.327	80.756.000
17	ΠΑΟΚ	83.719	91.889.039	153.866.300
18	ΣΚΟΔΑ-ΞΑΝΘΗ	58.515	62.999.451	104.769.500
		1.310.606	1.579.766.458	2.610.698.100

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ 1995-96

(ΠΗΓΗ : Ε.Π.Α.Ε.)

Στον πίνακα Νο 3 παρουσιάζονται τα εισιτήρια οι καθαρές εισπράξεις και τα ακαθάριστα έσοδα της τελευταίας αγωνιστικής περιόδου που έχουμε στη διάθεση μας , ανά Π.Α.Ε.

4.2.1.2. ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

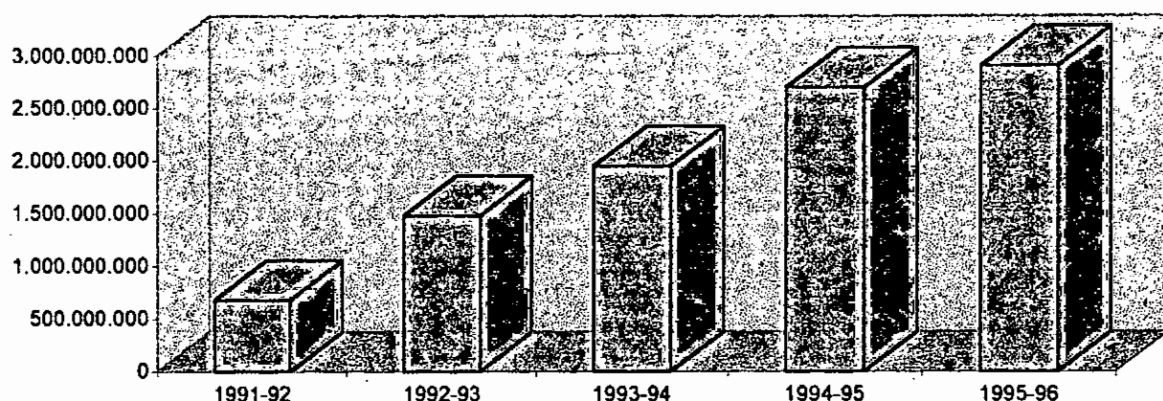
Ένα άλλο σημαντικό έσοδο είναι τα τηλεοπτικά δικαιώματα . Η τηλεόραση τα τελευταία χρόνια κατά κάποιο τρόπο έχει μεταφέρει το ποδόσφαιρο στο σαλόνι του φιλάθλου. Τα κανάλια ανταγωνίζονται για το ποιο θα αποκτήσει τα τηλεοπτικά δικαιώματα του πιο δημοφιλούς αθλήματος. Αυτό είναι ιδιαίτερα έντονο μετά την ιδιωτικοποίηση των καναλιών. Έτσι στο βωμό της θεαματικότητας κλείνουν συμφωνίες πολλών εκατομμυρίων. Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται, κατά αγωνιστική περίοδο ξεκινώντας από την περίοδο 1992-93, τα χρήματα που έχουν καταβληθεί από τους τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς στην διοργανώτρια αρχή (Ε.Π.Α.Ε.).

(ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 4)

1991-92		1992-93		1993-94	
ΣΤΑΘΜΟΣ	ΠΟΣΑ	ΣΤΑΘΜΟΣ	ΠΟΣΑ	ΣΤΑΘΜΟΣ	ΠΟΣΑ
Ε.Ρ.Τ.Α.Ε.	550.000.000	Ε.Ρ.Τ.Α.Ε.	216.000.000	Ε.Ρ.Τ.Α.Ε.	297.000.000
ΑΛΛΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	130.000.000	MEGA	1.060.000.000	MEGA	950.000.000
		ANTENNA	200.000.000	ANTENNA	580.000.000
		Μικροσταθμοί	8.000.000	ANTENNA ΚΥΠΡ.	50.000.000
				Μικροσταθμοί	75.000.000
	680.000.000		1.484.000.000		1.952.000.000

1994-95		1995-96	
ΣΤΑΘΜΟΣ	ΠΟΣΑ	ΣΤΑΘΜΟΣ	ΠΟΣΑ
ANTENNA	37.000.000	FILMNET	2.150.000.000
ANTENNA FM	10.000.000	MEGA	10.000.000
MEGA	87.000.000	SKY TV	48.000.000
SKY TV	660.000.000	SKY FM	13.000.000
Ε.Ρ.Τ.Α.Ε.	400.000.000	ΕΡΑ SPOR	30.000.000
ΕΡΑ	34.000.000	Ε.Ρ.Τ.Α.Ε.	316.000.000
Μικροσταθμοί	25.000.000	Περιφερ. σταθμ.	43.000.000
FILMNET	1.450.000.000	Τηλεοπτ. χρόνο	300.000.000
	2.703.000.000		2.910.000.000

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΓΙΑ 5 ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Νο 4

Στο παραπάνω διάγραμμα είναι εμφανές πως αυξάνονται τα έσοδα από χρόνο σε χρόνο και ότι από τώρα και στο εξής τα έσοδα αυτά θα αυξάνονται συνεχώς. Είναι χαρακτηριστικό ότι έχουν αυξηθεί τα έσοδα το 1995-96 κατά 328% από το 1991-92. Ακόμα πρέπει να προσδιοριστεί ότι αυτά είναι τα συνολικά έσοδα (για όλες τις Π.Α.Ε.). Απ' αυτά ένα ποσοστό 4-5% κρατάει οι Ε.Π.Α.Ε. και τα υπόλοιπα τα μοιράζει στις ομάδες ανάλογα με την κατηγορία που αγωνίζονται αλλά και το τηλεοπτικό χρόνο που δίνεται σε κάθε ομάδα. Εκτός όμως απ' τα τηλεοπτικά δικαιώματα του πρωταθλήματος που διαχειρίζεται οι Ε.Π.Α.Ε., οι ομάδες που αγωνίζονται στην Ευρώπη εισπράττουν από τηλεοπτικά δικαιώματα άλλα ποσά κατόπιν συμφωνίας. Για παράδειγμα την περίοδο 1993-94 τα έσοδα είχαν ως εξής :

Π.Α.Ε.	ΕΣΟΔΑ
Α.Ε.Κ	70.000.000
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	221.343.600
ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	110.000.000
Π.Α.Ο.Κ.	22.841.000

4.2.1.3 ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΧΟΡΗΓΟΥΣ (SPONSORING)

Μέχρι πριν από μερικά χρόνια οι χορηγοί περιορίζονταν μόνο στην εμφάνιση της φίρμας στην φανέλα των ομάδων. Την τελευταία όμως

πενταετία τα πράγματα έχουν αλλάξει. Οι χορηγοί εκτός από τις φανέλες χρησιμοποιούν και το όνομα των ομάδων για την προβολή των εταιρειών τους. Η αρχή έγινε από μια ομάδα της επαρχίας την Ξάνθη που μετονομάστηκε σε SKODA ΞΑΝΘΗ μετά από συμφωνία με την ομώνυμη εταιρεία. Η συγκεκριμένη μάλιστα Π.Α.Ε. άλλαξε και τα χρώματα της ομάδας και από άσπρο-κόκκινο έγινε πράσινο για να ταιριάζει στα χρώματα της εταιρείας. Χάρη όμως αυτής της συμφωνίας η Ξάνθη κατάφερε και βρισκόταν στην 5^η καλύτερη οικονομική θέση μετά από τις παραδοσιακά μεγάλες Π.Α.Ε. Επίσης από φέτος <<ονοματεπώνυμο>> απόκτά και το πρωτάθλημα της Α' Εθνικής. Μετά από συμφωνία της Ε.Π.Α.Ε. και της ασφαλιστική εταιρείας Interamerican αντί του ποσού των 750 εκ. για δύο χρόνια. Στον πίνακα που ακολουθεί παραθέτουμε τα ποσά που κατέβαλαν οι χορηγοί στις ομάδες την περίοδο 1997-98.

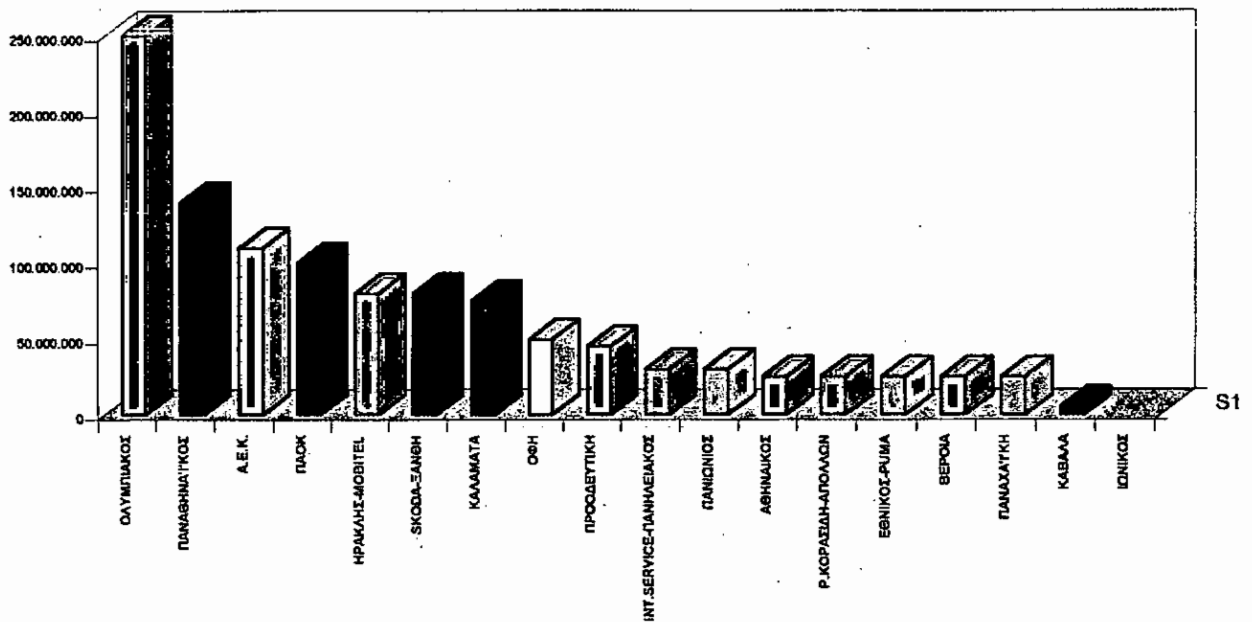
ΠΙΝΑΚΑΣ Νο 5

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΧΟΡΗΓΟΥΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1997-98 ΑΝΑ Π.Α.Ε.		
Π.Α.Ε.	ΧΟΡΗΓΟΣ	ΠΟΣΑ
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	ASPIS BANK	250.000.000
ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	INTERAMERICAN	140.000.000
Α.Ε.Κ.	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	110.000.000
ΠΑΟΚ	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	100.000.000
ΗΡΑΚΛΗΣ-ΜΟΒΙΤΕΛ	ΜΟΒΙΤΕΛ	80.000.000
SKODA-ΞΑΝΘΗ	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠ.	80.000.000
ΚΑΛΑΜΑΤΑ	ΞΥΣΤΟ	75.000.000
ΟΦΗ	ΧΙΟΣBANK	50.000.000
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	45.000.000
INT.SERVICE-ΠΑΝΗΛΕΙΑΚΟΣ	INT.SERVICE	30.000.000
ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ	ELERHANT	30.000.000
ΑΘΗΝΑΙΚΟΣ	ΞΥΣΤΟ	25.000.000
Ρ.ΚΟΡΑΣΙΔΗ-ΑΠΟΛΛΩΝ	ΡΑΔΙΟ ΚΟΡΑΣΙΔΗ	25.000.000
ΕΘΝΙΚΟΣ-ΡΥΜΑ	ΡΥΜΑ	25.000.000
ΒΕΡΟΙΑ	ΞΥΣΤΟ	25.000.000
ΠΑΝΑΧΑΪΚΗ	ΞΥΣΤΟ	25.000.000
ΚΑΒΑΛΑ	B.B.E.	5.000.000
ΙΩΝΙΚΟΣ		
ΣΥΝΟΛΟ		1.120.000.000

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:1. Ο ΙΩΝΙΚΟΣ είναι η μόνη ομάδα Α' Εθνικής που σπώνσora στο φετινό πρωτάθλημα.

(ΠΗΓΗ :Εφημερ. ΝΕΑ)

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΧΟΡΗΓΟΥΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1997-98

Στο παραπάνω διάγραμμα είναι εμφανές ότι η ομάδα που εισπράττει φέτος τα περισσότερα από το sponsoring είναι ο ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ γιατί είναι η ομάδα που μετέχει στο champions league της Ευρώπης. Συνεπώς η αγορά που προβάλλει τον χορηγό είναι ευρύτερη άρα και πιο ακριβή. Όταν πρωτοεμφανίστηκαν, στην δεκαετία του 80, οι sponsors η εταιρεία travel plan που διαφημιζόταν τότε από τον ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ είχε πληρώσει 7 εκατ. Δρχ. Συγκρίνοντας τα με τα σημερινά δεδομένα η αύξηση είναι 35 φορές μεγαλύτερη. Επίσης στις φετινές χορηγίες υπάρχει μία πρωτοτυπία. Η Π.Α.Ε. Καβάλας έδωσε την φανέλα της για τέσσερις μήνες στην εταιρεία Β.Β.Ε. Τέλος σύμφωνα με τον πίνακα Νο 5 την φετινή χρονιά τα συνολικά έσοδα από χορηγίες των Π.Α.Ε. της Α' Εθνικής έφτασαν στο ποσό 1,5 δις μαζί με το ποσό που εισέπραξε η Ε.Π.Α.Ε. από την Interamerican. Είναι προφανές ότι οι χορηγοί αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα έσοδα του ποδοσφαίρου.

4.1.2.4 ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ Ο.Π.Α.Π.

Τα παιχνίδια που διοργανώνονται από τον Ο.Π.Α.Π. και τα οποία είναι άμεσα συνδεδεμένα με τους ποδοσφαιρικούς αγώνες (ΠΡΟ-ΠΟ - ΠΡΟ-ΠΟΓΚΟΛ) αποτελούν επίσης έσοδο για τις Π.Α.Ε. όλων των κατηγοριών. Βέβαια και εδώ την μερίδα του λέοντος κατέχουν οι ομάδες της Α' Εθνικής. Πάντως μετά την προσθήκη και του ΠΡΟ-ΠΟΓΚΟΛ στα τυχερά παιχνίδια τα έσοδα είναι ιδιαίτερα σημαντικά. Αυτό το βεβαιώνουν τα στοιχεία του παρακάτω πίνακα :

ΕΣΟΔΑ ΤΩΝ Π.Α.Ε. ΑΠΟ ΤΟΝ Ο.Π.Α.Π.

	1996	1/1/97-30/4/97
ΠΑΕ Α' ΕΘΝΙΚΗΣ	1.337.923.286	743.368.636
ΠΑΕ Β' ΕΘΝΙΚΗΣ	891.948.857	495.579.090
ΠΑΕ Γ' ΕΘΝΙΚΗΣ Α' ΟΜΙΛΟΣ	557.468.036	309.736.931
ΠΑΕ Γ' ΕΘΝΙΚΗΣ Β' ΟΜΙΛΟΣ	557.468.036	309.736.931
ΕΠΑΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ	222.987.214	123.894.773
ΣΥΝΟΛΟ	3.567.795.429	1.982.316.361

(ΠΗΓΗ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ)

Το 1996 οι ομάδες της Α' Εθνικής εισέπραξαν 1.337.923.286, εισέπραξε δηλαδή η καθεμία 74 εκατ. για ένα ολόκληρο χρόνο ενώ για τέσσερις μήνες (1/1 - 30/4) το 1997 έχουν ήδη εισπράξει 41 εκατ. Από αυτό καταλαβαίνει κανείς πόσο σημαντική αύξηση επέφερε στα οικονομικά των Π.Α.Ε. το ΠΡΟ-ΠΟΓΚΟΛ.

4.1.2.5 ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΙΑΝΙΚΗ ΠΩΛΗΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΦΙΡΜΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

Ένα νέο τρόπο βρήκαν οι Π.Α.Ε. για να αυξήσουν τα έσοδα τους. Δημιούργησαν μπουτίκ στις οποίες πωλούνται σορτς, φανέλες, αναμνηστικά, είδη δώρων, όλα με το σήμα της ομάδας. Πρώτη Π.Α.Ε. που έκανε αυτό το ενχείρημα ήταν ο ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ με την δημιουργία της <<Τριφύλλι ΑΕΒΕ>> το 1992. Η εταιρεία αυτή που αριθμεί τέσσερα συνολικά καταστήματα παρουσίασε πωλήσεις το 1995 324 εκατ. ενώ το 1996 οι πωλήσεις της έφτασαν τα 700 εκατ. δρχ. Το παράδειγμα του Παναθηναϊκού ακολούθησε και η Α.Ε.Κ. το 1993. Ο Ολυμπιακός παρόλο καθυστέρησε μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα κατάφερε να βρεθεί στην πρώτη θέση από πλευρά εμπορικότητας και βέβαια από πλευρά πωλήσεων. Η <<Θρύλος Α.Ε.>> η εταιρεία που ιδρύει καταστήματα με τα είδη της πειραϊκής Π.Α.Ε. αριθμεί σήμερα 33 καταστήματα σε ολόκληρη την Ελλάδα και 120 γωνίες. Ο κύκλος εργασιών των καταστημάτων έφτασε περίπου τα 650 εκατ. το 1996 ενώ συνολικά ο κύκλος εργασιών της εταιρείας ξεπέρασε το 1δις.

4.1.2.6 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΑ

Οι Π.Α.Ε. έκτος από τις παραπάνω πηγές εσόδων οι οποίες βέβαια είναι και οι κύριες έχουν και άλλες λιγότερο αποδοτικές που όμως θα αποτελούσε παράλειψη η μη αναφορά τους. Μία απ' αυτές είναι τα έσοδα από τις διαφημιστικές πινακίδες των γηπέδων. Αν αναλογιστεί κανείς τον αριθμό των πινακίδων που υπάρχουν σε κάθε γήπεδο θα καταλάβει ότι πρόκειται για ένα ποσό καθόλου ευκαταφρόνητο. Επίσης οι επιχορηγήσεις της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. Ακόμα, οι δύο μεγάλες Π.Α.Ε., Ολυμπιακός και Παναθηναϊκός, έχουν προχωρήσει στην έκδοση πιστωτικών καρτών σε συνεργασία με την Εθνική Τράπεζα και την Xiosbank αντίστοιχα. Μάλιστα η πιστωτική κάρτα του Ολυμπιακού (Red Club Mastercard) η οποία είναι και η πιο παλιά τα μέλη της

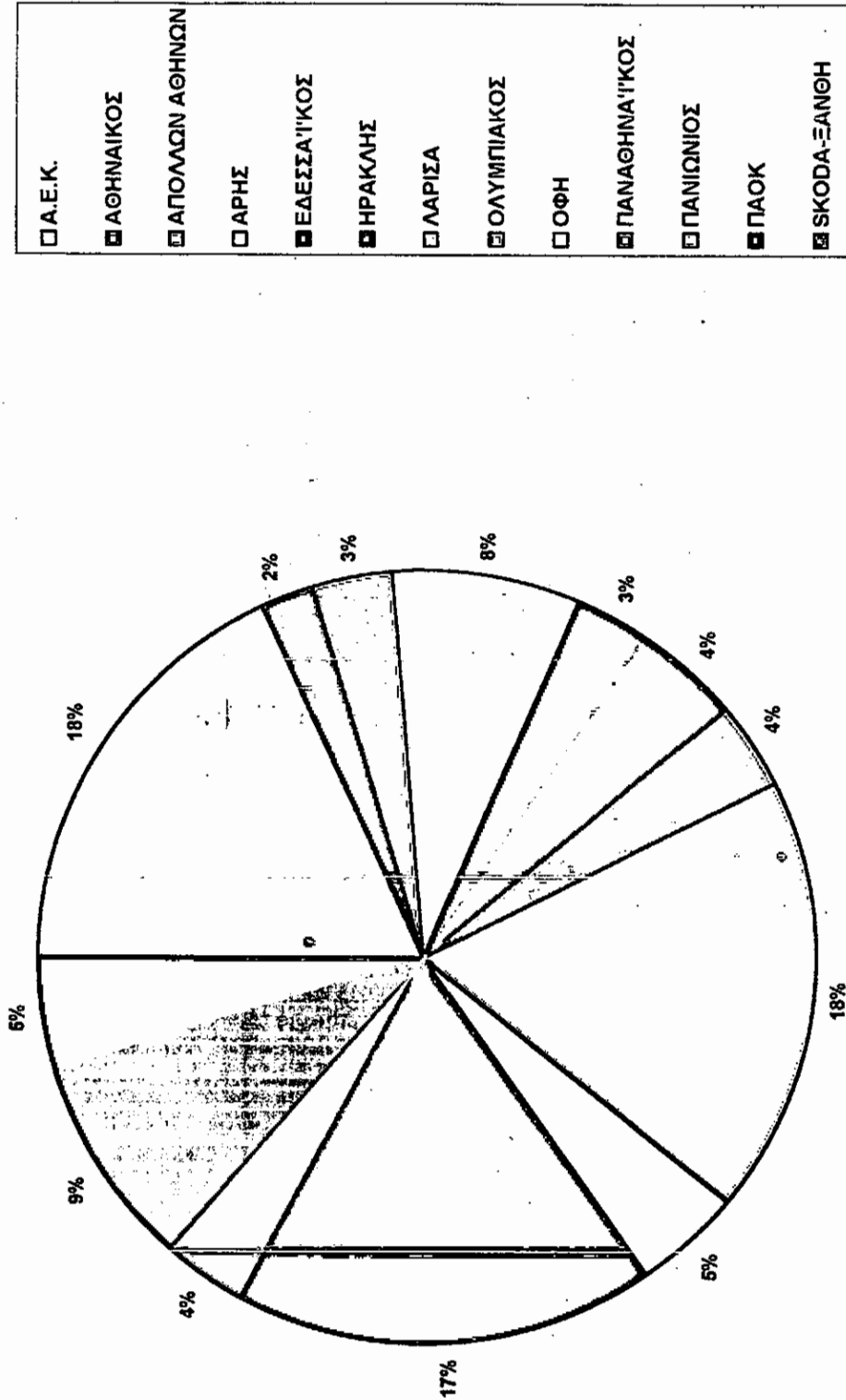
φτάνουν τις 3.200 και οι αγορές τους το 1996 τα 350 εκατ. Τέλος, κλείνοντας την ενότητα με την ανάλυση των εσόδων θα παρουσιάσουμε ένα πίνακα που αναλύει τα ακαθάριστα έσοδα των Π.Α.Ε. για τρεις αγωνιστικές περιόδους σύμφωνα με στοιχεία της Ε.Π.Α.Ε. δηλαδή τα έσοδα τα οποία μπορεί και ελέγχει.

**ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ ΤΩΝ Π.Α.Ε.
ΓΙΑ ΤΡΕΙΣ ΑΓΩΝΙΣΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ**

Π.Α.Ε.	1993-94	1994-95	1995-96	ΣΥΝΟΛΟ
Α.Ε.Κ.	356.445.600	289.795.300	341.082.100	987.323.000
ΑΘΗΝΑΙΚΟΣ	17.339.750	45.362.250	60.297.700	122.999.700
ΑΠΟΛΛΩΝ ΑΘΗΝΩΝ	37.382.450	77.330.300	68.380.300	183.093.050
ΑΡΗΣ	170.074.650	142.524.700	109.258.000	421.857.350
ΕΔΕΣΣΑ'Γ'ΚΟΣ	58.268.100	61.924.200	46.908.000	167.100.300
ΗΡΑΚΛΗΣ	56.697.500	84.409.950	101.117.300	242.224.750
ΛΑΡΙΣΑ	64.064.350	54.796.900	76.336.500	195.197.750
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	288.719.650	343.076.200	360.753.500	992.549.350
ΟΦΗ	68.404.800	80.489.600	102.795.900	251.690.300
ΠΑΝΑΘΗΝΑ'Γ'ΚΟΣ	267.187.050	323.325.250	359.717.200	950.229.500
ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ	53.934.350	58.081.700	80.756.000	192.772.050
ΠΑΟΚ	81.018.750	255.054.850	153.866.300	489.939.900
ΣΚΟΔΑ-ΞΑΝΘΗ	65.652.050	86.872.400	104.769.500	257.293.950
ΣΥΝΟΛΑ	1.585.189.050	1.903.043.600	1.966.038.300	5.454.270.950

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στον πίνακα περιλαμβάνονται οι ομάδες που και τις τρεις περιόδους βρίσκονταν στην Α' Εθνική

**ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ Π.Α.Ε. ΓΙΑ ΤΡΕΙΣ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ
(1993-94, 1994-95, 1995-96)**

4.2.2 ΟΦΕΙΛΕΣ - ΧΡΕΗ ΤΩΝ Π.Α.Ε.

Παρά τα σημαντικά έσοδα που αναφέραμε παραπάνω οι Π.Α.Ε., σύμφωνα με τους ισολογισμούς τους, κάθε χρόνο παρουσιάζουν σημαντικές ζημίες και μάλιστα χωρίς να φαίνονται προοπτικές για βελτίωση αυτής της κατάστασης. Η επικρατούσα άποψη είναι ότι η κακή διαχείριση της διοίκησης έχει οδηγήσει σ' αυτή την κατάσταση για τις περισσότερες Π.Α.Ε., προσθέτοντας ίσως στον Ολυμπιακό και την περιπέτεια του σκανδάλου Κοσκωτά.

Ας δούμε όμως τις μορφές αυτών των χρεών. Μελετώντας κανείς τους ισολογισμούς τους παρατηρεί ότι το μεγαλύτερο μερίδιο οφειλών τους είναι απέναντι στο ελληνικό δημόσιο. Η μη καταβολή του Φ.Π.Α. και του φόρου μισθωτών υπηρεσιών είναι αυτά που δημιούργησαν τις οφειλές. Ο φόροι που υποχρεώνονται οι Π.Α.Ε. να αποδίδουν είναι ο Φ.Π.Α. των εισιτηρίων 8% και των μεταγραφών 18% αλλά και ο φόρος μισθωτών υπηρεσιών 20%. Οι φόροι αυτοί είναι το σημείο τριβής μεταξύ των ομάδων και του κράτους. Οι ομάδες υποστηρίζουν ότι τα ποσοστά είναι ιδιαίτερα υψηλά και ότι είμαστε η μοναδική χώρα με τόσο υψηλά ποσοστά φορολογίας στον τομέα αυτό. Μάλιστα ορισμένες Π.Α.Ε. έχουν προσφύγει στα φορολογικά δικαστήρια υποστηρίζοντας ότι ο φόρος των εισιτηρίων έχει επιβληθεί παράνομα. Πάντως, το υπουργείο οικονομικών έχει κατά καιρούς προσπαθήσει να ρυθμίσει τα χρέη αυτά. Η τελευταία ρύθμιση ήταν με το Ν. 2443/96. Η ρύθμιση αναφέρει τα εξής :

Ρυθμίζονται τα χρέη των Π.Α.Ε. και των ερασιτεχνικών αθλητικών σωματείων που έχουν βεβαιωθεί μέχρι 30/9/96 προς το Δημόσιο. Τα βασικά σημεία της ρύθμισης είναι τα ακόλουθα:

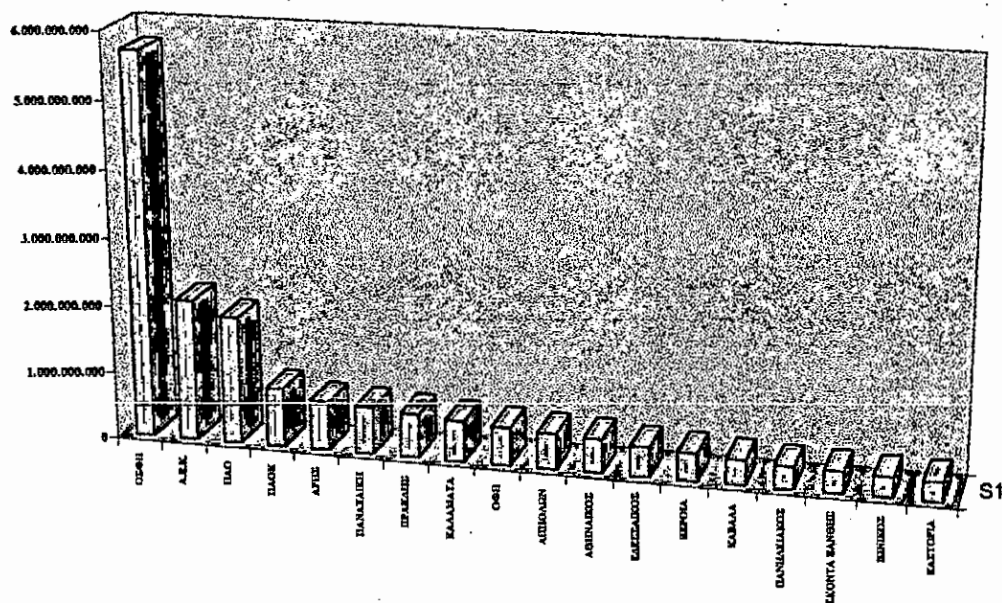
1. Σε 48 μηνιαίες δόσεις καλούνται τα αθλητικά σωματεία να πληρώσουν τα χρέη τους προς το δημόσιο και στην περίπτωση που φανούν συνεπή στις υποχρεώσεις τους,

(Στον πίνακα που ακολουθεί παραθέτουμε τις οφειλές των ομάδων, γενικά, για την περίοδο 1995-96.)

ΧΡΕΗ ΤΩΝ Π.Α.Ε. ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1995-96

Α/Α	Π.Α.Ε.	ΧΡΕΗ
1	ΟΣΦΠ	5.699.619.016
2	Α.Ε.Κ.	2.082.481.320
3	ΠΑΟ	1.876.995.707
4	ΠΑΟΚ	857.696.744
5	ΑΡΗΣ	718.918.301
6	ΠΑΝΑΧΑΙΚΗ	688.375.180
7	ΗΡΑΚΛΗΣ	648.331.553
8	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	602.799.703
9	ΟΦΗ	558.568.519
10	ΑΠΠΟΛΩΝ	525.270.451
11	ΑΘΗΝΑΙΚΟΣ	505.385.195
12	ΕΔΕΣΣΑΙΚΟΣ	440.164.468
13	ΒΕΡΟΙΑ	408.108.859
14	ΚΑΒΑΛΑ	369.680.524
15	ΠΑΝΗΛΕΙΑΚΟΣ	331.645.900
16	ΣΚΟΝΤΑ ΞΑΝΘΗΣ	321.028.179
17	ΙΩΝΙΚΟΣ	292.995.382
18	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	282.994.392
	ΣΥΝΟΛΟ	17.211.059.393

ΧΡΕΗ ΑΝΑ Π.Α.Ε. ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1995-96

δηλαδή στην ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης, θα υπάρχει ειδική έκπτωση, η οποία θα αφορά στο 70% των προσαυξήσεων για τα πρόστιμα των συγκεκριμένων χρεών.

2. Το ποσό της μηνιαίας δόσης δεν θα είναι μικρότερο των 500.000 δρχ.
3. Η καταβολή κάθε μηνιαίας δόσης μπορεί να γίνει απευθείας από την Π.Α.Ε. ή το ερασιτεχνικό αθλητικό σωματείο, ή μέσω της Ε.Π.Α.Ε. με παρακράτηση από το ποσό της επιχορήγησης του ΟΠΑΠ που δικαιούται. Στην περίπτωση που το ποσό της παρακράτησης δεν καλύπτει τη μηνιαία δόση της ρύθμισης, το υπόλοιπο ποσό θα καταβάλλεται από την υπόχρη Π.Α.Ε. εμπρόθεσμα.
4. Με την κατάθεση της αίτησης και καταβολής της πρώτης δόσης, η οποία ήταν μέχρι 3/1/97, θα επισυνάπτεται και έγγραφη προσωπική εγγύηση του προέδρου της Π.Α.Ε. ή του σωματείου, σύμφωνα με την οποία θα είναι υπόχρεος για την εμπρόθεσμη εξόφληση του χρέους στις ορισθείσες ημερομηνίες.
5. Μαζί με την αίτηση θα δηλώνεται υπεύθυνα και ο τρόπος εξόφλησης κάθε δόσης από την Π.Α.Ε., ώστε η αρμόδια εφορία να ενημερώσει άμεσα την Ε.Π.Α.Ε. για την παρακράτηση φόρου από το ΠΡΟ-ΠΟ.
6. Στους εγγυητές προέδρους, που δεν καθυστερούν την πληρωμή οποιασδήποτε δόσης και δεν οφείλουν στο δημόσιο, θα χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας.
7. Σύμφωνα με την διευκρινιστική εγκύκλιο του υπουργείου οικονομικών, όσες Π.Α.Ε. δεν τηρήσουν την ρύθμιση, αποβάλλονται από τα πρωταθλήματα και δεν μπορούν να συμμετάσχουν στις αθλητικές δραστηριότητες της κατηγορίας τους.

4.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

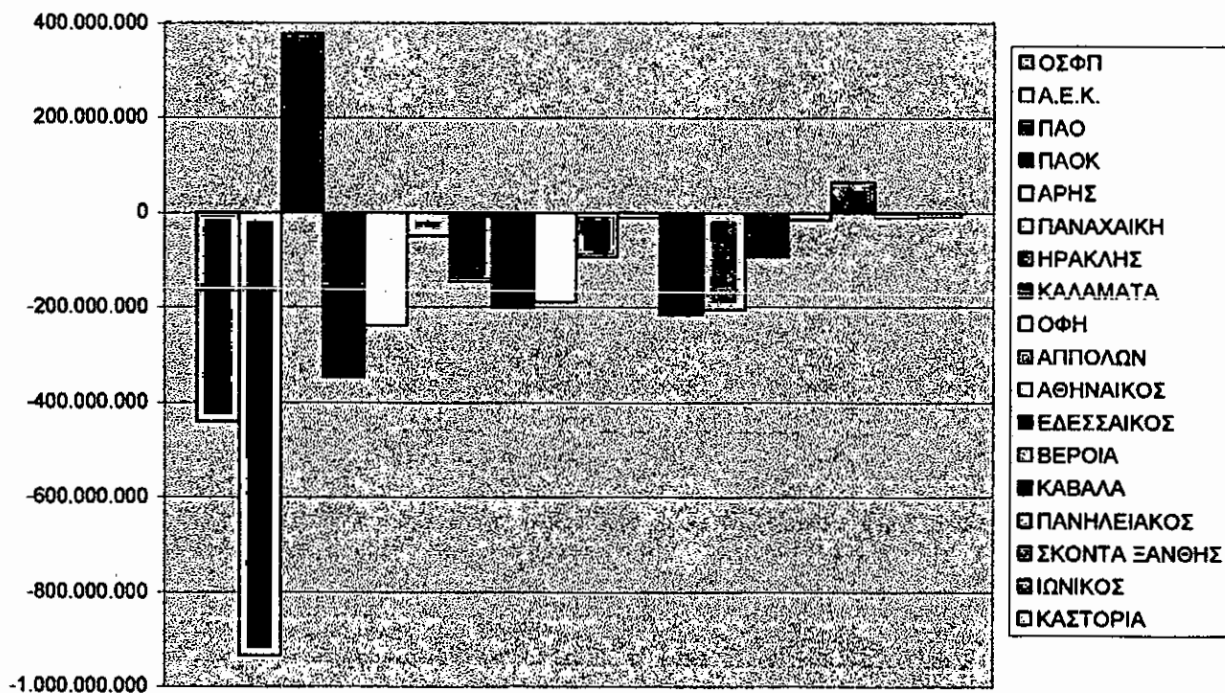
Σ' αυτό το σημείο θα γίνει η ανάλυση που όπως είχαμε αναφέρει και στην εισαγωγή γίνεται με την χρήση των αριθμοδεικτών αποδοτικότητας αλλά και με κάθετη και οριζόντια ανάλυση. Βέβαια η προσπάθεια είναι αρκετά δύσκολη επειδή τα δεδομένα των οικονομικών καταστάσεων των Π.Α.Ε. είναι έξω από τις αρχές και τους κανόνες της λογιστικής που εφαρμόζονται στις άλλες επιχειρήσεις. Με λίγα λόγια έξω από τα δεδομένα που συνηθίζεται να γίνεται μία ανάλυση. Χαρακτηριστικό της αυθαιρεσίας και της αναξιπιστίας που επικρατεί στις οικονομικές καταστάσεις είναι το γεγονός που συνέβη πριν την αγορά του Ολυμπιακού από τον κ. Κόκκαλη. Τότε, το καλοκαίρι του 1991, ο σημερινός πρόεδρος του Ολυμπιακού εκδήλωσε, για πρώτη φορά, ενδιαφέρον για την αγορά του πακέτου των μετοχών της πειραιϊκής Π.Α.Ε., οι οικονομικοί ελεγκτές της Γ.Γ.Α. πραγματοποίησαν έλεγχο στα βιβλία της Π.Α.Ε. και διαπίστωσαν σωρεία παραβάσεων και διάπραξης ποινικών αδικημάτων στη διαχείριση των οικονομικών από τη διοίκηση του κ. Αργύρη Σαλιαρέλη, προέδρου, τότε, της Π.Α.Ε.. Λίγο αργότερα, όμως, όταν ο κ. Κόκκαλης απέσυρε το ενδιαφέρον του για την αγορά της Π.Α.Ε., οι ίδιοι ελεγκτές πραγματοποίησαν εκ νέου έλεγχο στα ίδια βιβλία και διαπίστωσαν ότι δεν υπήρχε τίποτα το επιλήψιμο.

Ξεκινώντας την ανάλυση παραθέτουμε με την μορφή πίνακα αλλά και με διάγραμμα τα κέρδη και τις ζημιές των ομάδων της Α' Εθνικής για την χρήση 1996 σύμφωνα με τις οικονομικές τους καταστάσεις. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά όλες οι Π.Α.Ε. παρουσιάζουν ζημιές εκτός δύο τον Παναθηναϊκό (λόγω καλής πορείας στο champions league) και την Σκόντα Ξάνθη. Στη συνέχεια παραθέτουμε τους ισολογισμούς των τριών Π.Α.Ε., μετά γίνεται κάθετη και οριζόντια ανάλυση αυτών και τέλος γίνεται ανάλυση με τους αριθμοδείκτες αποδοτικότητας.

ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΖΗΜΙΕΣ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ 1996 ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΤΗΣ Α' ΕΘΝΙΚΗΣ

Α/Α	Π.Α.Ε.	ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΖΗΜΙΕΣ
1	ΟΣΦΠ	-442.776.394
2	Α.Ε.Κ.	-935.004.661
3	ΠΑΟ	378.282.186
4	ΠΑΟΚ	-348.710.394
5	ΑΡΗΣ	-237.421.801
6	ΠΑΝΑΧΑΙΚΗ	-48.085.839
7	ΗΡΑΚΛΗΣ	-147.111.951
8	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	-200.833.094
9	ΟΦΗ	-190.087.323
10	ΑΠΠΟΛΩΝ	-94.479.581
11	ΑΘΗΝΑΙΚΟΣ	-10271440
12	ΕΔΕΣΣΑΙΚΟΣ	-216.093.603
13	ΒΕΡΟΙΑ	-204.619.432
14	ΚΑΒΑΛΑ	-93.201.584
15	ΠΑΝΗΛΕΙΑΚΟΣ	-16.983.884
16	ΣΚΟΝΤΑ ΞΑΝΘΗΣ	63.895.605
17	ΙΩΝΙΚΟΣ	-9.547.216
18	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	-8.342.280
	ΣΥΝΟΛΟ	-2.761.392.686

ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΖΗΜΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ 1996

4.3.1. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ - ΚΑΘΕΤΗ Κ' ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΗΣΗΣ 1996

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1996		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1996
	Αξία Κτήσης	Αποβέσεις		
I. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			A. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
<i>I. Απέμεικτες Ακινήτοποιησεις</i>			<i>I. Κεφάλαιο</i>	
3. Δικαιώματα χρήσης τίτλων	11.420.000	1.827.200	1. Καταβλημένο	290.000.000
4. Προκαταβ. κτήσιος ασπιμ. ακιν.	36.381.434		(14500 μετ. των 2000 δρχ.)	290.000.000
6. Εξόδα μετ'ων & αναν. συμβολαίων ποδοσφαιριστών	1.730.221.320	1.230.141.602	<i>III. Διαφορές αναπροσαρμογής - Επιχ/σεις επενδύσεων</i>	
6α Υπεράξια Ποδοσφαιριστών	3.534.886.818	3.534.886.818	4. Επιχορηγήσεις από Γενική	1.500.000
	5.312.909.572	1.231.968.802	Γριμματεία Αθλητισμού	1.500.000
II. Ενσώματες Ακινήτοποιησεις				
4. Μηχ/τα - τεχν. εγκατ.-λοιπός μηχ. εξοπλ.	14.334.639	9.451.732	<i>IV. Αποθεματικά Κεφάλαια</i>	
5. Μεταφ. μέσα	15.820.361	14.471.475	7. Αποθεματικό Ν 1958/1991	3.534.886.818
6. Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	111.295.403	85.297.328	Άρθρο 15 παρ. 9	
	141.450.403	109.220.535	8. Ειδικό Αποθεματικό από μεταγραφή ποδοσφαιριστών	38.800.000
Σύνολο Ακινήτοποιησεων	5.454.359.975	1.341.189.337		3.573.686.818
III. Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις			<i>V. Αποτελέσμ. εις νέο</i>	
7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			Υπόλοιπο ζημιών εις νέο	-419.958.584
			Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων	-419.958.584
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	5.454.359.975	1.341.189.337	ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	3.445.238.234
A. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
<i>II. Απαιτήσεις</i>			<i>II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</i>	
1. Πελάτες		64.869.822	1. Προμηθευτές	40.649.199
11. Χρεώστες Διόφωροι		688.660.565	4. Προκαταβολές Πελατών	7.804.059
12. Λογαριασμοί διυχ. προκ. & πιστώσεων		15.782.526	5. Υποχρεώσεις από φόρους τέλη	129.145.222

11' Διαθέσιμα	769.312.913	6. Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	8.150.600
1. Ταμείο	33.482.369	11. Πιστωτές Διάφοροι	1.691.245.627
2. Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	419.532.215	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	1.876.994.707
	453.014.584		1.876.994.707
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
	1.222.327.497	1. Έσοδα επόμενων χρήσεων	9.085.000
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		2. Έξοδα χρήσεως διωλεημένα	10.371.619
1. Έξοδα επόμενων χρήσεων	2.053.625		19.456.619
2. Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	2.053.625		
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	5.341.680.560	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	5.341.679.560
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ		ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	
4. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως	147.137.322		147.137.322
			147.137.322

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως			Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη) χρήσης	378.252.186
Μείον : Έξοδα ποδοσφ. Τμήματος			Καθαρά αποτελέσματα (ζημιές) χρήσης	
			Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (ζημιών) προηγ. Χρήσεων	798.240.770
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές)			Σύνολο	-419.988.584
Εκμεταλλεύσεως			Ζημιές εις νέο	-419.988.584
Πάσων : Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως				
ΣΥΝΟΛΟ				
Μείων : 1. Έξοδα διοικ. Λειτουργίας	708.146.280			
Μείων : 2. Έξοδα δημιουργίας νέων ποδοσφαιριστών	33.848.180			
Μείων : 3. Έξοδα λειτουργίας διάθεσης Μισθικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως	566.849.703			
Μείων ή μείων	373.208.173			
4. Ηιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	17.543.289			
	17.543.289			
Μείων :				
3. Χρεωστικοί τόκοι και συν. Έξοδα	1.090.159			
	1.090.159			
Ολακά απο/τα κέρδη ή ζημιές εκμεταλλεύσεως				
III Πάσων ή Μείων : Έκτακτα απο/τα				
1. Έκτακτα κ' ανόργανα έσοδα	48.515.289			
2. Έκτακτα κέρδη	7.420.500			
4. Έσοδα από προβλεψιμες προηγ. χρήσεων	55.935.789			
Μείων :				
1. Έκτακτα κ' ανόργανα έξοδα	67.312.566			
3. Έξοδα προηγ. χρήσεων	2.340			
4. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	67.314.906			
	-11.379.117			
Οργανικά και έκτακτα απο/τα (κέρδη ή ζημιές)				
Μείων :				
Σύνολο υποβλεπόμενων πάγιων στοιχείων	412.955.126			
Μείων: οι από αυτές ανσωμματομηένες στο λειτουργικό κόστος	412.955.126			
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΑΗ ή ΖΗΜΙΕΣ)				
ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ				
				378.282.186

ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΧΡΗΣΕΩΝ 1994-1995

	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1995	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1994		Ποσά κλειόμενης χρήσης 1994	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
1. Αποτίμησης Αντικειμένων			1. Κεφάλαια		
3. Δικαιώματα χρήσης τίτλων	11.420.000	9.707.000	1. Καταβλημένο	290.000.000	290.000.000
4. Προκαταβ. κτησιών ασπιρ. ακιν.	27.159.000	27.159.000	(14500 μετ. των 2000 δρχ.)	290.000.000	290.000.000
6. Εξοδα μετ'φών & υνυν. συμβολίων					
ποδοσφαιριστών	1.557.704.400	720.964.744	III. Διαφορές αναπροσαρμογής -		
όα Υαπερξία Ποδοσφαιριστών	2.212.982.442	2.212.982.442	Επιχ/σεις επενδύσεων		
	3.809.265.842	3.809.265.842	4. Επιχορηγήσεις από Γενική	1.500.000	1.500.000
			Γραμματεία Αθλητισμού	1.500.000	1.500.000
Η. Ενσώματα Αντικειμήματα					
4. Μηχ/τα - τεχν. εξοπλ.- λοιπός μηχ. εξοπλ.	14.334.639	7.830.496	7. 285.463		
5. Μεταφ. μέσα	15.820.361	14.170.388	13.497.401		
6. Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	105.976.926	67.778.331	14.549.361		
	136.131.926	89.779.215	168.472.909		
			196.519.671		
	3.945.397.768	3.017.165.897	748.600.346		
			3.248.022.856		
ω. Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις					
7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	0	0	6.211.938		
	0	0	13.789.882		
	3.854.800	3.854.800	115.964.121		
	0	0	135.965.941		
	3.945.397.768	928.231.871	748.600.346		
			3.251.507.656		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.945.397.768	3.021.020.697			
	0	0			
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Η. Απαιτήσεις					
1. Πελάτες	6.882.432	0			
11. Χρήσιμες Διόφθοροι	329.164.364	0			
12. Λογαριασμοί δι'αφ. προκ. & πιστώσεων	14.904.023	0			
	10.386.974	0			
	0	0			
	0	0			
	0	0			
	1.209.000	0			
	255.671.230	0			
	10.386.974	0			
	21.079.921	0			
	14.753.475	0			
	68.253.701	0			
	-77.001.858	0			
	-282.831.163	0			
	-359.833.021	0			
	-798.240.770	0			
	38.800.000	0			
	2.251.782.442	0			
	2.449.654.631	0			
	-438.407.749	0			
	-359.833.021	0			
	-798.240.770	0			
	1.745.041.672	0			
	2.381.321.610	0			
	16.541.372	0			
	30.884.000	0			
	25.267.472	0			

IV Διαθέσιμα	350.950.819	267.267.204	6. Λοφολιπτικοί Οργανισμοί	3.962.600	5.483.482
1. Ταμείο	9.769.348	22.368.357	7. Μακροπρ. υποχρ. πλ.πρ. την εποχ. χρήση	0	248.619
2. Καταθέσεις τήκεως & προθεσμίας	141.437.136	44.934.384	11. Πιστωτές Διύφευροι	1.694.061.822	1.168.251.942
	151.206.484	67.302.741	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	1.802.111.519	1.246.676.887
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	502.157.303	334.569.945	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			1. Έσοδα επόμενων χρήσεων	3.870.000	10.660.000
1. Έξοδα επόμενων χρήσεων	2.101.879	387.370	2. Έξοδα χρήσεως δουλεπυμένα	5.286.768	8.271.329
2. Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	31.030.080	60.464.855		9.156.768	18.931.329
	33.131.959	60.852.225			
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.556.309.959	3.646.929.826	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	3.556.309.959	3.646.929.826

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1995	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1994	Ποσά κ.λ. Χρ/ης 1995	Ποσά κ.λ. Χρ/ης 1994
I Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως				
Έσοδα από αγώνες	788.894.951		860.916.037	-438.407.749
Μείον: Έξοδα ποδοσφ. Τμήματος	698.820.127		-359.833.021	
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές)				
εκμεταλλεύσεως	90.074.824		(Ζημιές) χρήσης	-282.831.163
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	471.213.754		Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (ζημιών) προηγ. χρήσεων	-7.452.075
ΣΥΝΟΛΟ	561.288.578		Διαφορές φορολ. ελέγχου προηγ. χρήσεων	
Μείον: 1. Έξοδα διοικ. Λειτουργίας	676.273.833	284.166.084	Σύνολο	-798.240.770
Μείον: 2. Έξοδα δημιουργίας νέων κωδικοποιήσεων	33.849.351		Ζημιές εις νέο	-359.833.021
Μείον: 3. Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	162.110.627			
Μερικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως άλλων ή μείον	-310.945.233			
4. Πιστωτικοί τόκοι και σπινθηρ έσοδα	5.018.599	7.259.021		
Μείον:	5.018.599	7.259.021		
3. Χρημαστικοί τόκοι και συν. Έξοδα	5.186.786	319.085	6.939.936	
Ολικά υπό/πλεον κέρδη ή ζημιές εκμεταλλεύσεως	-311.113.420		66.098.043	
II Πλέον ή Μείον: Έκτακτα αποτεύα				
1. Έκτακτα κ' ανόργανα έσοδα	612.128	3.140.483		
2. Έκτακτα κέρδη	422.400			
4 Έσοδα από προβλέψεις προηγ. Χρήσεων		104.072		
Μείον: 1. Έκτακτα κ' ανόργανα έξοδα	1.034.528	3.244.555		
3. Έξοδα προηγ. Χρήσεων	17.225.550	46.431.743		
4. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	111.103.277	35.500.001		
Οργανικά και έκτακτα αποτεύα (κέρδη ή ζημιές)	-127.294.299	56.846.437	138.778.181	-135.533.626
Μείον: Σύνολο υποβλέσεων παγίων στοιχείων	418.321.745			
Μείον: οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	418.321.745	328.261.846		
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΑΗ ή ΖΗΜΙΕΣ)		328.147.646		114.200
ΧΡΗΣΙΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	-438.407.719			-69.549.783

ΚΑΘΕΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	1994	%	1995	%	1996	%
ΑΓΙΟ						
Ασώματες Ακίνητοποιήσεις	3.187.469.126	87,40	2.970.813.186	83,54	4.080.940.770	76,40
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	60.553.730	1,66	46.352.711	1,30	32.229.868	0,60
Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθ	3.484.800	0,10	3.854.800	0,11	4.128.800	0,08
ΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ						
Απαιτήσεις	267.267.204	7,33	350.950.819	9,87	769.312.913	14,40
Διαθέσιμα	67.302.741	1,85	151.206.484	4,25	453.014.584	8,48
ΕΤΑΒ. ΛΟΓΑΡ. ΕΝΕΡΓ.	60.852.225	1,67	33.131.959	0,93	2.053.625	0,04
ΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.646.929.826	100,00	3.556.309.959	100,00	5.341.680.560	100,00

	1994	%	1995	%	1996	%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Κεφάλαιο	290.000.000	7,95	290.000.000	8,15	290.000.000	5,43
Διαφορές αναπροσαρμογής -	1.500.000	0,04	1.500.000	0,04	1.500.000	0,03
Αποθεματικά Κεφάλαια	2.449.654.631	67,17	2.251.782.442	63,32	3.573.686.818	66,90
Αποτελέσμ. εις νέο	-359.833.021	-9,87	-798.240.770	-22,45	-419.958.584	-7,86
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.246.676.887	34,18	1.802.111.519	50,67	1.876.994.707	35,14
ΕΤΑΒ. ΛΟΓΑΡ. ΠΑΘΗΤ.	18.931.329	0,52	9.156.768	0,26	19.456.619	0,36
ΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	3.646.929.826	100,00	3.556.309.959	100,00	5.341.679.560	100,00

Η κάθετη ανάλυση βοηθάει τον μελετητή να επεξεργαστεί και να καταλάβει με την ορθότητα των ποσοστών την δομή των ισολογισμών. Τι μερίδιο, δηλαδή, από το σύνολο του ενεργητικού ή του παθητικού, κατέχει το κάθε στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού. Στην ανάλυση του Παναθηναϊκού, είναι προφανές και τα τρία χρόνια, ότι το μεγαλύτερο μερίδιο του ενεργητικού το κατέχουν τα κονδύλια των ασώματων ακίνητοποιήσεων (87,4 83,5 κ' 76,4). Αυτό γιατί τα κονδύλια των ασώματων ακίνητοποιήσεων περιλαμβάνουν τα ποσά της αξίας των ποδοσφαιριστών δηλαδή και την καθαίρετη αποτίμηση της επιτροπής της ΕΠΑΕ που αναφέραμε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Επίσης, στο παθητικό το μεγαλύτερο μέρος του είναι το κονδύλι των αποθεματικών κεφαλαίων δηλαδή ο λογαριασμός του παθητικού που κινείται παράλληλα με το λογαριασμό που χρεώνεται η υπεραξία του ποδοσφαιριστή. Ακόμα αν αναλογιστούμε ότι τα αποθεματικά κεφάλαια είναι πλασματικά το επόμενο υψηλό ποσοστό είναι των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων με 34%,50% κ' 35% δηλαδή η χρηματοδότηση του Παναθηναϊκού γίνεται κανονικά από ξένα κεφάλαια.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	1994	%	1995	%	1996	%
ΑΓΙΟ						
Ασώματες Ακινήτοποιήσεις	3.187.469.126	100	2.970.813.186	-6,80	4.080.940.770	-2,54
Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις	60.553.730	100	46.352.711	-23,45	32.229.868	7,15
Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθ	3.484.800	100	3.854.800	10,62	4.128.800	0,75
ΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ						
Απαιτήσεις	267.267.204	100	350.950.819	31,31	769.312.913	37,33
Διαθέσιμα	67.302.741	100	151.206.484	124,67	453.014.584	248,83
ΕΤΑΒ. ΛΟΓΑΡ. ΕΝΕΡΓ.	60.852.225	100	33.131.959	-45,55	2.053.625	42,73
ΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.646.929.826	100	3.556.309.959	-2,48	5.341.680.560	-1,25

ΛΑΘΗΤΙΚΟ	1994	%	1995	%	1996	%
ΜΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Κεφάλαιο	290.000.000	100	290.000.000	0	290.000.000	0
Διαφορές αναπροσαρμογής -	1.500.000	100	1.500.000	0	1.500.000	0
Αποθεματικά Κεφάλαια	2.449.654.631	100	2.251.782.442	-8,08	3.573.686.818	-4,74
Αποτελέσμ. εις νέο	-359.833.021	100	-798.240.770	121,84	-419.958.584	-57,74
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Γ Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.246.676.887	100	1.802.111.519	44,55	1.876.994.707	1,85
ΕΤΑΒ. ΛΟΓΑΡ. ΠΑΘΗΤ.	18.931.329	100	9.156.768	-51,63	19.456.619	-58,08
ΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	3.646.929.826	100	3.556.309.959	-2,48	5.341.679.560	-1,25

Η οριζόντια ανάλυση έχει γίνει με την μέθοδο του κινητού έτους βάσης. Η οριζόντια ανάλυση βοηθά τον μελετητή να εντοπίσει τις μεταβολές των στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων από χρόνο σε χρόνο. Έτσι σε περίπτωση μη ευνοϊκής εξέλιξης μπορεί να εντοπιστεί η αιτία του κακού. Τώρα στην περίπτωση μας η ανάλυση του ενεργητικού και του παθητικού του Παναθηναϊκού εμφανίζει τα εξής αξιοπρόσεκτα στοιχεία :

Το ενεργητικό τα διαθέσιμα παρουσιάζουν σημαντική αύξηση από χρόνο σε χρόνο έτσι το 1995 η αύξηση σε σχέση με το 1994 ήταν 124% ενώ το 1996 σε σχέση με το 1995 η αύξηση ήταν 249%. Ο λόγος που εντοπίζεται αυτή η μεταβολή είναι πιθανότατα η αύξηση των εσόδων της ομάδας από την συμμετοχή της στο champions league.

Το παθητικό τα αποτελέσματα εις νέο, στην περίπτωση μας οι ζημιές, το 1995 αυξήθηκαν κατά 124% σε σχέση με το 1994 ενώ το 1996 μειώθηκε κατά 58% σε σχέση με το 1995.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ΣΦΟΠ ΠΑΕ

ΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΗΣΗΣ 1996

	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1996				
	Λξία Κτήσης	Αποσβέσεις	Αναπ. Λξία		Ποσά κλειόμενης χρήσης 1996
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
<i>I. Απώματες Ακινήτοποιήσεις</i>					
1. Λοιπά έξοδα εγκατάστασης	1.962.850	1.114.099	848.751		5.193.870.000
5. Λοιπές ασώματες ακινήτοποιήσεις	11.000.000	10.999.999	1		5.193.870.000
	12.962.850	12.114.098	848.752		
<i>II. Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις</i>					
3. Κτίρια & Τεχνικά Έργα	12.979.791	1.471.236	11.508.555		-442.776.394
4. Μηχ/τα - τεχν. εγκατ.-λοπός μηχ. εξοπλ.	5.099.912	3.925.823	1.174.089		-8.130.159.767
5. Μεταφ. μέσα	82.536.678	74.606.628	7.930.050		-8.572.936.161
6. Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	304.033.172	204.463.416	99.569.756		
7. Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολ.	1.945.717.967	1.030.755.821	914.962.146		3.721.795
8. Λξίες μεταγραφής ποδοσφαιριστών	2.350.367.520	1.315.222.924	1.035.144.596		1.500.000
	2.363.330.370	1.327.337.022	1.035.993.348		5.221.795
Σύνολο Ακινήτοποιήσεων					-3.373.844.366
<i>III. Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις</i>					
7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			5.283.649		5.857.000
			1.041.276.997		193.141.500
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					198.998.500
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
<i>I. Αποβήματα</i>					
4. Ανάλοιπα υλικά			11.260.075		
5. Προκαταβολές για αγοράς αποθεμάτων			0		36.674.169
Σύνολο			11.260.075		54.160.544
Ε. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
<i>II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</i>					
1. Προμηθευτές					
2. Γραμμάτια πληρωτέα					
2α. Εταιργές πληρωτέες					
Β. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΞΕΘΑΛ					
1. Προβλέψεις για αποζημίωση προσαφτικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία					5.857.000
2. Λοιπές προβλέψεις					193.141.500
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
<i>II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</i>					
1. Προμηθευτές					
2. Γραμμάτια πληρωτέα					
2α. Εταιργές πληρωτέες					

<i>III Απατήσεις</i>					
3. Γραμμάτια εισπρα. σε καθυστέρηση		7.917.156			1.398.757.926
3α. Επιταγές εισπρακτέες		90.467.112			7.304.900
8. Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων		20.000.000			2.463.244.361
10. Επισφάλις - επιδικοί πελάτες και χρεώστες	1.070.694.734				1.739.477.116
Μειών : Προβλέψεις	344.386.101				5.699.619.016
11. Χρεώστες Διέφοροι		726.308.633			
12. Λογαριασμοί διηγ. προκατ. & πιστώσεων		551.815.741			
		10.879.505			12.317.042
		1.407.388.147			
<i>IV Διαθέσιμα</i>					
1. Ταμείο		31.355.473			
2. Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας		20.058.654			
		51.414.127			
		1.470.062.349			
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					
1. Εξοδα επίφορων χρήσεων		17.223.121			
3. Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικών		8.527.725			
		25.750.846			
		2.537.090.192			2.537.090.192
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΣΤΙΚΟΙ					
4. Υπεραξία ποδοσφαιριστών		1.649.604.533			1.649.604.533
- Λοιποί λογαριασμοί τάξεως		2.945.874.047			2.945.874.047
		4.595.478.580			4.595.478.580

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Καθαρά αποτελέσματα (Ζημιές) χρήσης
 Πλέον : Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (Ζημιών) προηγ. χρήσεων
 Ζημιές εις νέο

1.379.303.428
 2.181.724.336
 -802.420.908
 493.316.914
 -309.103.994
 494.022.209
 -803.126.203

Καθαρά αποτελέσματα (Ζημιές) χρήσης
 Πλέον : Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (Ζημιών) προηγ. χρήσεων
 Ζημιές εις νέο

1.379.303.428
 2.181.724.336
 -802.420.908
 493.316.914
 -309.103.994
 494.022.209
 -803.126.203

Καθαρά αποτελέσματα (Ζημιές) χρήσης
 Πλέον : Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (Ζημιών) προηγ. χρήσεων
 Ζημιές εις νέο

1.379.303.428
 2.181.724.336
 -802.420.908
 493.316.914
 -309.103.994
 494.022.209
 -803.126.203

Καθαρά αποτελέσματα (Ζημιές) χρήσης
 Πλέον : Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (Ζημιών) προηγ. χρήσεων
 Ζημιές εις νέο

1.379.303.428
 2.181.724.336
 -802.420.908
 493.316.914
 -309.103.994
 494.022.209
 -803.126.203

Καθαρά αποτελέσματα (Ζημιές) χρήσης
 Πλέον : Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (Ζημιών) προηγ. χρήσεων
 Ζημιές εις νέο

1.379.303.428
 2.181.724.336
 -802.420.908
 493.316.914
 -309.103.994
 494.022.209
 -803.126.203

Καθαρά αποτελέσματα (Ζημιές) χρήσης
 Πλέον : Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (Ζημιών) προηγ. χρήσεων
 Ζημιές εις νέο

1.379.303.428
 2.181.724.336
 -802.420.908
 493.316.914
 -309.103.994
 494.022.209
 -803.126.203

Καθαρά αποτελέσματα (Ζημιές) χρήσης
 Πλέον : Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (Ζημιών) προηγ. χρήσεων
 Ζημιές εις νέο

1.379.303.428
 2.181.724.336
 -802.420.908
 493.316.914
 -309.103.994
 494.022.209
 -803.126.203

Καθαρά αποτελέσματα (Ζημιές) χρήσης
 Πλέον : Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (Ζημιών) προηγ. χρήσεων
 Ζημιές εις νέο

1.379.303.428
 2.181.724.336
 -802.420.908
 493.316.914
 -309.103.994
 494.022.209
 -803.126.203

Καθαρά αποτελέσματα (Ζημιές) χρήσης
 Πλέον : Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (Ζημιών) προηγ. χρήσεων
 Ζημιές εις νέο

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1995		Ποσά κλειόμενης χρήσης 1994		Ποσά κλειόμενης χρήσης 1995	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1994
	Αξία Κτήσης	Αποβέσεις	Αξία Κτήσης	Αποβέσεις		
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
<i>Ι. Ακίνητα</i>						
1. Λοιπά έξοδα εγκατάστασης	919.000	525.250	393.750	0	0	0
5. Λοιπές ασφάλτες ακινήτων	11.000.000	10.999.999	11.000.000	10.999.999	1	1
	11.919.000	11.525.249	393.751	10.999.999	1	1
<i>ΙΙ. Ενσώματα Ακινήματα</i>						
4. Μηχ/τα - τεχν. εγκατ.-λοκός μηχ. εξοπλ.	5.041.912	3.639.418	1.402.494	3.416.199	99.713	99.713
5. Μεταφ. μέσων	87.173.998	69.768.192	17.405.806	65.976.348	28.955.676	28.955.676
6. Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	267.621.212	168.542.389	99.078.823	142.155.633	73.612.989	73.612.989
7. Ακινήτοκτησης υπό εκτέλεση και προκαταβολ.	40.800.000	40.800.000	40.800.000	35.504.500	35.504.500	35.504.500
8. Αξίες μετεμφυής εκδοσιοκρασιών	3.059.726.831	1.037.992.730	2.021.734.101	607.700.491	1.121.611.421	1.121.611.421
	3.460.363.953	1.279.942.729	2.180.421.224	819.248.671	1.259.784.299	1.259.784.299
	3.472.282.953	1.291.467.978	2.180.814.975	830.248.670	1.259.784.300	1.259.784.300
Σύνολο Ακινήτων						
<i>ΙΙΙ. Σημαντές & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις</i>						
7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις		4.867.125		4.075.125		
		2.185.682.100		1.263.859.425		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
<i>Ι. Αποθέματα</i>						
4. Αποθέματα τραπεζών		8.510.021		7.202.071		
5. Προκαταβολές για αγοράς αποθεμάτων		2.430.255				
		10.940.276		7.202.071		
Σύνολο						
<i>ΙΙ. Απαιτήσεις</i>						
3. Γραμμάτιο πληρ σε καθυστερήσει		8.167.156		7.300.000		
Β. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΈΞΟΔΑ						
1. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία		5.857.000		5.857.000		5.857.000
2. Λοιπές προβλέψεις				238.065.868		201.312.058
				243.922.868		207.169.058
Σύνολο ίδιων κεφαλαίων				-4.124.937.972		-4.700.988.603
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
<i>ΙΙ. Ημερησίως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις</i>						
1. Προμηθευτές		56.442.500		56.442.500		110.785.950
2. Γραμμάτια πληρωτέα		36.674.169		36.674.169		27.994.169
2α. Επταήμερες πληρωτέες		63.739.576		63.739.576		115.967.281
5. Υποχρεώσεις από φόρους & τέλη		2.221.363.539		2.221.363.539		2.352.139.606

3α. Εισαγές εισπρακτές	46.892.201								19.800.619
8. Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων	20.000.000							9.634.000	2.716.968.805
10. Επισφαλείς - επίδικοι πελάτες και χρεώστες	1.067.556.303							2.935.878.646	
Μείων : Προβλέψεις	344.386.101	865.678.761						2.097.077.116	1.902.083.821
11. Χρεώστες Διαφορών	468.154.291	344.386.101						7.420.809.546	7.245.740.253
12. Λογαριασμοί διαγ. προκατ. & κιστώσεων	8.458.588								
Η' Διαθέσιμα	1.274.842.438							8.527.725	9.375.049
1. Ταμείο	356.286								
2. Καταθέσεις όψεως & προβλεπής	48.281.322								
	48.637.608								
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.334.420.322								
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ									
1. Εξόδα επίομενων χρήσεων	28.219.745								
3. Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού	28.219.745								
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.548.322.167							3.548.322.167	2.761.295.757
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ									
2. Χρεωστ. λογ. εγγ. κ' εμπρ. ασφαλ.	1.459.548.192							220.000.000	220.000.000
4. Υπερξεία ποδοσφαιριστών	2.945.874.047							1.459.548.192	1.294.410.186
- Λοιποί λογαριασμοί τόξεως	4.405.422.239							2.945.874.047	2.945.874.047
								4.405.422.239	4.460.284.233

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΦΕΡΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ

	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1994	Ποσά 1995	Ποσά 1994	Ποσά 1995
I Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως				
Κύκλος εργασιών (Έσοδα από αγώνες)	1.119.782.383		857.280.135	-1.137.524.798
Μείων : Έξοδα ποδοσφ. τμήματος	1.859.177.380		1.535.551.453	-6.206.300.600
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως	-739.394.997		-678.271.318	0
Πλέον : Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	390.074.070		317.685.537	
ΣΥΝΟΛΟ	-349.320.927		-360.585.781	
Μείων : 1. Έξοδα διοικ. λειτουργίας	375.948.286		337.528.232	
Μερικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως	-725.269.213		-698.114.013	
Πλέον :				
4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	5.720.070	5.533.580		
Μείων :				
3. Χρηστικοί τόκοι και συν. έξοδα	8.656.416	17.988.526	-12.454.946	
Ολικά συν/τα κέρδη ή ζημιές εκμεταλλεύσεως	-728.205.559		-710.568.959	
II Πλέον ή Μείων : Έκτακτα αποτί/τα				
1. Έκτακτα ε' ανόργανα έσοδα	36.725.947	13.797.916		
2. Έκτακτα κέρδη	24.432.701	26.724.314		
4. Έσοδα προηγ. χρήσεων	13.753.794	150.447.059		
	74.912.442	190.969.289		
Μείων :				
1. Έκτακτα ε' ανόργανα έξοδα	67.677.367	22.539.829		
2. Έκτακτες Ζημιές	3.324.890	77.242.091		
3. Έξοδα προηγ. χρήσεων	29.093.840	516.380.198		
4. Προβλ. για εκτ. κινδύνους	100.096.097	1.763.010	617.925.128	-426.955.839
Οργανικά και έκτακτα αποτί/τα (κέρδη ή ζημιές)	-753.389.214		-1.137.524.798	
Μείων :				
Σύνολο αποσβέσεων πηγών στοιχείων	1.029.614.247	783.404.571		
Μείων: οι από αυτές αναμειωμένες στο λειτουργικό κόστος	1.029.614.247	783.404.571		
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΗ ή ΖΗΜΙΕΣ)				
ΧΡΗΣΙΔΕΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	-753.389.214		-1.137.524.798	

ΚΑΘΕΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	1994	%	1995	%	1996	%
ΑΓΙΟ						
Ασώματες Ακίνητοποιήσεις	1	0,00	393.751	0,01	848.752	0,03
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	1.259.784.299	45,62	2.180.421.224	61,45	1.035.144.596	40,80
Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθ	4.075.125	0,15	4.867.125	0,14	5.283.649	0,21
ΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ						
Αποθέματα	7.202.071	0,26	10.940.276	0,31	11.260.075	0,44
Απαιτήσεις	1.353.795.425	49,03	1.274.842.438	35,93	1.407.388.147	55,47
Διαθέσιμα	117.696.644	4,26	48.637.608	1,37	51.414.127	2,03
ΕΤΑΒ. ΛΟΓΑΡ. ΕΝΕΡΓ.	18.742.192	0,68	28.219.745	0,80	25.750.846	1,01
ΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.761.295.757	100,00	3.548.322.167	100,00	2.537.090.192	100,00

ΑΘΗΤΙΚΟ	1994	%	1995	%	1996	%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Μετοχικό Κεφάλαιο	2.637.615.000	95,52	4.000.000.000	112,73	5.193.870.000	204,72
Αποτελέσμ. εις νέο	-7.343.825.398	-265,96	-8.130.159.767	-229,13	-8.572.936.161	-337,90
Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου	5.221.795	0,19	5.221.795	0,15	5.221.795	0,21
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΈΞΟΔΑ						
Αποβλέψεις	207.169.058	7,50	243.922.868	6,87	198.998.500	7,84
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.245.740.253	262,40	7.420.809.546	209,14	5.699.619.016	224,65
ΕΤΑΒ. ΛΟΓΑΡ. ΠΑΘΗΤ.	9.375.049	0,34	8.527.725	0,24	12.317.042	0,49
ΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.761.295.757	100,00	3.548.322.167	100,00	2.537.090.192	100,00

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	1994	%	1995	%	1996	%
ΑΓΙΟ						
Ασώματες Ακίνητοποιήσεις	1	100	393.751	39.375.000,	848.752	45.499.984,
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	1.259.784.299	100	2.180.421.224	73,08	1.035.144.596	-38,39
Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθ	4.075.125	100	4.867.125	19,43	5.283.649	1,66
ΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ						
Αποθέματα	7.202.071	100	10.940.276	51,90	11.260.075	1,52
Απαιτήσεις	1.353.795.425	100	1.274.842.438	-5,83	1.407.388.147	-0,61
Διαθέσιμα	117.696.644	100	48.637.608	-58,68	51.414.127	-3,35
ΕΤΑΒ. ΛΟΓΑΡ. ΕΝΕΡΓ.	18.742.192	100	28.219.745	50,57	25.750.846	-4,42
ΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.761.295.757	100	3.548.322.167	28,50	2.537.090.192	-8,12

	1994	%	1995	%	1996	%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Μετοχικό Κεφάλαιο	2.637.615.000	100	4.000.000.000	51,65	5.193.870.000	15,42
Αποτελέσμ. εις νέο	-7.343.825.398	100	-8.130.159.767	10,71	-8.572.936.161	0,58
Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου	5.221.795	100	5.221.795	0,00	5.221.795	0,00
Αποβλέψεις για κινδ. και έξοδα	207.169.058	100	243.922.868	17,74	198.998.500	-3,27
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.245.740.253	100	7.420.809.546	2,42	5.699.619.016	-0,56
ΕΤΑΒ. ΛΟΓΑΡ. ΠΑΘΗΤ.	9.375.049	100	8.527.725	-9,04	12.317.042	-4,02
ΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.761.295.757	100	3.548.322.167	28,50	2.537.090.192	-8,12

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1995		Ποσά κλειόμενης χρήσης 1994		Ποσά κλειόμενης χρήσης 1995	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1994
	Αξία Κτήσης	Αποβέσεις	Αξία Κτήσης	Αποβέσεις		
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ι. Ανάμικτες Ακινήτοιμησις						
3. Δικαιώμα Χρήσης τίτλου	35.000.000		35.000.000	35.000.000	350.000.000	350.000.000
4. Προκαταβολές κτήσεως υαμίτων ακινήτων	112.224.414		206.060.764	206.060.764	350.000.000	650.000.000
6. Διαπίπες μεταπρ. - αναμείως. συμβολ. ποδοσφ.	1.898.997.861	1.379.572.799	1.472.776.563	868.106.605	700.000.000	1.000.000.000
	2.046.222.275	1.379.572.799	1.713.837.327	868.106.605		
II. Ενυαμίτες Ακινήτοιμησις						
3α. Εγκαταστάσις και ακίνητα τρίτων	121.035.755	47.091.527	121.035.755	35.922.813		
4. Μηχ/τα - τεχν. εργατ. σε ακίνητα τρίτων	44.931.613	12.460.555	33.724.613	7.262.154	112.966.529	119.710.579
5. Μεταπρ. Μέσα	18.493.402	5.802.542	18.493.402	3.814.234		
6. Έπιπλα & λοιπές εξοπλισμύς	118.928.484	63.020.430	107.606.296	43.837.452		
7α. Εγκαταστάσις υπό εκτέλεση σε ακίνητα τρίτων	14.329.195	14.329.195	16.531.553	16.531.553	-114.290.020	-118.102.046
	317.718.449	128.375.054	297.391.619	90.836.653	-1.096.701.896	-978.599.850
Σύνολο Ακινήτοιμησιων	2.363.940.724	1.507.947.853	2.011.228.946	958.943.258	-1.210.991.916	-1.096.701.896
III. Συμμετοχίς & άλλες μακροπρόθεσιμες χρηματοοικονομικές απαιτήσις					-398.025.387	23.008.683
7. Λοιπές μακροπρόθεσιμες απαιτήσις						
	4.456.104		4.136.104			
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	860.448.975		1.056.421.792		14.691.498	10.894.042
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
II. Απαιτήσις						
1. Πελάτις	34.457.229		30.274.354		14.691.498	10.894.042
3. Γραμμάτια σε κυλιωτέριση	600.000		600.000		14.691.498	10.894.042
4. Κεφάλαια εισπρ. στην επόμενη χρήση	350.000.000		628.476.230			
					79.961.752	147.702.160
					85.138.079	86.850.686

8. Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων	29.054.049	29.054.049	2. Γρομιάται πληρωτέα	32.472.000	38.222.000
10. Επισφαλείς - επίδοχοι πελάτες και χρεώματες	101.104.691	88.575.178	2α. Επιστάγες πληρωτέες	26.000.000	17.933.177
11. Χρεώματες Διείσφοροι	308.929.932	251.025.410	5. Υποχρεώσεις από φόρους τέλη	392.364.336	292.211.960
12. Λογαριασμοί διαχ. προκ. & πιστώσεων	177.156.810	15.619.218	6. Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	27.885.584	61.829.379
Β. Ισοδύναμα	1.001.302.711	1.043.624.439	7. Μικροαπρόβλεπτες Υποχρεώσεις		
1. Τομείο	109.383	65.620.769	πληρωτέες στην επίομένη χρήση	67.740.408	91.075.231
3. Καταθέσεις όψεως	150.915.931	26.123.766	11. Πιστωτές Διείσφοροι	1.454.129.207	932.226.547
	151.025.314	91.744.535	11α. Υποχρεώσ. από μεταγρ. αναν. συμβολαίων ποδοσφ.	311.717.152	485.432.865
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚ. ΠΡΟΦΟΡΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.152.328.025	1.135.368.974		2.397.446.766	2.005.781.845
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		
1. Έξοδα επίομένων χρήσεων	81.297.629	141.875.964	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		
			1. Έσοδα επίομένων χρήσεων	0	146.280.000
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.094.074.629	2.333.666.730	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.094.074.629	2.333.666.730
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ			ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ		
2. Χρεωστικοί λογαριασμοί εργοτήσεων & επεξηγήσεων ασφαλείων	2.000.000	2.000.000	2. Πιστωτικοί λογαριασμοί εργοτήσεων	2.000.000	2.000.000
	2.000.000	2.000.000		2.000.000	2.000.000

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ **ΒΙΝΥΚΑΣ ΑΝΑΘΕΤΗΣ ΑΙΟΛΙΩΝ**

	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1995	Ποσά κλειόμενης χρήσης 1994	Π. κλι/ς 19/5/95	Π. κλι/ς 19/5/94
I Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως				
Κύκλος εργασιών (Έσοδα από πωλές)	1.012.591.224	885.620.541	-91.916.314	-118.102.046
Μείον : Έξοδα ποδοσφ. Τμήματος	1.472.590.083	1.054.741.330	22.373.706	0
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως	-459.998.859	-169.120.789	-69.542.608	-118.102.046
Πλέον : Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	864.117.958	333.468.732	-69.542.608	-118.102.046
ΣΥΝΟΛΟ	404.119.099	164.347.943	-69.542.608	-118.102.046
Μείον : I. Έξοδα διοικ. Λειτουργίας	252.164.144	234.635.142		
Μερικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως	151.954.955	-70.287.199		
Μείον :				
3. Χρημαστικοί τόκοι και συν. Έξοδα	2.817.682	2.689.268		
Ολικά από/τα κέρδη ή ζημιές εκμεταλλεύσεως	149.137.273	-72.976.467		
II Πλέον ή Μείον : Έκτακτα αποτε/τα				
I. Έκτακτα κ' ανόργανα έσοδα	40.073.307	64.089.267		
4. Έσοδα προηγ. χρήσεων	40.073.307	172.764		
Μείον :				
1. Έκτακτα κ' ανόργανα έξοδα	201.088.418	42.899.598		
3. Έξοδα προηγ. χρήσεων	80.038.476	66.488.012		
Οργανικό και έκτακτα αποτε/τα (κέρδη ή ζημιές)	-91.916.314	-118.102.046		
Μείον :				
Σύνολο αποσβέσεων πάγιων στοιχείων	586.022.922	403.284.994		
Μείον: οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	586.022.922	403.284.994		
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΗ ή ΖΗΜΙΕΣ)				
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΡΟ-ΦΟΡΩΝ	-91.916.314	-118.102.046		

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Ποσά κλειόμενης χρήσης 1996

Ποσά κλειόμενης χρήσης 1996

Αξία Κτίσης	Αποσβέσεις	Αναπ. Αξία	
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
<i>I Ανώματες Ακινήτοποιήσεις</i>			
3. Δικαιώμα χρήσης τίτλου	35.000.000	35.000.000	
4. Προκαταβολές κτίσεως ασώματων ακινήτων.	186.528.814	186.528.814	1.557.000.000
6. Δαπάνες μεταγρ. - ανανέωσ. συμβολ. ποδοσφ.	1.721.187.173	1.228.224.485	1.557.000.000
	1.942.715.987	1.228.224.485	107.125
II Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις			
3α. Εγκαταστάσεις και ακίνητα τρίτων	281.684.541	69.999.927	0
4. Μηχ/τα - τεχν. εγκατ. σε ακίνητα τρίτων	47.857.413	17.844.413	211.684.614
5. Μεταφ. μέσα	26.436.502	8.272.591	30.013.000
6. Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	159.597.028	87.101.643	18.163.911
7α. Εγκαταστάσεις υπό εκτέλεση σε ακίνητα τρίτων	22.038.170	22.038.170	72.495.385
	537.613.654	183.218.574	22.038.170
	2.480.329.641	1.411.443.059	354.395.080
Σύνολο Ακινήτοποιήσεων			
<i>iii Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις</i>			
7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			7.386.104
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
			1.076.272.686
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
<i>II Απαιτήσεις</i>			
1. Πελάτες		112.009.025	
3. Γραμμάτια σε καθυστέρηση		600.000	
3α. Επιταγές Εισπρακτές		182.000.000	
			123.388.726
			5.000.000
			7.500.000
			114.065.365
Α. ΔΙΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
<i>I Μετοχικό Κεφάλαιο</i>			
1. Καταβλημένο (389.250 μετ. των 4.000 δρχ.)			1.557.000.000
II Διαφορά από έκδ. μετ. υπέρ το έργο			
III Διαφορές Αναπροσαρμογής			
<i>Επιχορηγήσεις επενδύσεων</i>			
3. Επιχορηγήσεις επενδύσεων			103.805.295
<i>Παγίου ενεργητικών</i>			
V Αποτελέσμη. εις νέο			
Υπόλοιπο ζημιών χρήσεων εις νέο			-935.004.661
Υπόλοιπο ζημιών προηγ. χρήσεων			-1.210.991.916
			-2.145.996.577
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων			
			-485.084.157
Β. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΑΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΈΞΟΔΑ			
<i>I. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού</i>			
λόγω εξόδου από την υπηρεσία			14.691.498
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
<i>II Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</i>			
1. Προμηθευτές			123.388.726
2. Γραμμάτια πληρωτέα			5.000.000
2α. Επιταγές πληρωτέες			7.500.000
3. Τραπεζ. λογ/σμοί βραχυπρόθεσμων υποχρ.			114.065.365

8. Δεσμευμένοι λογαρασμοί καταθέσεων	3.654.049	609.630.039
10. Επισφάλις - επίδοκι πελάτες και χρεώστες	156.905.816	47.630.862
11. Χρεώστες Διάφοροι	320.336.794	932.125.776
12. Λογαριασμοί διαχ. προκατ. & πιστώσεων	19.037.624	
	794.543.308	243.140.552
Π' Αναθήματα		2.082.481.320
1. Υπόμνημα	44.537.823	2.082.481.320
3. Καταθέσεις όψεως	1.412.799	
	45.950.622	
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	840.493.930	486.729.975
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		
1. Εξόδα επόμενων χρήσεων	182.052.020	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.098.818.636	2.098.818.636

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟ ΠΕΛΗΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	1.012.521.562	Καθαρά αποτελέσματα (Ζημιές) χρήσης	-935.004.661
Κύκλος εργασιών (Έσοδα από αγώνες)		ΣΥΝΟΛΟ	-935.004.661
Μειών : Έξοδα ποδοσφ. τμήματος	1.702.897.776	Ζημιές εις νέο	-935.004.661

Μικτά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως	-690.376.214
Πλέον : Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	366.578.191
ΣΥΝΟΛΟ	-323.798.023
Μειών : 1. Έξοδα διοικ. λειτουργίας	493.029.101
Μερικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως	-816.827.124
Μειών :	
3. Χρωστικοί τόκοι και συν. έξοδα	43.040.547
	43.040.547

Ολικά αποτ/τα κέρδη ή ζημιές εκμεταλλεύσεως	-859.867.671
Η Πλέον ή Μειών : Έκτακτα αποτ/τα	
1. Έκτακτα κ' ανόργανα έσοδα	9.161.234
4. Έσοδα προηγ. χρήσεων	31.054.541
	40.215.775

Μειών :	
1. Έκτακτα κ' ανόργανα έξοδα	70.245.073
3. Έξοδα προηγ. χρήσεων	45.107.692
	115.352.765
Οργανικά και έκτακτα αποτ/τα (κέρδη ή ζημιές)	75.136.990
Μειών :	-935.004.661

Σύνολο αποσβέσεων πάγιων στοιχείων	697.723.861
Μειών: οι από αυτές ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος	697.723.861
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΑΗ ή ΖΗΜΙΕΣ)	
ΧΡΗΣΙΜΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	-935.004.661

ΚΑΘΕΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Ε.Κ.	1994	%	1995	%	1996	%
ΑΓΙΟ						
Ασώματες Ακίνητοποιήσεις	845.730.722	36,24	666.649.476	49,96	714.491.502	34,04
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	206.554.966	8,85	189.343.395	14,19	354.395.080	16,89
Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθ	4.136.104	0,18	4.456.104	0,33	7.386.104	0,35
ΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ						
Απαιτήσεις	1.043.624.439	44,72	1.001.302.711	75,04	794.543.308	37,86
Διαθέσιμα	91.744.535	3,93	151.025.314	11,32	45.950.622	2,19
ΕΤΑΒ. ΛΟΓΑΡ. ΕΝΕΡΓ.	141.875.964	6,08	81.297.629	6,09	182.052.020	8,67
ΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.333.666.730	100,00	1.334.420.322	100,00	2.098.818.636	100,00

	1994	%	1995	%	1996	%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Κεφάλαιο	1.000.000.000	42,85	700.000.000	33,43	1.557.000.000	74,18
Διαφορά από έκδ. μετ. υπ. αργίου					107.125	
Διαφορές αναπροσαρμογής -	119.710.579	5,13	112.966.529	5,39	103.805.295	4,95
Αποτελέσμ. εις νέο	-1.096.701.896	-47,00	-1.210.991.916	-57,83	-2.145.996.577	
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΑΓ' ΕΞΟΔΑ	10.894.042	0,47	14.691.498	0,70	14.691.498	0,70
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	147.702.160	6,33	79.961.752	3,82		0,00
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.005.781.845	85,95	2.397.446.766	114,49	2.082.481.320	99,22
ΕΤΑΒ. ΛΟΓΑΡ. ΠΑΘΗΤ.	146.180.000	6,26	0	0,00	486.729.975	23,19
ΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.333.566.730	100,00	2.094.074.629	100,00	2.098.818.636	100,00

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ

Ε.Κ.	1994	%	1995	%	1996	%
ΑΓΙΟ						
Ασώματες Ακίνητοποιήσεις	845.730.722	100	666.649.476	-21,17	714.491.502	-1,52
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	206.554.966	100	189.343.395	-8,33	354.395.080	-7,26
Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθ	4.136.104	100	4.456.104	7,74	7.386.104	5,09
ΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ						
Απαιτήσεις	1.043.624.439	100	1.001.302.711	-4,06	794.543.308	0,84
Διαθέσιμα	91.744.535	100	151.025.314	64,62	45.950.622	-44,96
ΕΤΑΒ. ΛΟΓΑΡ. ΕΝΕΡΓ.	141.875.964	100	81.297.629	-42,70	182.052.020	-52,92
ΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.333.666.730	100	1.334.420.322	-42,82	2.098.818.636	-24,53

	1994	%	1995	%	1996	%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Κεφάλαιο	1.000.000.000	100	700.000.000	-30,00	1.557.000.000	-36,73
Διαφορά από έκδ. μετ. υπ. αργίου	0	0	0	0,00	107.125	
Διαφορές αναπροσαρμογής -	119.710.579	100	112.966.529	-5,63	103.805.295	0,46
Αποτελέσμ. εις νέο	-1.096.701.896	100	-1.210.991.916	10,42	-2.145.996.577	8,05
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΑΓ' ΕΞΟΔΑ	10.894.042	100	14.691.498	34,86	14.691.498	0,00
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	147.702.160	100	79.961.752	-45,86		45,86
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.005.781.845	100	2.397.446.766	19,53	2.082.481.320	-2,57
ΕΤΑΒ. ΛΟΓΑΡ. ΠΑΘΗΤ.	146.180.000	100	0	-100,00	486.729.975	
ΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.333.566.730	100	2.094.074.629	-10,26	2.098.818.636	-0,02

Τελειώνοντας με τις κάθετες και οριζόντιες αναλύσεις, θα αναφέρουμε μερικά κόλπα για τις αναλύσεις των Π.Α.Ε. Ολυμπιακού και Α.Ε.Κ. Πρώτα - πρώτα η κάθετη ανάλυση του Ολυμπιακού παρουσιάζει μεγάλα κονδύλια στις ενσώματες ακινητοποιήσεις σε αντίθεση με του Παναθηναϊκού και της Α.Ε.Κ. που τα μεγάλα κονδύλια είναι στις ενσώματες ακινητοποιήσεις. Αυτό γιατί ο Ολυμπιακός όπως αναφέραμε και στην αρχή του βιβλίου κεφαλαίου τις μεταγραφές και την αποτίμηση των ποδοσφαιριστών την εμφανίζει στις ενσώματες ακινητοποιήσεις. Επίσης η οριζόντια ανάλυση του Ολυμπιακού μας δείχνει ότι το Μετοχικό Κεφάλαιο αυξήθηκε το 1995 κατά 51% σε σχέση με το 1994 και το 1996 κατά 15% σε σχέση με το 1995. Το αξιοσημείωτο στην κάθετη ανάλυση της Α.Ε.Κ. είναι το υψηλό ποσοστό 75% που κατέχουν οι απαιτήσεις στο σύνολο του ενεργητικού. Αυτό εξηγείται γιατί σε λογαριασμό απαιτήσεων (33,04) είναι καταχωρημένη το φειλόμενο κεφάλαιο που είναι απαιτητό την επόμενη χρήση.

3.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

3.2.1. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού μετρά την απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης, καθώς και των επιμέρους τμημάτων αυτής. Ο αριθμοδείκτης αυτός βρίσκεται αν διαιρέσουμε το σύνολο των λειτουργικών αποτελεσμάτων της χρήσης με το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων (ενεργητικό).

$$= 100 \times \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Εκμεταλλεύσεως}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Ο υπολογισμός του αριθμοδείκτη αυτού επιτρέπει :

- Τη σύγκριση της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης με την αποδοτικότητα άλλων μορφών επενδύσεων, καθώς και την άλλων επιχειρήσεων του ίδιου περίπου βαθμού κινδύνου.

Την παρακολούθηση της αποδοτικότητας διαχρονικά και την σύγκριση της με τα αντίστοιχα μεγέθη άλλων ομοειδών επιχειρήσεων ή με το μέσο όρο του κλάδου όπου ανήκει η επιχείρηση.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τον αριθμοδείκτη ανά ομάδα και κατά έτος.

**ΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ**

	ΠΑΟ 1994	ΠΑΟ 1995	ΠΑΟ 1996
ΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	66.098.043	-311.113.420	389.661.303
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.646.929.826	3.556.309.959	5.341.680.560
ΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ	1,81	-8,75	7,29
	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ 1994	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ 1995	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ 1996
ΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	-710.568.959	-728.205.559	-807.557.322
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.761.295.757	3.548.322.167	2.537.090.192
ΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ	-25,73	-20,52	-31,83
	ΑΕΚ 1994	ΑΕΚ 1995	ΑΕΚ 1996
ΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	-72.976.467	149.137.273	-859.867.671
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.333.666.730	2.094.074.629	2.098.818.636
ΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ	-3,13	7,12	-40,97

ΜΕΣΟΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΩΝ Π.Α.Ε. ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ 93-96 ΕΙΝΑΙ **-12,74**

Ο αριθμοδείκτης, όταν το αποτέλεσμα είναι ζημιά, είναι αρνητικός. Ο δείκτης αυτός σε μία βιώσιμη επιχείρηση είναι πάντα θετικός γιατί προσδιορίζει το ποσοστό που αποδόσης των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Τώρα, σχετικά με τις Π.Α.Ε. αν θεωρήσουμε ότι ο μέσος αριθμοδείκτης των παραπάνω στοιχείων είναι και του κλάδου τότε ο ολυμπιακός σε καμία χρήση δεν είναι βιώσιμος η Α.Ε.Κ. το 1994 και το 1995 ήταν πάνω από το δείκτη ενώ ο Παναθηναϊκός δείχνει να τα καταφέρνει καλύτερα από τους άλλους δύο έχοντας μεγαλύτερο δείκτη από του κλάδου όλες τις χρήσεις.

3.2.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Είναι ένας ακόμα σπουδαίος αριθμοδείκτης αποδοτικότητας που απεικονίζει την κερδοφόρα δυναμικότητα μιας επιχείρησης και παρέχει ένδειξη του κατά πόσο

πιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος. Ο αριθμοδείκτης αυτός υπολογίζεται από το παρακάτω πηλίκο.

$$= 100 \times \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Εκμεταλλεύσεως}}{\frac{\text{Ιδ. Κεφαλαία Αρχ.} + \text{Ιδ. Κεφαλαία Τέλ.}}{2}}$$

ο πίνακας που ακολουθεί εμφανίζει τους αριθμοδείκτες κατά ομάδα και ανά χρήση.

**ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ**

	ΠΑΟ 1995	ΠΑΟ 1996
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	-311.113.420	389.661.303
ΜΕΣΟ ΥΨΟΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	2.063.181.641	2.595.134.953
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ	-15,08	15,02
	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ 1995	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ 1996
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	-728.205.559	-807.557.322
ΜΕΣΟ ΥΨΟΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-4.412.963.288	-3.749.391.169
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ	16,50	21,54
	ΑΕΚ 1995	ΑΕΚ 1996
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	149.137.273	-859.867.671
ΜΕΣΟ ΥΨΟΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-187.508.352	-441.554.772
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ	-79,54	194,74

Ο ΜΕΣΟΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΩΝ Π.Α.Ε. ΤΗΝ ΔΙΕΤΙΑ 94-96 ΕΙΝΑΙ **25,53**

θεωρώντας το μέσο αριθμοδείκτη ως αριθμοδείκτη του κλάδου, ο Παναθηναϊκός το 1995 και η Α.Ε.Κ. το 1995 έχουν αρνητική απόδοση τα ίδια κεφάλαια που έχουν επενδυθεί. Πρέπει όμως να επισημάνουμε ότι μια ανάλυση που θεωρεί ότι τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι αρνητικά δεν θεωρείται αξιόπιστη.

3.2.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΧΛΕΥΣΕΩΣ

Η επίδραση των δανειακών κεφαλαίων στα κέρδη μιας εταιρείας είναι θετική και αρνητική, αν η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων είναι μεγαλύτερη από την αποδοτικότητα του συνόλου των απασχολούμενων κεφαλαίων. Η διαφορά αυτή δείχνει την

τίδραση που ασκεί η χρησιμοποίηση των δανειακών κεφαλαίων επάνω στην ποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της επιχειρήσεως. Η επίδραση αυτή μετρείται με τον ποιοτικό δείκτη οικονομικής μοχλεύσεως.

$$= \frac{\text{Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων}}{\text{Αποδοτικότητα Σύν. Απασχολ. Κεφαλαίων}}$$

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΧΛΕΥΣΕΩΣ

	ΠΑΟ 1995	ΠΑΟ 1996
ΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-15,08	15,02
ΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΝ. ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-8,75	7,29
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ	172,34	206,04
	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ 1995	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ 1996
ΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	16,50	22,00
ΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΝ. ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-20,52	-32,00
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ	-80,41	-68,75
	ΑΕΚ 1995	ΑΕΚ 1996
ΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-79,54	194,74
ΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΝ. ΑΠΑΣΧ. ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	7,12	-41,00
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ	-1.117,13	-474,98

Εάν την περίπτωση που ο αριθμοδείκτης οικονομικής μοχλεύσεως είναι μεγαλύτερος της μονάδας, τότε η επίδραση από την χρήση των ξένων κεφαλαίων στα κέρδη της επιχειρήσεως είναι θετική και επωφελής γι' αυτή. Όταν αυτός ισούται με την μονάδα, τότε η επίδραση των ξένων κεφαλαίων στα κέρδη της είναι μηδενική. Τέλος όταν ο αριθμοδείκτης είναι μικρότερος της μονάδας, τότε η επίδραση των ξένων κεφαλαίων στα κέρδη της επιχειρήσεως είναι αρνητική. Σε μία φυσιολογική, δηλαδή, επιχείρηση ο δείκτης αυτός κινείται γύρω από τη μονάδα. Οι Π.Α.Ε. όμως σύμφωνα με την παραπάνω ανάλυση για όλες τις χρήσεις παρουσιάζουν υψηλών τιμών δείκτες (είτε αρνητικές είτε θετικές) πράγμα μη φυσιολογικό.

3.3 ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

την ενότητα αυτή γίνεται αναπροσαρμογή ενός από τους ισολογισμούς σύμφωνα με τιςλλαγές που προτείναμε στο III Κεφάλαιο . Για την αναπροσαρμογή χρησιμοποιούμε τις τελευταίες οικονομικές καταστάσεις που έχουμε στην διάθεση μας και των οποίων οι μές είναι περισσότερο προσιτές με τα λογιστικά δεδομένα .

Εύμφωνα με την λύση την οποία προτείνουμε, ο ισολογισμός στο ενεργητικό δεν πρέπει να παρουσιάζει κονδύλι με την << αξία >> των ποδοσφαιριστών . Έτσι το κονδύλι και 6^ο των ασώματων ακινητοποιήσεων αφαιρείται από το ενεργητικό. Επίσης από το παθητικό αφαιρούμαι το κονδύλι 7 (Αποθεματικό Ν. 1958/91) από τα αποθεματικά κεφάλαια γιατί αυτό δημιουργείται (πιστώνεται) με την χρέωση της υπεράξιας του ποδοσφαιριστή που αποτιμά η επιτροπή αποτίμησης. Δηλαδή την παρακάτω εγγραφή :

.....
Υπεράξια ποδοσφαιριστών	XXX
Αποθεματικό Ν. 1958/91	XXX
.....

.....
 εν δεχόμαστε ότι πρέπει να γίνεται . Οπότε τα κονδύλια αυτά τα αφαιρούμε στον αναπροσαρμοσμένο ισολογισμό.

Θεωρούμε ότι υπάρχει άλλη μια παρατυπία η οποία είναι η εμφάνιση των εξόδων των εταγραφών και ανανεώσεων συμβολαίων ποδοσφαιριστών στο ενεργητικό, και η αντιμετώπιση τους ως πάγια (αξία κτήσης- αποσβέσεις - αναπόσβεστη αξία). Προτείνουμε κατά την σύναψη ενός συμβολαίου να γίνεται ένας εξωλογιστικός προσδιορισμός που δεν επηρεάζει τις οικονομικές καταστάσεις. Όμως τέλος της περιόδου θα μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έξοδο ένα κονδύλι που θα αφορά τον συγκεκριμένο ποδοσφαιριστή για την συγκεκριμένη χρήση σύμφωνα με το συμβόλαιο. Έτσι αν ένας ποδοσφαιριστής έχει συμβόλαιο για πέντε χρόνια έναντι 50.000.000. στο τέλος κάθε χρόνου θα εμφανίζονται στα αποτελέσματα τα 10.000.000 ως έξοδο με την παρακάτω εγγραφή :

0 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

0.XX Έξοδα συμβολαίων της χρήσης

0.XX.XX Ο συγκεκριμένος ποδοσφαιριστής

38.00 Ταμείο → Σε περίπτωση άμεσης καταβολής των χρημάτων

Ε' 53.00 Πιστωτές → Σε περίπτωση οφειλής των χρημάτων

Αυτό γίνεται και με την ισχύουσα μέθοδο μόνο που στο ενεργητικό εμφανίζεται και το κονδύλι το συνολικό μείον τις αποσβέσεις δηλαδή τα ποσά που μεταφέρονται στα έξοδα. Συμφωνούμε με τα κονδύλια του πίνακα αποτελεσμάτων χρήσης στο μόνο δηλαδή σημείο που επεμβαίνουμε είναι να αφαιρέσουμε από το ενεργητικό το κονδύλι 6 και από το παθητικό θα αφαιρέσουμε από τους πιστωτές το ποσό της αναπόσβεστης αξίας του κονδυλίου (6) 500.079.718. για να ισοσκελίσουμε το ενεργητικό με το παθητικό στον αναπροσαρμοσμένο ισολογισμό. Έτσι ο αναπροσαρμοσμένος ισολογισμός έχει όπως παρακάτω :

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

I. Ανώματες Ακτινοποιήσεις

3. Δικαιώμα χρήσης τίτλου

4. Προκαταβ. Κτήσεως ασωμ. ακιν.

II. Ενοίκιατες Ακτινοποιήσεις

4. Μηγ/κα - τεχν. Εργκτ.-λοιπός μηχ. εξοπλ.

5. Μετωφ. Μέσα

6. Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός

Σύνολο Ακτινοποιήσεων

III. Σημητοχές & άλλες μακροπρόθεσμες

χρηματοοικονομικές απαιτήσεις

7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

II. Απαιτήσεις

Ε. Πελάτες

11. Χρεώστες Διαφοροι

12. Λογρωρισμοί διαχ. προκατ. & πιστώσεων

III. Διαθέσιμα

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

I. Κεφάλαιο

1. Καταβλημένο

(14500 μετ. των 2000 δραχ.)

II. Διαφορές αναπροσαρμογής -

Επιχ/σεις επενδύσεων

4. Επιχορηγήσεις από Γενική

Γραμματεία Αθλητισμού

V. Αποτελέσμ., εις νέο

Υπόλοιπο ζημιών εις νέο

Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων

ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

1. Προμηθευτές

4. Προκαταβολές Πελατών

5. Υποχρεώσεις από φόρους τέλη

6. Ασφαλιστικοί Οργανισμοί

11. Πιστωτές Διαφοροι

ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

**Ποσά κλειόμενης
χρήσης 1996**

Ποσά κλειόμενης χρήσης 1996
Λεία Κτήσης **Αποβέσεις** **Ανυπ. Λεία**

290.000.000

290.000.000

9.592.800

36.381.434

45.974.234

1.827.200

1.827.200

1.827.200

11.420.000

36.381.434

47.801.434

1.827.200

1.827.200

1.827.200

9.451.732

14.471.475

14.471.475

85.297.328

109.220.535

109.220.535

4.882.907

1.348.886

25.998.075

78.204.102

0

0

4.128.800

0

0

82.332.902

111.047.735

111.047.735

40.649.199

7.804.059

129.145.222

8.150.600

1.229.966.909

1.415.715.989

-419.958.584

-419.958.584

-128.458.584

40.649.199

7.804.059

129.145.222

8.150.600

1.229.966.909

1.415.715.989

1. Τιμείο	33.482.369	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	
2. Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας		ΠΛΗΘΗΤΙΚΟΥ	
	419.532.215	1. Έσοδα επόμενων χρήσεων	9.085.000
	453.014.584	2. Έξοδα χρήσεως διυλισμένων	10.371.619
			19.456.619
	1.222.327.497		
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
1. Έξοδα επόμενων χρήσεων	2.053.625		
2. Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	2.053.625		
	1.306.714.024	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΘΗΤΙΚΟΥ	1.306.714.024
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ			
4. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως	147.137.322	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	147.137.322
			147.137.322

ΛΕΓΑΝΤΑΞΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤ/ΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ				ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΤ/ΤΩΝ	
αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως				Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη) χρήσης	378.282.186
από αθλώνες	1.567.663.455			Καθαρά αποτελέσματα (ζημιές) χρήσης	
από Έξοδα ποδοσφ. τμήματος	1.497.827.973			Υπόλοιπα αποτελεσμάτων (ζημιών) προηγ. χρήσεων	798.240.770
από αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές)				Σύνολο	-419.958.584
από εκμεταλλεύσεως	69.835.482			Ζημιές εις νέο	-419.958.584
από Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	1.612.216.854				
ΙΣΟΛΟ		1.682.052.336			
από 1. Έξοδα διοικ. λειτουργίας	708.146.280				
από 2. Έξοδα δημιουργίας νέων ποδοσφαιριστών	33.848.180				
από 3. Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	566.849.703	1.308.844.163			
από αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές)					
από εκμεταλλεύσεως		373.208.173			
από ή μείον					
4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	17.543.289				
	17.543.289				
από					
3. Χρεωστικοί τόκοι και συν. έξοδα	1.090.159	1.090.159	16.453.130		
από καθαρά κέρδη ή ζημιές εκμεταλλεύσεως			389.661.303		
από ή μείον Έκτακτα αποτ/τα					
1. Έκτακτα κ' ανόργανα έσοδα	48.515.289				
2. Έκτακτα κέρδη					
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγ. χρήσεων	7.420.500				
	55.935.789				
από					
1. Έκτακτα κ' ανόργανα έξοδα	67.312.566				
3. Έξοδα προηγ. χρήσεων	2.340				
4. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	67.314.906		-11.379.117		
από καθαρά και έκτακτα αποτ/τα (κέρδη ή ζημιές)			378.282.186		
από					
Σύνολο αποσβέσεων πάγων στοιχείων	412.955.126				
Μείον οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	412.955.126				
ΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΗ ή ΖΗΜΙΕΣ)					
ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ			378.282.186		

Συγκρίνοντας τον ισολογισμό πριν και μετά την αναπροσαρμογή παρουσιάζονται σημαντικές αλλαγές. Οι πιο σημαντικές είναι η μείωση του ενεργητικού δηλαδή των περιουσιακών στοιχείων από 5,3 δις στο 1,3 και η μείωση του ποσού των ιδίων κεφαλαίων από 3,4 δις -128 εκατ. Αυτό βέβαια μπορεί να μη δείχνει πολύ ρεαλιστικό μως αντικατοπτρίζει την πραγματική εικόνα των ιδίων κεφαλαίων για τις Π.Α.Ε. γιατί η αποτίμηση του ποδοσφαιριστή και η εμφάνιση του ως ίδιο κεφάλαιο της εταιρείας ήταν

λασματική. Σημαντική όμως είναι η επίδραση από αυτή την αλλαγή στους αριθμοδείκτες και ιδιαίτερα στον αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ενεργητικού Καθαρά κέρδη εκμετάλλευσης

Σύνολο ενεργητικού

$\frac{389.661.303}{.306.714.024} \times 100 = 29,8\%$ από 7,29 %

.306.714.024

ο 29,8 % είναι περισσότερο προσιτό με τους αριθμοδείκτες των κανονικών επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

I. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σε γενικές γραμμές και σε ότι αφορά τη λειτουργία του επαγγελματικού ποδοσφαίρου στην Ελλάδα και την οικονομική παράμετρο η οποία εξελίχθηκε αρνητικά , στις περισσότερες περιπτώσεις, για σωματεία και παράγοντες διαπιστώνονται τα εξής:

Α) Η λειτουργία των Ανώνυμων Εταιριών (ΠΑΕ) ξεκίνησε από λαθεμένη βάση . Και αυτό γιατί από την ίδρυση τους και ύστερα δεν κατάφεραν να λειτουργήσουν ως κερδοφόρες εταιρίες .

Β) Σωσίβια για τη διατήρηση και κυρίως για την συντήρηση των ΠΑΕ ήταν οι εκάστοτε πρόεδροι των ομάδων με οικονομική επιφάνεια .

Γ) Ο νόμος 75/75 δημιουργήθηκε για το ερασιτεχνικό ποδόσφαιρο και για πολλά χρόνια δεν άλλαξε ούτε τροποποιήθηκε και φυσικά δεν μεταβληθεί. Συνέπεια σε αυτό ήταν το γεγονός τα μόνα έσοδα των ΠΑΕ μέχρι το 1984 να είναι οι εισπράξεις από τα εισιτήρια και μόνο από αυτά ... έως το 1985 όπου η ΕΠΟ να καταφέρει να αποσπάσει δικαίωμα ποσοστού από το ΠΡΟΠΟ. Με τον νόμο 1958/91 που αναλύσαμε το ποσοστό από το ΠΡΟΠΟ για τις ΠΑΕ γίνεται θεσμός . Αυτό είναι σημαντικό και αξιοσημείωτο εφόσον σε καμία χώρα του κόσμου , το επαγγελματικό ποδόσφαιρο δεν επιδοτείται από την κυβέρνηση και παρόλο που στην Ελλάδα συμβαίνει κάτι το ανάλογο , κανένα επαγγελματικό σωματείο δεν έχει καταφέρει να ισοσκελίσει τα οικονομικά μεγέθη που απαιτούνται για την συντήρησή τους . Και κατά συνέπεια κανένα σωματείο δεν έχει καταφέρει να καλλιεργεί φυτώρια ανάπτυξης του ποδοσφαίρου, προσφέροντας χώρους για άθληση και ανάπτυξη νέων ταλέντων.

Συνεπώς καταλήγουμε ότι το μέγεθος του Ελληνικού ποδοσφαίρου και κυρίως η οικονομική του κατάσταση δεν ενθαρρύνουν τις επενδύσεις των ομάδων.

Έτσι από το 1979 που ισχύουν σαν θεσμός οι ΠΑΕ μέχρι σήμερα , τα χρέη τους είναι υπέρογκα , λόγω της κακοδιαχείρισης και της άγνοιας στα διοικητικά αλλά το σημαντικότερο λόγο του ότι υπήρξε καθυστέρηση στην εκμετάλλευση των πόρων και των πηγών που το επαγγελματικό ποδόσφαιρο είχε δυνατότητα ν' αντλήσει. Όπως τα

ηλεοπτικά δικαιώματα ,τα δικαιώματα από ραδιοφωνικές μεταδόσεις , τις διαφημίσεις, τους χορηγούς , το μάρκετινγκ, τα εισιτήρια, και τέλος το ποσοστό από το ΠΡΟΠΟ.

Συνεπώς καταλήγουμε ότι το μέγεθος του Ελληνικού Ποδοσφαίρου και κυρίως η οικονομική του κατάσταση δεν αντέχουν ούτε ενθαρρύνουν τις επενδύσεις των ομάδων.

Για να φτάσουμε κάποτε να ανταγωνιζόμαστε συλλόγους αντίστοιχους των ξένων κρατών είναι ανάγκη : α) να αλλάξει το θεσμικό πλαίσιο (νόμοι) και να γίνει κάτι ανάλογο μ' αυτό που λειτουργεί στις περισσότερες Ευρωπαϊκές Χώρες.

β) Το κοινοτικό δίκαιο περί « ανταγωνισμού» απαγορεύει την επιδότηση των Ανώνυμων Εταιριών από το κράτος . Επιτάσσει όμως « συμφωνία » μεταξύ ΟΠΑΠ και ΕΠΑΕ , για ποσοστό ή ποσό για την χρησιμοποίηση των ομάδων στα δελτία του Διαγωνισμού Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου.

Όσον αφορά τα λογιστικά βιβλία και τις οικονομικές καταστάσεις των ΠΑΕ , αποτελούν εφιάλτη για κάθε φιλότιμο λογιστή με το δαιδαλώδη και πολύπλοκο λαβύρινθο τους.

Από το Δεκέμβριο του 1981, οπότε πραγματοποιήθηκαν οι πρώτοι έλεγχοι από εκλεκτές της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού και στην συνέχεια από Ορκωτούς Λογιστές στα οικονομικά των ΠΑΕ, είχε επισημανθεί σε όλες τις πολιτικές και αθλητικές ηγεσίες το φαινόμενο της αδιαφανούς διαχείρισης των χρημάτων πολλών ΠΑΕ.

Υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία , που έχουν τεθεί υπόψη της εκάστοτε αθλητικής ηγεσίας, τα οποία πείθουν ακόμα και για ποινικά αδικήματα που έχουν διαπραχθεί στην οικονομική διαχείριση των Ποδοσφαιρικών Ανώνυμων Εταιριών.

Ειδικώς σε ότι αφορά τα έσοδα των ΠΑΕ τα μόνα που θεωρούνται σίγουρα είναι όσα μπορούν να ελεγχθούν μέσω ΕΠΑΕ , δηλαδή οι εισπράξεις: 1) από τα εισιτήρια, 2) από τα τηλεοπτικά δικαιώματα και 3) από το ποσοστό από τον ΟΠΑΠ. Όλα τα υπόλοιπα μπορούν να αμφισβητηθούν. Το ίδιο φυσικά ισχύει για τα έξοδα των ΠΑΕ . Τελικά, απάντηση στο ερώτημα ποιος ευθύνεται για τα χρέη αυτά μπορεί να δοθεί μόνο αν εξετάσουμε προσεχτικά το πως και γιατί δημιουργήθηκαν αυτά ειδικά για τα χρέη προς το δημόσιο , δηλαδή προς τις εφορίες από την μη καταβολή του ΦΠΑ και του φόρου μισθωτών υπηρεσιών. Γεγονός αναμφισβήτητο είναι πάντως ότι το ύψος του φόρου είναι υψηλό σε σχέση με ότι ισχύει διεθνώς . Η Ελλάδα έχει το υψηλότερο ποσοστό

ροολόγησης των μεταγραφών αλλά και των εσόδων από τα εισιτήρια . Οι ΠΑΕ, ιδιώς για το φόρο που επιβάλλεται στα έσοδα από τα εισιτήρια υποστηρίζουν ότι έχει πιβληθεί παράνομα , πολλές από αυτές μάλιστα έχουν προσφύγει στα φορολογικά ικαστήρια .

Κατά μείζονα λόγο τα χρέη των ΠΑΕ οφείλονται στην μη καταβολή του ΦΠΑ (κατά 0%). Αν μάλιστα αναλογιστούμε ότι για την εκπρόθεσμη καταβολή φόρων επιβάλλονται ρόστιμα , τα οποία πενταπλασιάζουν το αρχικά οφειλόμενο ποσό, τότε γίνεται αντιληπτό ιατί και πώς έφτασαν οι ΠΑΕ να χρωστάνε σήμερα υλιγγιώδη ποσά.

Συμπερασματικά , μήπως άραγε το κράτος είναι αυτό που εξαναγκάζει τις ΠΑΕ να οροδιαφεύγουν; Γιατί οι περισσότερες ΠΑΕ παρουσιάζουν τα λεγόμενα « μηδενικά υμβόλαια» ή τα συμβόλαια με « ενδεικτικά ποσά» ή τις « συμβάσεις παλαιού τύπου » ; ι' αυτό και στις περισσότερες περιπτώσεις η εικόνα των ισολογισμών είναι πλασματική, ιατί στις οφειλές προς το δημόσιο δεν συμπεριλαμβάνονται ο ΦΠΑ και ο ΦΜΥ που εντιστοιχούν στις μεταγραφές και στις αμοιβές των ποδοσφαιριστών. Για τον ίδιο λόγο, ο αποτέλεσμα της αποτίμησης της αξίας των ποδοσφαιριστών είναι και αυτό πλασματικό. Η λύση σ' αυτό το πρόβλημα ίσως να ήταν ο επανακαθορισμός του φόρου στα επίπεδα των ποδοσφαιρικά ανεπτυγμένων χωρών της Ευρώπης.

Πολλές προσπάθειες έχουν γίνει κατά καιρούς για να βρεθούν μέτρα για την εξυγίανση των ΠΑΕ, από πολλούς παράγοντες όπως η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού , η ΕΠΑΕ και η ΠΣΑΠ. Συγκεκριμένα , ειδική ομάδα εργασίας έχει συνταχθεί με σκοπό την εξεύρεση νομικού πλαισίου και υλοποίηση αυτού για την αναδιοργάνωση , τον εκσυγχρονισμό και την εξυγίανση τους σύμφωνα με τον νόμο 2190/20, συγκροτήθηκε στις 14 Μαρτίου 1997 στο Υπουργείο Ανάπτυξης με 14 μελή. Με αυτή την αφορμή η ΕΠΑΕ και ο ΠΣΑΠ κατάθεσαν τις προτάσεις τους.

Σύμφωνα με τις προτάσεις του ΠΣΑΠ πρέπει να καταργηθεί η παρ. 9 του άρθρου 15 του Ν. 1958/91, με την οποία στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας συνυπολογίζεται κατ' εξαίρεση η αξία των επαγγελματιών ποδοσφαιριστών της εταιρίας . Δηλαδή , ο επαγγελματίας αθλητής ο αντισυμβαλλόμενος με την εταιρία , ο εργαζόμενος σ' αυτή (σύμφωνα με την υπόθεση Μπόσμαν), θα θεωρείται περιουσιακό στοιχείο , κτήμα και απλό αντικείμενο που ανήκει στο κεφάλαιο της εταιρίας. Βεβαίως με το εύρημα αυτό

επιτυγχάνεται ισοσκελίση ενεργητικού και παθητικού της εταιρίας με όσες αταξίες και ταρανομίες αυτό συνεπάγεται, όπως την πλασματική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Αυτό μας βάζει πολλά ερωτήματα. Μπορεί ένας άνθρωπος που προσφέρει την εργασία του, ειδικά ένας αθλητής να θεωρηθεί περιουσιακό στοιχείο; Μπορεί γενικά η αξία του να αποτιμηθεί; Για να δώσουμε απάντηση σ' αυτό το ερώτημα μας θα πρέπει να σκεφτούμε αν μπορούν και οι υπάλληλοι κάποιας εταιρίας να θεωρηθούν περιουσιακά στοιχεία και αν ναι με ποια κριτήρια θα αποτιμηθούν. Και αν έστω παραβλέψουμε την παραποίηση των ισολογισμών, η όλη διαδικασία θα μπορούσε να θεωρηθεί ανθρωπιστική;

Το σύστημα αυτό στο οποίο κάποιος άνθρωπος αγοράζεται φθηνά και πωλείται ακριβά παραβιάζει την βασική αρχή ότι οι άνθρωποι και η εργασία τους δεν είναι εμπόρευμα.

Πρόκειται για μια κατάσταση που πρέπει να αμφισβητηθεί με τον πιο ριζικό τρόπο θυμίζει εξάλλου ένα είδος σκλαβοπάζαρου.

Ειδικά με το θέμα αυτό είχε ασχοληθεί και ο βέλγος καθηγητής Ροζερ Μπλανπεν, με αφορμή την μετακίνηση ενός Ποδοσφαιριστή στην Ευρωπαϊκή Ένωση από μια ομάδα σε άλλη ως δανεικός για 6 μήνες. Σύμφωνα με τον Μπλανπεν η ενέργεια αυτή παραβιάζει τον νόμο της μερικής απασχόλησης, γι' αυτό και ο ίδιος καλεί τις ομάδες να επανεξετάσουν τα πρακτικά τους. Άλλες προτάσεις της ΠΣΑΠ είναι:

- 1) Η ασφάλιση των αθλητών (διαπραγματεύσεις) να διενεργείται με φροντίδα της ΕΠΑΕ και του ΠΣΑΠ.
- 2) Να εκδοθεί εγκύκλιος που να επιλύει το ζήτημα της νομικής προσωπικότητας των ΠΑΕ που μετατρέπονται σε σωματεία και όταν προβιβάζονται σε επαγγελματική κατηγορία ξαναμετατρέπονται σε ΠΑΕ, οπότε πρέπει να διακόπτονται οι εκτελέσεις τελεσίδικων αποφάσεων. Πρέπει να ξεκαθαρίζει και το πρόβλημα των μη εκκαθαρισθείσων ΠΑΕ που από προηγούμενες χρονιές έχουν υποβιβασθεί σε ερασιτεχνική κατηγορία
- 3) Να γίνεται έλεγχος από διαρκή επιτροπή οικονομικού έλεγχου των ΠΑΕ από το Υπουργείο για τα πραγματικά στοιχεία του ισοσκελισμένου προϋπολογισμού.
- 4) Να μην μπορούν οι εταιρίες και τα σωματεία να συμμετέχουν στους αγώνες του Πρωταθλήματος και του κυπέλλου και να μην μπορούν να διενεργούν μεταγραφές

ποδοσφαιριστών αν δεν έχουν εξοφλήσει τυχόν ληξιπρόθεσμες οφειλές τους πριν την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου.

Να διατηρούν την μορφή ΑΕ μόνο οι ποδοσφαιρικές εταιρίες που ανήκουν στην Α' και Β' εθνική κατηγορία ενώ οι υπόλοιπες που ανήκουν στην Γ' κατηγορία να μετατραπούν σε ΤΑΠ.

Να προβλεφθεί στο Δ.Σ. της ΕΠΑΕ εκπρόσωπος των ποδοσφαιριστών.

Να αυξηθεί το ελάχιστο όριο μετοχικού κεφαλαίου.

Να αυξηθούν τα ποσοστά υπέρ ΕΠΑΕ από το ΠΡΟΠΟ. Να τεθεί ελάχιστο ποσοστό ασφαλείας του ποσοστού, το οποίο θα καλύπτει τα θεσμοθετημένα λειτουργικά έξοδα των ΠΑΕ.

Να μειωθεί ο ΦΠΑ των εισιτηρίων από 8% σε 4%, το υπουργείο να ελέγχει την νομιμότητα της σύνθεσης και λειτουργίας του Δ.Σ. τόσο της ΕΠΑΕ όσο και των ΠΑΕ

Όταν οι πρόεδροι υπογράφουν επιταγές για μεταγραφή ποδοσφαιριστών να έχουν και προσωπική ευθύνη και οι ΠΑΕ Α', Β', και Γ' εθνικής κατηγορίας να καταθέτουν εγγυητική επιστολή από Τράπεζα για την διασφάλιση των παιχτών πριν την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου.

Αυτές είναι οι σημαντικότερες προτάσεις του Πανελληνίου συνδέσμου αμειβόμενων ποδοσφαιριστών (ΠΣΑΠ), για την εξυγίανση των ΠΑΕ και την κάλυψη των συμφερόντων των μελών του.

προτάσεις της Ε.Π.Α.Ε. :

Η ΕΠΑΕ στο υπόμνημα που κατέθεσε στο Υπουργείο Ανάπτυξης επισημαίνει μεταξύ άλλων και τα εξής: Πρέπει οι υπηρεσίες του Υπουργείου όταν αντιλαμβάνονται για μια ΠΑΕ ότι κάτι δεν «δεν πάει καλά», να μπορούν να δίδουν συγκεκριμένη εντολή στο ελεγκτικό συμβούλιο για έλεγχο. Ασφαλώς, πρέπει να παραμείνει η νομοθετική ρύθμιση της κατ' έτος αποτίμησης της αξίας των ποδοσφαιριστών, χωρίς να γίνονται λογιστικές μεταγραφές στα βιβλία της εταιρίας, αλλά να αναφέρεται ως σημείωση στον ισολογισμό η αξία τους.

Να αυξηθεί το ποσοστό των ΠΑΕ από το ΠΡΟΠΟ, εφόσον το 8% για όλο το επαγγελματικό ποδόσφαιρο (72 εταιρίες) μόνον ικανοποιητικό δεν μπορεί να είναι αν αναλογιστούμε ότι οι διακινούντες πράκτορες έχουν ποσοστό 12%. Είναι τουλάχιστον

νορθόδοξο να εκχωρείται στο επαγγελματικό ποδόσφαιρο μικρότερο ποσοστό ακόμα και από τους διακινούντες το στοίχημα και συγχρόνως να απαιτείται αναδιοργάνωση και εξυγίανση με βασικούς πόρους των ιδιωτών, το ποσοστό αυτό καλύπτει το 20% του ενοπιολογισμού της.

Όσον αφορά τα συσσωρευμένα χρέη των ΠΑΕ μπορούν κατά την γνώμη μας να αντιμετωπιστούν ως εξής:

α) Χρέη προς το δημόσιο: Η ρύθμισή που έγινε από το Υπουργείο Οικονομικών ασφαλώς εν εξυπηρετεί την εξυγίανση, αφού σε μη ελεγμένες ΠΑΕ επεβλήθησαν όλα τα φορολογικά πρόστιμα και οι προσαυξήσεις, με μόνη διευκόλυνση η αποπληρωμή τους να γίνει σε 48 δόσεις, και μάλιστα με προσωπική εγγύηση του προέδρου κάθε ΠΑΕ.

β) Χρέη προς το ΙΚΑ: Σύμφωνα με τις γενικές ρυθμίσεις, παρά τις συνεχείς τόσο προφορικές όσο και γραπτές οχλήσεις για μια ειδική ρύθμιση που να προβλέπει μεγάλο αριθμό δόσεων.

γ) Χρέη προς τους ποδοσφαιριστές: Αφού ισχύουν ήδη τα ελεύθερα συμβόλαια, μπορεί ο κάθε ποδοσφαιριστής να ζητάει κατά την υπογραφή των συμβολαίων και προσωπικές εγγυήσεις του διευθύνοντος συμβούλου.

δ) Ταμειακές διευκολύνσεις που έχουν γίνει από μετόχους να μπορούν να διαγράφονται, αν οι μέτοχοι δηλώνουν ότι δεν απαιτούν το ποσό αυτό.

Καταλήγοντας οι ΠΑΕ θα πρέπει να θεσπιστεί και άλλοι κανόνες για την λειτουργία των ΠΑΕ, και να παραμείνουν οι διατάξεις του νόμου 1958/91, όπως ισχύουν σήμερα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Λογιστική Ανωνύμων Εταιριών, Παπαδάτου Θεοδώρα, Πάτρα 1992
2. Ανάλυση Οικονομικών Καταστάσεων, Πετρίδης Νικ.
3. «Οικονομία και Αθλητισμός», Κέντρο προγραμ/σμού κ' οικονομικών Ερευνών. Αθήνα 1996 (Έκθεση 24)
4. Ε.Γ.Λ.Σ. Έκδοση Ε.Λ.Κ.Ε.Π.Α.
5. Ε.Γ.Λ.Σ. Έκδοση Σακέλη Ε. Αθήνα 1992
6. Ετήσια τακτική γενική συνέλευση της Ε.Π.Α.Ε. 1995-1996. (Βιβλίο ΕΠΑΕ)
7. INTERNATIONAL STANDARDS για Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία. (Πηγή Ελεγκτικό Γραφείο Arthur Anderson.)
8. Νόμος 2190/1958 (5/Αυγούστου 1991), Περί Ανωνύμων Αθλητικών Εταιριών. Αριθμός φύλλου 122.
9. Εισηγητική Έκθεση: Τμήματα Αμειβόμενων Αθλητών, αθλητικές Α.Ε., και άλλες διατάξεις (6 Ιουνίου 1991).
10. Δημοσιεύσεις- Άρθρα :
 - Εφημερίδα Το Βήμα :
 - 1) Αδράνεια των Ορκωτών Λογιστών κ' Επέμβαση του Υπουργείου Οικονομικών. Λαμψιάς Παν. (18 Φεβρουαρίου 1996).
 - 2) Το πολιτικ/κό σκάνδαλο της ΠΑΕ Ολυμπιακός. Πρετεντέρης Ν. (25 Φεβρουαρίου 96)
 - 3) Η παραοικονομία στο ποδόσφαιρο. Τσαούσης Κ. (16 Ιουνίου 1996)
 - 4) Κατηγορούνται για σκλαβοπάζαρο ποδοσφαιριστών. Αθανασόπουλος Α. (15 Φεβρουαρίου 1998)
 - 5) STANDAR στο ποδόσφαιρο και το χρήμα. Αθανασίου Α. (11 Μαΐου 1997)
 - Οικονομικός Ταχυδρόμος:
 - 1) Η κρατοδίκαια συντεχνία του ποδοσφαίρου ματαιώνει τον Εκσυγχρονισμό της χώρας μας. Χαικάλης Στάθης (16 Αυγούστου 1996).
 - 2) Πόσο τιμάται ο άνθρωπος και η ζωή του. Στεργιόπουλος Νίκος (20 Ιουλίου 1989)
 - 3) Αλλαγή κλεπταποδοχών. (13 Ιουνίου 1991)
 - Περιοδικό STATUS :

Πως επηρεάζει το ποδόσφαιρο κοινωνία, οικονομία και πολιτική.
Σωτηρακόπουλος Χ., Κακίση Σ., Ασημακόπουλος Ν. (Φεβρουαρίος 1996)

